2024/1351

2024.5.22.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/1351 RENDELETE

(2024. május 14.)

a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió műk ödéséről szóló szerződésre és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének e) pontjára, valamint 79. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontjára,

tekintettel az Európai Bizo ttság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([3]),

mivel:

(1) Az Uniónak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségként biztosítania kell a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, továbbá a menekültügy, a migráció és a tagállamok külső határainakk igazgatása terén a tagállamok közötti szolidaritáson és a felelősség igazságos megosztásán alapuló, a harmadik országbeli állampolgárokkal és a hontalan személyekkel szemben szemben méltányos, valamint a nemzetközi és az uniós joggal – beleértve az alapvető jogokat is – összhangban lévő közös politikát kell kialakítania.

(2) A tagállamok közötti kölcsönös bizalom megerősítése érdekében olyan átfogó megközelítésre van szükség a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozóan, amely összefogja a belső és külső összetevőket. Egy ilyen megközelítés hatékonyságának kulcsa, hogy valamennyi összetevőt együttesen kezeljenek, és következetes és integrált módon hajtsanak végre.

(3) E rendelet azáltal járul hozzá egy ilyen átfogó megközelítéshez, hogy létrehozza az Unió és a tagállamok által a menekültügyi politikák és a migráció kezelésével kapcsolatos releváns politikák területén a saját hatáskörükön belül végrehajtandó fellépések közös keretét, a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elvét fenntartva és érvényesítve – ideértve ezen elv pénzügyi vonatkozásait is –, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 80. cikkével összhangban irányadó a menekültügy és a migráció területére vonatkozó szakpolitikákra nézve. A szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elve az az előfeltevés, amelynek alapján a tagállamok közösen osztoznak a migráció kezelésének felelősségében, különösen a közös európai menekültügyi rendszer által szabályozott területen.

(4) A tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük többek között annak érdekében, hogy biztosítsák a nemzetközi védelemhez való hozzáférést és a megfelelő befogadási feltételeket a rászorulók számára, előmozdítsák a legális beutazási lehetőségeket, lehetővé tegyék a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályok hatékony alkalmazását, hatékonyan kezeljék harmadik országbeli állampolgárok visszatérését, akik nem, illetve már nem felelnek meg a tagállamok területén való tartózkodás feltételeinek, megelőzzék az irreguláris migrációt, valamint a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazását, küzdjenek a migránscsempészés és az emberkereskedelem ellen, ideértve az általuk okozott kiszolgáltatott helyzetek csökkentését is, valamint hogy az átfogó megközelítéshez való hozzájárulásként szolidaritási hozzájárulások formájában támogatást nyújtsanak más tagállamoknak.

([1]) HL C 155., 2021.4.30., 58. o.
([2]) HL C 175., 2021.5.7., 32. o.
([3]) Az Európai Parlament 2024. április 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024 május 14-i határozata.

(5) A harmadik országokkal a menekültügy és a migráció – többek között a visszafogadás valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak és mozgatórugóinak kezelése – terén folytatott együttműködés megerősítése érdekében elő kell mozdítani és ki kell építeni a testre szabott és kölcsönösen előnyös partnerségeket ezekkel az országokkal. Az ilyen partnerségeknek keretet kell biztosítaniuk a releváns uniós szakpolitikák és eszközök harmadik országokkal való jobb összehangolásához, és az emberi jogokon, a jogállamiságon, valamint az Unió közös értékeinek tiszteletben tartásán kell alapulniuk. Ami az átfogó megközelítés külső összetevőit illeti, e rendelet egyetlen rendelkezése sem érinti a tagállamok és az Unió, illetve az uniós intézmények közötti, már meglévő hatáskörmegosztást. Ezeket a hatásköröket továbbra is a Szerződések eljárási szabályainak teljes körű tiszteletben tartása mellett és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban kell gyakorolni, különösen a nem kötelező erejű uniós jogi eszközök tekintetében.

(6) A közös keretre annak érdekében van szükség, hogy hatékonyan kezeljék a nemzetközi védelemre szoruló és arra nem szoruló személyekből álló, vegyes összetételű csoportok érkezésének egyre számottevőbb jelenségét, valamint annak elismeréseként, hogy a migránsok Unióba való irreguláris érkezése által jelentett kihívás kezelése nem egyedül az egyes tagállamok, hanem az Unió egészének felelőssége. E rendelet hatályának ki kell terjednie a befogadott személyekre is.

(7) Az Unió és tagállamai által – saját hatáskörükön belül eljárva – elfogadott fellépések és intézkedések koherenciájának és hatékonyságának biztosítása érdekében integrált politikai döntéshozatalra és átfogó megközelítésre van szükség a menekültügy és a migráció kezelése terén, ideértve annak belső és külső összetevőit is. Az Uniónak és a tagállamoknak saját hatáskörükön belül, valamint az alkalmazandó uniós joggal és nemzetközi kötelezettségekkel összhangban biztosítaniuk kell a menekültügyi és migrációkezelési politikák koherenciáját és végrehajtását.

(8) Annak biztosítása érdekében, hogy menekültügyi, befogadási és migrációs rendszereik megfelelően felkészültek legyenek, és hogy e rendszerek minden egyes része elegendő kapacitással rendelkezzen, a tagállamoknak rendelkezniük kell a menekültügyi és migrációkezelési politikák hatékony végrehajtásához szükséges emberi, anyagi és pénzügyi erőforrásokkal és infrastruktúrával, valamint az illetékes hatóságaik rendelkezésére kell bocsátaniuk az e rendelet végrehajtásához szükséges személyzetet. A tagállamoknak biztosítaniuk kell a releváns nemzeti hatóságok közötti, valamint a többi tagállam nemzeti hatóságaival való megfelelő koordinációt is.

(9) Stratégiai megközelítést alkalmazva a tagállamoknak nemzeti stratégiákkal kell rendelkezniük annak biztosításához, hogy képesek legyenek hatékonyan végrehajtani menekültügyi és migrációkezelési rendszereiket, teljes összhangban az uniós és a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeikkel. Ezeknek a stratégiáknak tartalmazniuk kell a migrációs nyomás kockázatának csökkentését célzó megelőző intézkedéseket, valamint a készenléti tervezésre vonatkozó információkat – többek között az (EU) 2024/1346 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([4]) előírtak szerint – és az integrált szakpolitikai döntéshozatal és a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának e rendeletben foglalt elveire vonatkozó releváns információkat, valamint az ezekből eredő nemzeti szintű jogi kötelezettségeket. A Bizottságnak és a releváns uniós szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek, különösen az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének (a továbbiakban: a Menekültügyi Ügynökség) képesnek kell lenniük arra, hogy támogassák a tagállamokat nemzeti stratégiáik kialakításában. A tagállamok által a helyi és regionális önkormányzatokkal – a nemzeti joggal összhangban és adott esetben – folytatott konzultáció szintén javíthatná és megerősíthetné a nemzeti stratégiákat. Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti stratégiák a meghatározott központi elemek tekintetében összehasonlíthatók legyenek, a Bizottságnak közös sablont kell kidolgoznia.

(10) Annak érdekében, hogy hatékony nyomonkövetési rendszer biztosítsa az uniós menekültügyi vívmányok alkalmazását, a tagállamok nemzeti stratégiáinak figyelembe kell venniük a Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, valamint más releváns szervek, hivatalok, ügynökségek vagy szervezetek által végzett nyomon követés eredményeit, az (EU) 2022/922 tanácsi rendelettel ([5]) összhangban elvégzett értékelés releváns részeit, valamint az (EU) 2024/1356 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) 10. cikkével összhangban végzett monitoring eredményeit is. A tagállamok más releváns nyomonkövetési mechanizmusok eredményeit is figyelembe vehetik.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1346 irányelve (2024. május 14.) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L, 2024/1351, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([5]) A Tanács (EU) 2022/922 rendelete (2022. június 9.) a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról és működéséről, valamint az 1053/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 160., 2022.6.15., 1. o.).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1356 rendelete (2024. május 14.) a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1356, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(11) A Bizottságnak hosszú távú európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiát (a továbbiakban: a stratégia) kell elfogadnia, amely meghatározza a nemzeti stratégiák uniós szintű következetes végrehajtásának biztosítására irányuló stratégiai megközelítést, összhangban az e rendeletben, valamint az elsődleges uniós jogban és az alkalmazandó nemzetközi jogban meghatározott elvekkel.

(12) Tekintettel annak fontosságára, hogy az Unió felkészüljön és képes legyen alkalmazkodni a menekültügy és a migrációkezelés változó realitásaihoz, a Bizottságnak évente európai menekültügyi és migrációs jelentést (a továbbiakban: a jelentés) kell elfogadnia. A jelentésnek értékelnie kell az előző 12 hónapos időszak menekültügyi, befogadási és migrációs helyzetét a valamennyi tagállamba irányuló és a valamennyi tagállamon belüli migrációs útvonal mentén, korai előrejelző és tudatosságnövelő eszközként kell szolgálnia az Unió számára a migráció és a menekültügy területén, valamint stratégiai helyzetképet és előrejelzéseket kell nyújtania a következő évre vonatkozóan. A jelentésnek egyebek mellett ki kell térnie az Unió és a tagállamok felkészültségére a migrációs helyzet alakulására való reagálás és az ahhoz való alkalmazkodás tekintetében, valamint a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által végzett nyomon követés eredményeire. A jelentésben szereplő adatokat és információkat, valamint az értékeléseket figyelembe kell venni az e rendelet IV. részében meghatározott szolidaritási mechanizmussal kapcsolatos döntéshozatali eljárások során.

(13) A jelentést a tagállamokkal és a releváns uniós szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel konzultálva kell elkészíteni. A jelentés céljából a Bizottságnak a meglévő jelentéstételi mechanizmusokat kell használnia, elsősorban az integrált helyzetismeretet és -elemzést – feltéve, hogy aktiválják a politikai szintű integrált válságreagálást –, valamint az (EU) 2020/1366 bizottsági ajánlásban ([7]) meghatározott, a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmust. Annak biztosítása szempontjából, hogy az Unió felkészült legyen és képes legyen alkalmazkodni a menekültügy és a migráció kezelésének változó realitásaihoz, és hogy ezáltal az éves menekültügyi és migrációs ciklus és a szolidaritási mechanizmus sikeresen működjön, rendkívül fontos, hogy a tagállamok, a Tanács, a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat és a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek hozzájáruljanak az ilyen meglévő jelentéstételi mechanizmusokhoz, és biztosítsák a megfelelő és időben történő információcserét. Figyelembe kell venni az egyéb releváns forrásoktól – többek között az Európai Migrációs Hálózattól, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalától és a Nemzetközi Migrációs Szervezettől – származó információkat is. Az erőfeszítések megkettőzésének elkerülése érdekében a Bizottság csak akkor kérhet kiegészítő információkat a tagállamoktól, ha ezek az információk nem szerezhetők meg az említett jelentéstételi mechanizmusokon és a releváns uniós szerveken, hivatalokon és ügynökségeken keresztül.

(14) Annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezésre álljanak a szükséges eszközök a tagállamok támogatásához, amennyiben esetlegesen kihívásokkal szembesülnek a területükön tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek jelenléte miatt – függetlenül attól, hogy ezek a személyek hogyan lépték át a tagállamok külső határait –, a jelentést olyan határozatnak kell kísérnie, amely meghatározza, hogy mely tagállamok állnak migrációs nyomás alatt, mely tagállamokat fenyegeti a migrációs nyomás kockázata a következő évben, illetve mely tagállamok szembesülnek jelentős migrációs helyzettel (a továbbiakban: a határozat). A migrációs nyomás alatt álló tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy támaszkodhassanak az éves szolidaritási vállalásalap részét képező szolidaritási hozzájárulások felhasználására.

(15) Annak érdekében, hogy kiszámíthatóságot biztosítsanak a migrációs nyomás alatt álló tagállamok és a hozzájáruló tagállamok számára, a jelentést és a határozatot bizottsági javaslatnak kell kísérnie, amely konkrét éves szolidaritási intézkedéseket azonosít, beleértve az áthelyezéseket, a pénzügyi hozzájárulásokat és adott esetben az alternatív szolidaritási intézkedéseket is, valamint azoknak a következő évben uniós szinten valószínűleg szükséges számszerűen kifejezett mértékét, elismerve, hogy a szolidaritás különböző típusai egyenlő értékűek. A bizottsági javaslat által azonosított intézkedések típusainak és számszerűen kifejezett mértékének meg kell felelnie legalább az áthelyezésekre és a pénzügyi hozzájárulásokra vonatkozó éves minimális küszöbértékeknek. Az említett küszöbértékeket meg kell határozni e rendeletben annak érdekében, hogy biztosítsák a hozzájáruló tagállamok kiszámítható tervezését, és a kedvezményezett tagállamoknak minimumgaranciákat nyújtsanak. Amennyiben az szükségesnek tekinthető, a Bizottság a javaslatában nagyobb éves számokat határozhat meg az áthelyezési vagy pénzügyi hozzájárulások tekintetében. A szolidaritási intézkedések egyenlő értékének megőrzése érdekében fenn kell tartani az e rendeletben meghatározott éves számok közötti arányt. Hasonlóképpen, az éves számok meghatározásakor a bizottsági javaslatnak figyelembe kell vennie azon kivételes helyzeteket, amikor a következő évben nem volna szükség szolidaritásra.

(16) A jobb uniós szintű koordináció biztosítása érdekében, valamint tekintettel az e rendeletben előírt szolidaritási rendszer sajátosságaira, amely rendszer az európai uniós magas szintű szolidaritási fórumon (a továbbiakban: a magas szintű fórum) az egyes tagállamok által teljes mérlegelési jogkört gyakorolva a szolidaritás típusát illetően tett vállalásokon alapul, a Tanácsra kell ruházni az éves szolidaritási vállalásalap létrehozására vonatkozó végrehajtási hatáskört, a Bizottság javaslata alapján eljárva. Az éves szolidaritási vállalásalapot létrehozó tanácsi végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a konkrét éves szolidaritási intézkedéseket, beleértve az áthelyezéseket, a pénzügyi

([7]) A Bizottság (EU) 2020/1366 ajánlása (2020. szeptember 23.) a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (migrációs felkészültségi és válságkezelési terv) (HL L 317., 2020.10.1., 26. o.).

hozzájárulásokat és adott esetben az alternatív szolidaritási intézkedéseket, valamint azoknak a következő évben uniós szinten valószínűleg szükséges számszerű mértékét, elismerve, hogy a szolidaritás különböző típusai egyenlő értékűek. Az éves szolidaritási vállalásalapot létrehozó tanácsi végrehajtási jogi aktusnak tartalmaznia kell az egyes tagállamok által tett konkrét vállalásokat is.

(17) A kedvezményezett tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e rendelet és az (EU) 2021/1147 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) hatályával és céljával összhangban intézkedéseket hajtsanak végre harmadik országokban vagy azokkal kapcsolatban.

(18) A tagállamoknak és a Bizottságnak a pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozott intézkedések végrehajtása során biztosítaniuk kell az alapvető jogok tiszteletben tartását és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) betartását. Az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([9]) 15. cikkében meghatározott feljogosító feltételeket– beleértve „Az Alapjogi Charta hatékony alkalmazására és végrehajtására" vonatkozó horizontális feljogosító feltételt – alkalmazni kell a pénzügyi hozzájárulásokból támogatott tagállami programokra. A pénzügyi hozzájárulásokból támogatott intézkedések kiválasztásakor a tagállamoknak az (EU) 2021/1060 rendelet 73. cikkében meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazniuk, figyelembe véve a Chartát is. A pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozott intézkedések esetében a tagállamoknak az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban a programjaikra létrehozott irányítási és kontrollrendszereket kell alkalmazniuk. A tagállamoknak védeniük kell az uniós költségvetést, és pénzügyi korrekciókat kell alkalmazniuk azáltal, hogy részben vagy egészben törlik a pénzügyi hozzájárulásokból nyújtott támogatást, amennyiben a Bizottságnak bejelentett kiadások az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban szabálytalannak bizonyulnak. A Bizottság megszakíthatja a kifizetési határidőt, felfüggesztheti részben vagy egészben a kifizetéseket, és az (EU) 2021/1060 rendeletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban pénzügyi korrekciókat alkalmazhat.

(19) Az éves szolidaritási vállalásalap gyakorlati megvalósítása során a hozzájáruló tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a kedvezményezett tagállam kérésére alternatív szolidaritási hozzájárulásokat nyújtsanak. Az alternatív szolidaritási hozzájárulásoknak gyakorlati és operatív értékkel kell bírniuk. Amennyiben a Bizottság az érintett tagállammal folytatott konzultációt követően úgy ítéli meg, hogy szükség van az érintett tagállam által jelzett intézkedésekre, az ilyen hozzájárulásokat az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló bizottsági javaslatban kell meghatározni. A hozzájáruló tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy kötelezettséget vállaljanak ilyen hozzájárulásokra, még akkor is, ha azokat az éves szolidaritási vállalásalapot létrehozó tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló bizottsági javaslat nem határozza meg, és azokat pénzügyi szolidaritásnak kell tekinteni, és pénzügyi értéküket reális módon kell értékelni és alkalmazni. Amennyiben a kedvezményezett tagállam egy adott évben nem kéri az említett hozzájárulásokat, azokat az év végén pénzügyi hozzájárulássá kell átalakítani.

(20) A döntéshozatali folyamat megkönnyítése érdekében az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló bizottsági javaslatot a Tanács általi elfogadásáig nem szabad nyilvánosságra hozni.

(21) A közös keret hatékony végrehajtása, valamint a hiányosságok azonosítása, a kihívások kezelése és a menekültügyi, befogadó és migrációs rendszerekre nehezedő nyomás kialakulásának megelőzése érdekében a Bizottságnak rendszeres jelentések révén nyomon kell követnie a migrációs helyzetet, és arról tájékoztatást kell nyújtania.

(22) Az EUMSZ 80. cikkében foglalt, a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának és az erőfeszítések tagállamok közötti egyensúlyának biztosítása érdekében létre kell hozni egy kötelező szolidaritási mechanizmust, amely hatékony támogatást nyújt a migrációs nyomás alatt álló tagállamoknak, és biztosítja a nemzetközi védelem megadására vonatkozó tisztességes és hatékony eljárásokhoz való gyors hozzáférést. Egy ilyen mechanizmusnak különböző típusú, egyenlő értékkel bíró szolidaritási intézkedéseket kell előirányoznia, és a migrációs kihívások változó jellegéből adódóan rugalmasnak és gyors alkalmazkodásra képesnek kell lennie. A szolidaritási válaszintézkedéseket eseti alapon kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek az adott tagállam szükségleteinek.

(23) A szolidaritási mechanizmus zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságnak uniós szolidaritási koordinátort kell kineveznie. Az uniós szolidaritási koordinátornak nyomon kell követnie és koordinálnia kell a szolidaritási mechanizmus operatív vonatkozásait, és központi kapcsolattartó pontként kell működnie. Az uniós szolidaritási koordinátornak meg kell könnyítenie a tagállamok közötti kommunikációt e rendelet végrehajtása során. Az uniós szolidaritási koordinátornak a Menekültügyi Ügynökséggel együttműködve elő kell mozdítania az áthelyezésre jogosult személyek azonosítására és az áthelyezési céltagállamokkal való egyeztetésükre vonatkozó koherens munkamódszereket, különösen az érdemi kapcsolatok figyelembevételének

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1147 rendelete (2021. július 7.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 1. o.).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

biztosítása érdekében. Az uniós szolidaritási koordinátor szerepének hatékony betöltése érdekében az uniós szolidaritási koordinátor hivatala számára elegendő személyzetet és erőforrást kell biztosítani, és az uniós szolidaritási koordinátor számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyen a magas szintű fórum ülésein.

(24) Az e rendelet által létrehozott szolidaritási mechanizmus hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében, magas szintű fórum keretében össze kell hívni a tagállamok miniszteri vagy egyéb legfelsőbb politikai szintű képviselőit, és e fórumnak meg kell vizsgálnia a jelentést, a határozatot és az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló bizottsági javaslatot, valamint számba kell vennie az általános helyzetet, és konklúzióra kell jutnia az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásához szükséges szolidaritási intézkedésekről és azok nagyságrendjéről, valamint – amennyiben szükséges – az egyéb, a migrációra való reagálást szolgáló intézkedésekről. Az éves szolidaritási vállalásalap zökkenőmentes működésének és gyakorlati megvalósításának biztosítása érdekében a Bizottság nevében az uniós szolidaritási koordinátornak össze kell hívnia kell egy kellően magas szintű képviselőkből – így például a tagállamok releváns hatóságainak magas rangú tisztviselőiből – álló technikai szintű európai uniós szolidaritási fórumot (a továbbiakban: a technikai szintű fórum) és be kell töltenie a fórum elnökének szerepét. A technikai szintű fórumon részt kell vennie a Menekültügyi Ügynökségnek, valamint – adott esetben és az uniós szolidaritási koordinátor meghívására – az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének.

(25) Tekintettel arra, hogy a kutatás-mentés nemzetközi kötelezettségekből ered, azon tagállamok, amelyek a kutatási-mentési műveletekkel összefüggésben ismétlődő partra szállításokkal szembesülnek, a szolidaritási intézkedésekben részesülő tagállamok közé tartozhatnak. Lehetővé kell tenni az érintett tagállamok számára esetlegesen szükséges szolidaritási intézkedések indikatív százalékos arányának meghatározását. Emellett a tagállamoknak figyelembe kell venniük az ilyen partraszállásokról érkező személyek kiszolgáltatottságát.

(26) Annak érdekében, hogy időben reagálni lehessen a migrációs nyomás helyzetére, az uniós szolidaritási koordinátornak támogatnia kell a nemzetközi védelmet kérelmező és abban részesülő, áthelyezésre jogosult kérelmezők gyors áthelyezését. A kedvezményezett tagállamnak – kérésre a Menekültügyi Ügynökség segítségével – össze kell állítania az áthelyezésre jogosult személyek listáját, és fel kell tudnia használni az uniós szolidaritási koordinátor által kifejlesztett eszközöket. Az áthelyezendő személyek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy információt nyújtsanak konkrét tagállamokkal fennálló érdemi kapcsolatok meglétéről, de nem lehetnek jogosultak arra, hogy konkrét áthelyezési céltagállamot válasszanak.

(27) A megfelelő szolidaritási válasz biztosítása érdekében, és amennyiben a tagállamok hozzájárulása nem elegendő az azonosított szükségletekhez képest, a Tanács számára lehetővé kell tenni, hogy újra összehívja a magas szintű fórumot, hogy lehetővé tegye a tagállamok számára további szolidaritási hozzájárulások felajánlását.

(28) Annak értékelésekor, hogy egy tagállam migrációs nyomás alatt áll-e, ki van-e téve migrációs nyomás kockázatának, vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül-e, a Bizottságnak széles körű mennyiségi és minőségi értékelés alapján számos tényezőt figyelembe kell vennie, beleértve a Menekültügyi Ügynökség által nyújtott releváns ajánlásokat, valamint a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus alapján gyűjtött információkat. Az ilyen tényezőknek magukban kell foglalniuk a következőket: a nemzetközi védelem iránti kérelmek száma, a szabálytalan határátlépések, a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazása, a kiadott és végrehajtott kiutasítási határozatok, a kibocsátott és végrehajtott, átadásra vonatkozó határozatok, a – többek között kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások révén – tengeren történő érkezések száma, a menedékkérők kiszolgáltatottsága, a tagállamok menekültügyi és befogadási ügyekkel kapcsolatos munkamennyiség kezelésére vonatkozó kapacitása, a tagállamok földrajzi elhelyezkedéséből és a releváns harmadik országokkal fennálló kapcsolataiból eredő sajátosságok, valamint a migránsok eszközként való felhasználásának lehetséges helyzetei.

(29) A határozatban migrációs nyomás alatt állóként azonosított, vagy a saját megítélésük szerint migrációs nyomás alatt álló tagállamok számára az éves szolidaritási vállalásalap igénybevételét szolgáló mechanizmust kell létrehozni. A határozatban nyomás alatt állóként azonosított tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy egyszerű módon vehessék igénybe az éves szolidaritási vállalásalapot, mindössze azáltal, hogy tájékoztatják a Bizottságot és a Tanácsot igénybevételi szándékukról, amelyet követően az uniós szolidaritási koordinátornak a Bizottság nevében össze kell hívnia a technikai szintű fórumot. A saját megítélésük szerint migrációs nyomás alatt álló tagállamoknak az értesítési formanyomtatványon a migrációs nyomás fennállására és nagyságrendjére vonatkozó, kellően megalapozott indokolást, valamint egyéb releváns információkat kell megadniuk, amelyeket a Bizottságnak minél gyorsabban értékelnie kell. A kedvezményezett tagállamoknak észszerű és arányos módon kell igénybe venniük az éves szolidaritási vállalásalapot, figyelembe véve a többi migrációs nyomás alatt álló tagállam szolidaritási igényeit is.

Az uniós szolidaritási koordinátornak biztosítania kell a rendelkezésre álló szolidaritási hozzájárulások kiegyensúlyozott elosztását a kedvezményezett tagállamok között. Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy válsághelyzetben van, az (EU) 2024/1359 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([10]) szerinti eljárást kell alkalmazni.

(30) Amennyiben egy tagállam maga is kedvezményezett tagállam, nem kötelezhető az éves szolidaritási vállalásalap keretében vállalt hozzájárulásának végrehajtására. Ugyanakkor, amennyiben egy tagállam migrációs nyomással vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül, illetve azzal szembesülőnek ítéli magát, és ez akadályozhatja a vállalt hozzájárulásainak végrehajtására való képességét az általa kezelendő kihívások miatt, lehetővé kell tenni, hogy a szóban forgó tagállam kérje a vállalt hozzájárulásának teljes vagy részleges csökkentését.

(31) Az igazságos elosztásnak megfelelő kötelező részesedés elvével összhangban a szolidaritási mechanizmus működtetése céljából a tagállamok népességének számán és GDP-jének nagyságán alapuló hivatkozási kulcsot kell alkalmazni az egyes tagállamok teljes hozzájárulásának meghatározása érdekében. A tagállamok önkéntes alapon a kötelező igazságos részesedést meghaladó teljes hozzájárulást nyújthatnak a migrációs nyomás alatt álló tagállamok megsegítésére. Az éves szolidaritási vállalásalap gyakorlati megvalósítása során a hozzájáruló tagállamoknak a teljes vállalásukkal arányosan kell végrehajtaniuk a vállalásaikat úgy, hogy minden alkalommal, amikor szolidaritási intézkedés lehívására kerül sor a szolidaritási vállalásalapból, az említett tagállamoknak a méltányos részesedésüknek megfelelően hozzá kell járulniuk ahhoz. E rendelet működésének garantálása érdekében a hozzájáruló tagállamok nem kötelezhetők a kedvezményezett tagállam felé tett szolidaritási vállalásaik végrehajtására, amennyiben a Bizottság az e rendelet III. részében meghatározott szabályok tekintetében rendszerszintű, e rendelet működésére nézve akár súlyos hátrányos következményekkel is járó hiányosságokat azonosított az említett kedvezményezett tagállamban.

(32) Az éves szolidaritási vállalásalap mellett rendelkezésre áll a tagállamok számára – különösen akkor, amikor migrációs nyomás alatt állnak vagy jelentős migrációs helyzettel szembesülnek –, illetve az Unió számára az állandó uniós migrációs támogatási eszköztár (a továbbiakban: eszköztár, amely olyan – az uniós vívmányokban vagy szakpolitikai eszközökben előirányzott – intézkedéseket foglal magában, amelyek segíthetik a tagállamok szükségleteire való reagálást és a tagállamokra nehezedő nyomás enyhítését. Annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi releváns eszközt hatékonyan használjanak fel a konkrét migrációs kihívásokra való reagálás céljából, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy – adott esetben a releváns uniós jog sérelme nélkül – meghatározza az eszköztárból igénybe veendő intézkedéseket. A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy az eszköztár összetevőit az éves szolidaritási vállalásalappal összefüggésben használják fel. Az eszköztár részét képező intézkedések alkalmazása azonban nem lehet előfeltétele a szolidaritási intézkedések előnyeiből való részesülésnek.

(33) A felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedéseket második szintű szolidaritási intézkedésként kell bevezetni, amelynek alapján a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség a hozzájáruló tagállamra száll át, attól függően, hogy az áthelyezésekre vonatkozó vállalások elérik-e az e rendeletben meghatározott küszöbértékeket. Bizonyos körülmények között, a kedvezményezett tagállamok számára a kellő kiszámíthatóság biztosítása érdekében a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedések alkalmazása kötelezővé válik. A szolidaritáshoz való, a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedéseken keresztül történő hozzájárulást a hozzájáruló tagállam kötelező igazságos részesedésének részeként kell figyelembe venni. Létre kell hozni a biztosítékok olyan rendszerét, amely a lehetséges mértékben garantálja az Unióba irányuló irreguláris migrációra, illetve a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazására irányuló ösztönzők elkerülését, továbbá támogatja a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálására vonatkozó szabályok zökkenőmentes alkalmazását. Amennyiben a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedés alkalmazása kötelezővé válik, az a hozzájáruló tagállam, amely áthelyezéseket vállalt, és nem rendelkezik olyan nemzetközi védelem iránti kérelemmel, amely tekintetében a kedvezményezett tagállamot határozták meg a kiegyensúlyozásért felelős tagállamként, továbbra is köteles végrehajtani áthelyezési vállalását.

(34) Míg az áthelyezést elsősorban a nemzetközi védelmet kérelmező személyek esetében kell alkalmazni, és mivel ennek során elsőbbséget kell biztosítani a kiszolgáltatott személyek számára, az áthelyezés alkalmazásának rugalmasnak kell maradnia. Tekintettel az áthelyezés önkéntes jellegére, a hozzájáruló és a kedvezményezett tagállamok számára lehetőséget kellene biztosítani arra, hogy kifejezzék preferenciáikat az áthelyezés szempontjából fontolóra vett személyek tekintetében. Az ilyen preferenciáknak az azonosított igényeket és a kedvezményezett tagállamban rendelkezésre álló profilokat tekintve észszerűnek kell lenniük annak biztosítása érdekében, hogy a vállalt áthelyezések ténylegesen végrehajthatók legyenek.

(35) Kérésre a menekültügy, valamint a határigazgatás és a migrációkezelés területén működő uniós szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek képesnek kell lenniük arra, hogy szakértelmet és operatív támogatást nyújtva támogatást nyújtsanak a tagállamoknak és a Bizottságnak e rendelet végrehajtásához, a megbízatásukban foglaltaknak megfelelően.

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1359 rendelete (2024. május 14.) a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről, valamint az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1359, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(36) A védelem közös térségeként működő közös európai menekültügyi rendszer az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezmény (a továbbiakban: a genfi egyezmény) teljes és átfogó alkalmazására alapozva, fokozatosan épült ki, és a visszaküldés tilalmának elvével összhangban biztosítja, hogy senkit se küldjenek vissza olyan helyre, ahol üldöztetésnek lenne kitéve. Ebben a tekintetben, valamint az e rendeletben megállapított felelősségi feltételek sérelme nélkül a tagállamok, amelyek mind tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét, a harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában biztonságos országoknak tekintendők.

(37) Helyénvaló, hogy az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén meghatározott közös európai menekültügyi rendszer egyértelmű és működőképes módszert foglal magában a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására. E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában objektív és méltányos szempontokon kell alapulnia. Mindenekelőtt lehetővé kell tennie a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy garantálja a nemzetközi védelem megadására vonatkozó tisztességes és hatékony eljáráshoz való gyors és tényleges hozzáférés, és ne ássa alá a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors feldolgozására vonatkozó célkitűzést.

(38) Az alkalmazandó eljárások megértésének jelentős javítása érdekében a tagállamoknak a lehető leghamarabb az e rendelet hatálya alá tartozó személyek rendelkezésére kell bocsátaniuk az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos valamennyi releváns információt, különösen a felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételekkel, a vonatkozó eljárásokkal, valamint az e rendelet szerinti jogaikkal és kötelezettségeikkel kapcsolatos információkat, beleértve a kötelezettszegés következményeit is. A gyermek mindenek felett álló érdekének megőrzése, valamint a kiskorúak befogadásának biztosítása érdekében a tagállamoknak gyermekbarát módon kell tájékoztatniuk a kiskorúakat, figyelembe véve életkorukat és érettségüket. A Menekültügyi Ügynökségnek e tekintetben a nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben közös tájékoztató anyagokat, valamint konkrét információkat kell kidolgoznia a kísérő nélküli kiskorúak és a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők számára.

(39) A felelős tagállam meghatározása érdekében követendő eljárással, valamint a kérelmezőket ezen eljárásban megillető jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jó minőségű tájékoztatás és jogi támogatás biztosítása mind a tagállamok, mind a kérelmezők érdeke. A felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás hatékonyságának növelése és az e rendeletben meghatározott felelősségi feltételek helyes alkalmazásának biztosítása érdekében a felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer szerves részeként jogi tanácsadást kell bevezetni. E célból a kérelmezők számára kérésre jogi tanácsadást kell biztosítani, hogy iránymutatást és segítséget nyújtsanak a felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és mechanizmusok alkalmazásához.

(40) E rendeletnek a 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([11]) foglalt elvekre kell épülnie, ugyanakkor a közös keret részeként kezelnie kell az azonosított kihívásokat és érvényesítenie kell a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvét, az EUMSZ 80. cikkével összhangban. E célból egy új, kötelező szolidaritási mechanizmusnak lehetővé kell tennie, hogy a tagállamok felkészültebben kezeljék a migrációt, hogy kezelni lehessen azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamokra migrációs nyomás nehezedik, és elő lehessen mozdítani a tagállamok közötti rendszeres szolidaritási támogatást. Egy ilyen szolidaritási mechanizmus hatékony végrehajtása – a felelős tagállam meghatározására szolgáló hatékony rendszerrel együtt – az egész közös európai menekültügyi rendszer működésének kulcsfontosságú előfeltétele.

(41) E rendelet a kiegészítő védelmet kérelmező és a kiegészítő védelemre jogosult személyekre is alkalmazandó annak érdekében, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező és az abban részesülő valamennyi személy egyenlő bánásmódban részesüljön, és biztosított legyen az összhang a hatályos uniós menekültügyi vívmányokkal, különösen az (EU) 2024/1347 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([12]).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 31. o.).

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1347 rendelete (2024. május 14.) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1347, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

(42) Annak biztosítása érdekében, hogy az (EU) 2024/1350 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([13]) összhangban áttelepített vagy befogadott, illetve a nemzeti áttelepítési programok keretében nemzetközi védelemben vagy humanitárius okból menekült jogállásban részesülő harmadik országbeli állampolgárokat és hontalan személyeket visszavegyék abba a tagállamba, amely befogadta vagy áttelepítette őket, e rendeletet azon befogadott személyekre is alkalmazni kell, akik engedély nélkül tartózkodnak egy másik tagállam területén.

(43) A hatékonyság és a jogbiztonság érdekében alapvető fontosságú, hogy ez a rendelet azon az elven alapuljon, hogy a felelősséget csak egyszer állapítják meg, kivéve, ha az e rendeletben meghatározott megszűnési okok valamelyike fennáll.

(44) Az (EU) 2024/1346 irányelv a kérelmezőket érintő, e rendelet szerinti valamennyi eljárásra alkalmazandó, az említett irányelv alkalmazására vonatkozó korlátozásokra is figyelemmel.

(45) Az e rendelet szerinti eljárási biztosítékokon túl és azok sérelme nélkül az (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([14]) is alkalmazni kell, az említett rendelet alkalmazására vonatkozó korlátozásokra is figyelemmel.

(46) A gyermek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezménnyel és a Chartával összhangban e rendelet alkalmazásakor a tagállamoknak elsődlegesen a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartaniuk. A gyermek mindenek felett álló érdekének vizsgálata során a tagállamoknak különösen a kiskorú rövid, közép- és hosszú távú jóllétét és szociális fejlődését, a személyi biztonságát és védelmét érintő megfontolásokat, valamint véleményét kell – életkorának és érettségi fokának megfelelően – szem előtt tartaniuk, ideértve a kiskorú hátterét is. Ezen túlmenően különleges eljárási garanciákat kell megállapítani a kísérő nélküli kiskorúak számára különös kiszolgáltatottságuk miatt, beleértve egy képviselő kijelölését is.

(47) Az e rendelettel létrehozott, kiskorúakra vonatkozó garanciák hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó megkeresésekkel foglalkozó személyzete megfelelő képzésben részesüljön – például a Menekültügyi Ügynökség releváns iránymutatásaival összhangban – olyan területeken, mint a kiskorú jogai és egyéni szükségletei, az emberkereskedelem vagy visszaélés áldozatainak korai azonosítása, valamint a kiskorú eltűnésének megelőzésére szolgáló bevált gyakorlatok.

(48) Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezménnyel és a Chartával összhangban a tagállamoknak e rendelet alkalmazása során elsődleges szempontként kell figyelembe venniük a magán- és a családi élet tiszteletben tartását.

(49) Az állampolgárság megszerzésére vonatkozó tagállami hatáskörök és azon tény sérelme nélkül, hogy a nemzetközi jog alapján – az uniós jog kellő figyelembevételével – az egyes tagállamok feladata, hogy e rendelet alkalmazása során meghatározzák az állampolgárság megszerzésének és elvesztésének feltételeit, a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a hontalan személyekkel szembeni nemzetközi kötelezettségeiket a nemzetközi emberi jogi eszközökkel összhangban, ideértve adott esetben a hontalan személyek jogállásáról szóló, 1954. szeptember 28-án New Yorkban elfogadott egyezmény szerinti nemzetközi kötelezettségeiket is. A tagállamoknak adott esetben törekedniük kell a hontalan személyek azonosítására és védelmük megerősítésére, lehetővé téve ezáltal a hontalan személyek számára alapvető jogaik gyakorlását, és csökkentve a megkülönböztetés vagy az egyenlőtlen bánásmód kockázatát.

(50) A biztonsági kockázatot jelentő személyek tagállamok közötti átadásának megakadályozása érdekében biztosítani kell, hogy a kérelem első nyilvántartásba vétele szerinti tagállam ne alkalmazza a felelősségi feltételeket, vagy a kedvezményezett tagállam ne alkalmazza az áthelyezési eljárást, amennyiben megalapozottan feltételezhető, hogy az érintett személy veszélyt jelent a belbiztonságra vagy a közrendre.

(51) Annak biztosítása érdekében, hogy egy család tagjainak nemzetközi védelem iránti kérelmei alapos vizsgálatát egyetlen tagállam végezze el, az azokkal kapcsolatban hozott határozatok következetesek legyenek, és a család tagjait ne válasszák el egymástól, lehetővé kell tenni az e kérelmek megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására irányuló eljárások együttes lefolytatását.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1350 rendelete (2024. május 14.) az uniós áttelepítési keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2021/1147 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L, 2024/1350, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1348 rendelete (2024. május 14.) az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1348, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(52) A családtagra vonatkozó fogalommeghatározásnak tükröznie kell továbbá a jelenlegi migrációs tendenciákat, melyek azt mutatják, hogy a kérelmezők gyakran hosszú ideig tartó átutazás után érkeznek a tagállamok területére. A fogalommeghatározásnak ezért magában kell foglalnia a származási országon kívül, de a tagállam területére történő megérkezés előtt létrejött családokat.

(53) A család egysége és a gyermek mindenek felett álló érdeke elvének teljes körű tiszteletben tartása érdekében kötelező felelősségi feltételnek kell tekinteni a kérelmező és a gyermeke, testvére vagy szülője közötti – a kérelmező terhességén vagy anyaságán, egészségi állapotán vagy idős korán alapuló – eltartotti viszony fennállását. Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a róla gondoskodni képes családtagnak, testvérnek vagy hozzátartozónak egy másik tagállam területén való tartózkodását is kötelező felelősségi feltételnek kell tekinteni. Annak megakadályozása érdekében, hogy ilyen családtag, testvér vagy hozzátartozó hiányában a kísérő nélküli kiskorúak jogellenesen továbbutazzanak – ami nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét — az a tagállam kell, hogy legyen a felelős tagállam, amely a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelem iránti kérelmét először nyilvántartásba vette, amennyiben ez szolgálja a kiskorú mindenek felett álló érdekét. Amennyiben a kísérő nélküli kiskorú több tagállamban is nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, és valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét az, hogy egyéni értékelés alapján átadja őt a felelős tagállamnak, úgy ez a tagállam válik felelőssé az új kérelem megvizsgálásáért.

(54) A bizonyításra vonatkozó szabályoknak lehetővé kell tenniük a 604/2013/EU rendelet előírásainál gyorsabb családegyesítést. E célból egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben a közvetett bizonyíték koherens, ellenőrizhető és kellően részletes a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősség megállapításához, nincs szükség formális bizonyítékra, például eredeti igazoló dokumentumokra és DNS-vizsgálatra. A tagállamok hatóságainak a kapcsolat méltányos értékelése érdekében minden rendelkezésre álló információt – például a fényképeket, a kapcsolattartás bizonyítékait és a tanúvallomásokat – figyelembe kell venniük. A családtagokkal kapcsolatos ügyek korai azonosításának megkönnyítése érdekében a kérelmezőnek meg kell kapnia a Menekültügyi Ügynökség által kidolgozott sablont. Amennyiben lehetséges, a kérelmezőnek a személyes meghallgatás előtt ki kell töltenie a sablont. Figyelembe véve a családi kapcsolat fontosságát a felelősségi feltételek hierarchiáján belül, az e rendeletben meghatározott releváns eljárások során a családtagokkal kapcsolatos valamennyi ügyet prioritásként kell kezelni.

(55) Amennyiben a kérelmezők oklevéllel vagy egyéb képesítéssel rendelkeznek, az oklevél kiállításának helye szerinti tagállam felelős a kérelmük megvizsgálásáért, feltéve, hogy a kérelmet kevesebb mint hat évvel az oklevél vagy képesítés kiállítása után vették nyilvántartásba, ez biztosítja a kérelem gyors megvizsgálását abban a tagállamban, amellyel a kérelmező az oklevélből adódóan érdemi kapcsolatban áll.

(56) Tekintettel arra, hogy egy tagállamnak felelősnek kell maradnia a területére szabálytalanul belépő személyért, rendelkezni kell arról a helyzetről is, amikor az adott személy kutatási-mentési műveletet követően érkezik a területre. Lehetővé kell tenni a felelősségi feltételtől való eltérést abban az esetben, ha egy tagállam olyan személyeket helyezett át, akik egy másik tagállam külső határát lépték át szabálytalanul vagy kutatási-mentési műveletet követően. Ilyen helyzetben az áthelyezési céltagállam a felelős, ha az érintett személy nemzetközi védelemért folyamodik.

(57) A tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy saját belátása szerint – elsősorban humanitárius, szociális, kulturális és kivételes okokból – eltérjen a felelősségi feltételektől a családtagok, hozzátartozók és a kérelmezővel egyéb családi kapcsolatban álló személyek egyesítése érdekében, és akkor is megvizsgálja a hozzá vagy egy másik tagállamhoz benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek értelmében nem felelős.

(58) Az e rendeletben meghatározott eljárások tiszteletben tartásának biztosítása, a rendelet hatékony alkalmazását gátló akadályok elhárítása, különösen a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek szökésének és tagállamok közötti jogellenes továbbutazásainak megelőzése érdekében az eljárással összefüggésben egyértelmű kötelezettségeket kell megállapítani a kérelmező számára, amelyekről időben és megfelelően tájékoztatni kell őt. Az ilyen kötelezettségek megszegése megfelelő és arányos eljárási következményekkel jár a kérelmezőre és befogadási feltételeire nézve. A tagállamoknak figyelembe kell venniük a kérelmező egyéni körülményeit a kötelezettségeinek való megfelelésének és az illetékes hatóságokkal való együttműködésének az e rendeletben meghatározott szabályokkal összhangban történő értékelésekor. A Chartának megfelelően azon tagállamnak, ahol ilyen kérelmező tartózkodik, minden esetben biztosítania kell az említett kérelmező közvetlen anyagi szükségleteinek kielégítését.

(59) Azon lehetőség korlátozása érdekében, hogy a kérelmezők magatartása a felelősség megszűnéséhez vagy egy másik tagállamra való átszállásához vezethessen, meg kell hosszabbítani a felelősség megszűnését vagy átszállását eredményező határidőket abban az esetben, ha a személy a kérelem vizsgálata során elhagyja a tagállamok területét, vagy a felelős tagállamnak történő átadás elkerülése érdekében megszökik. Továbbá, a szabályok kijátszásának és az eljárás akadályozásának elkerülése érdekében törölni kell a felelősség átszállására vonatkozó szabályt abban az

esetben, ha az értesítő tagállam nem tartotta be a visszavételi értesítés megküldésére vonatkozó határidőt. Azokban az esetekben, amikor egy személy szabálytalanul lépett be egy tagállamba és nem nyújtott be menedékjog iránti kérelmet, meg kell hosszabbítani azt az időszakot, amelynek elteltével az adott tagállam felelőssége megszűnik, és egy másik tagállam válik felelőssé, ahol az adott személy ezt követően kérelmet nyújt be, ezáltal tovább ösztönözve az érintett személyeket a szabályok betartására és az első belépés helye szerinti tagállamban történő kérelmezésre, tehát korlátozva a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazásait, valamint javítva a közös európai menekültügyi rendszer általános hatékonyságát.

(60) A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának elősegítése érdekében a kérelmezőt személyesen meg kell hallgatni, kivéve, ha a kérelmező megszökött, indokolatlanul nem jelent meg a meghallgatáson, vagy elegendő információt nyújtott be a felelős tagállam meghatározásához. Annak biztosítása érdekében, hogy a felelős tagállam helyes meghatározása érdekében a kérelmezőtől minden releváns információt összegyűjtsenek, a meghallgatást elmulasztó tagállamnak lehetőséget kell biztosítania a kérelmező számára, hogy minden további információt benyújtson, beleértve azon kellően indokolt okokat is, amelyek alapján a hatóság mérlegelheti a személyes meghallgatás szükségességét. Amint a nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba veszik, a kérelmezőt tájékoztatni kell különösen e rendelet alkalmazásáról, arról a tényről, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása objektív feltételeken alapul, valamint az e rendelet szerinti jogairól és kötelezettségeiről, illetve a kötelezettségek be nem tartásának következményeiről.

(61) Annak biztosítása érdekében, hogy a személyes meghallgatás a lehető legnagyobb mértékben megkönnyítse a felelős tagállam gyors és hatékony meghatározását, a kérelmezőket kikérdező személyzetnek megfelelő képzésben kell részesülnie, beleértve az olyan problémák általános ismeretét, amelyek hátrányosan befolyásolhatják a kérelmező meghallgatáson való részvételre vonatkozó képességét, mint például az arra utaló jelek, hogy a kérelmező kínzás vagy emberkereskedelem áldozatává válhatott.

(62) A kérelmezőknek a magánélet és a családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető jogai, a gyermekek jogai hatékony védelmének, valamint az átadás miatt alkalmazott embertelen és megalázó bánásmód elleni védelem biztosítása érdekében a kérelmezők számára biztosítani kell az e jogokra korlátozódó hatékony jogorvoslathoz való jogot, összhangban különösen a Charta 47. cikkével és az Európai Unió Bíróságának releváns ítélkezési gyakorlatával.

(63) E rendelet zökkenőmentes alkalmazásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás lezárását követően minden esetben regisztrálniuk kell a felelős tagállamot az Eurodacban, ideértve azokat az eseteket is, amikor a felelősség az átvételi megkeresések küldésére vagy megválaszolására, illetve az átadás végrehajtására vonatkozó határidők be nem tartásának a következménye, valamint azokat az eseteket is, amikor az első kérelem helye szerinti tagállam válik felelőssé vagy lehetetlen végrehajtani az elsődlegesen felelős tagállamnak történő átadást amiatt, hogy a kérelmező a Charta 4. cikke értelmében embertelen vagy megalázó bánásmód valós kockázatának lesz kitéve az adott tagállamnak történő átadásának következtében, és ezt követően egy másik tagállamot határoznak meg felelős tagállamként.

(64) A felelős tagállam gyors meghatározása érdekében az átvételi megkeresések küldésére és megválaszolására, a visszavételi értesítések küldésére, valamint a jogorvoslati kérelmek benyújtására és elbírálására vonatkozó határidőket a kérelmezők alapvető jogainak sérelme nélkül észszerűsíteni és csökkenteni kell.

(65) A kérelmezők őrizetét azon alapvető elvvel összhangban kell alkalmazni, hogy senki sem tartható őrizetben kizárólag azzal az indokkal, hogy nemzetközi védelmet kér. Az őrizetnek a lehető legrövidebb időtartamra kell korlátozódnia, és tiszteletben kell tartania a szükségesség és az arányosság elvét, alkalmazása ily módon csak végső eszközként engedélyezett. Így különösen a kérelmezők őrizetének összhangban kell lennie a genfi egyezmény 31. cikkével. Az őrizetben tartott személyekre vonatkozó, e rendeletben meghatározott eljárásokat a lehető legrövidebb határidőn belül, prioritásként kell alkalmazni. Az őrizetet szabályozó általános garanciák és az őrizet körülményei tekintetében a tagállamoknak adott esetben az (EU) 2024/1346 irányelv rendelkezéseit az e rendelet alapján őrizetben tartott személyekre is alkalmazniuk kell. A kiskorúakat főszabály szerint nem szabad őrizetbe venni, és erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy olyan szálláshelyen helyezzék el őket, ahol a kiskorúakra vonatkozó különleges rendelkezések vannak érvényben. Kivételes körülmények között, végső eszközként, miután megállapítást nyert, hogy egyéb, kevésbé kényszerítő alternatív intézkedések nem alkalmazhatók hatékonyan, és miután az őrizetbe vételt a gyermek mindenek felett álló érdekében állónak ítélték, a kiskorúakat az (EU) 2024/1346 irányelvben előírt körülmények között őrizetbe lehet venni.

(66) A menekültügyi rendszerek elégtelen működése vagy összeomlása – amit gyakran a rájuk nehezedő rendkívüli nyomás súlyosbít vagy ahhoz hozzájárul – veszélyeztethetné az e rendelet által létrehozott rendszer gördülékeny működését, aminek eredményeként felmerülhet annak kockázata, hogy sérülnek a kérelmezőknek az uniós menekültügyi vívmányokban és a Chartában meghatározott jogai, valamint más nemzetközi emberi jogok és a menekültjogok.

(67) A tagállamok közötti lojális együttműködés elengedhetetlen a közös európai menekültügyi rendszer megfelelő működéséhez. Ez az együttműködés magában foglalja többek között az e rendeletben előírt eljárási szabályok megfelelő alkalmazását, beleértve azt is, hogy minden olyan megfelelő gyakorlati intézkedést meg kell hozni és végre kell hajtani, amely az átadások tényleges végrehajtásának biztosításához szükséges.

(68) Az 1560/2003/EK bizottsági rendelettel ([15]) összhangban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamnak történő átadás önkéntes alapon is történhet, ellenőrzött útnak indítás formájában vagy kísérettel. A tagállamoknak elő kell segíteniük az önkéntes átadást az érintett személy megfelelő tájékoztatása révén, továbbá biztosítaniuk kell, hogy a felügyelt vagy kísérettel történő átadás humánus módon, az alapvető jogok és az emberi méltóság, valamint a gyermek mindenek felett álló érdekének maradéktalan tiszteletben tartásával és a releváns, különösen a humanitárius okból történő átadásra vonatkozó ítélkezési gyakorlat maximális figyelembevételével valósuljon meg.

(69) Amennyiben ez a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásához szükséges, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a kérelmező beleegyezése nélkül megosszák az e célból releváns konkrét információkat, amennyiben ezek az információk szükségesek ahhoz, hogy a felelős tagállam illetékes hatóságai teljesítsék kötelezettségeiket, különösen az (EU) 2024/1348 rendeletből eredő kötelezettségeket.

(70) Az egyértelmű és hatékony áthelyezési eljárás biztosítása érdekében konkrét szabályokat kell megállapítani a kedvezményezett és a hozzájáruló tagállamra vonatkozóan. Amennyiben a felelősséget az áthelyezés előtt nem állapítják meg, az áthelyezési céltagállamnak kell felelőssé válnia, kivéve azon eseteket, amikor a családdal kapcsolatos feltételek alkalmazandók. Az átadásokra vonatkozóan e rendeletben meghatározott szabályokat és biztosítékokat alkalmazni kell – amennyiben relevánsak – az áthelyezési célú átadásokra is. Az ilyen szabályoknak biztosítaniuk kell a család egységének megőrzését, valamint azt, hogy a belső biztonságra esetlegesen veszélyt jelentő személyeket ne helyezzék át.

(71) Amennyiben a tagállamok szolidaritási hozzájárulásként áthelyezést hajtanak végre, megfelelő és arányos pénzügyi támogatást kell nyújtani az uniós költségvetésből. Annak ösztönzése érdekében, hogy a tagállamok előnyben részesítsék a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését, az ilyen áthelyezésekhez nagyobb összegű hozzájárulást kell biztosítani a kísérő nélküli kiskorúak tekintetében.

(72) A tagállamok által e rendelet alkalmazása céljából tett erőfeszítések támogatása érdekében lehetővé kell tenni az (EU) 2021/1147 rendelettel létrehozott Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, valamint más releváns uniós alapok (a továbbiakban: az alapok) forrásainak igénybevételét, az alapok felhasználására irányadó szabályokkal összhangban és az alapok által támogatott egyéb prioritások sérelme nélkül. Ezzel összefüggésben a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy igénybe vegyék a vonatkozó programjaik alapján rendelkezésükre álló allokációkat, ideértve a félidős felülvizsgálatot követően rendelkezésre bocsátott összegeket is. Lehetővé kell tenni további támogatás rendelkezésre bocsátását is a tematikus eszközök keretében, különösen azon tagállamok számára, amelyeknek szükségük lehet arra, hogy növeljék a külső határokon fennálló kapacitásaikat, vagy amelyek egyedi nyomással vagy igényekkel szembesülnek a menekültügyi és befogadási rendszerükben vagy a külső határaikon.

(73) Az (EU) 2021/1147 rendeletet módosítani kell annak biztosítása érdekében, hogy az uniós költségvetés teljes mértékben hozzájáruljon a szolidaritási tevékenységek összes elszámolható kiadásához, valamint hogy az alapok végrehajtására vonatkozó meglévő jelentéstételi kötelezettségek részeként egyedi jelentéstételi követelményeket vezessen be az említett tevékenységekre vonatkozóan.

(74) A szolidaritási tevékenységek kiadásaira vonatkozó támogathatósági időszak meghatározásakor figyelembe kell venni a szolidaritási tevékenységek időben történő végrehajtásának szükségességét. Emellett az e rendelet szerinti pénzügyi átcsoportosítások szolidaritási jellege miatt ezeket az átcsoportosításokat teljes egészében szolidaritási tevékenységek finanszírozására kell felhasználni.

([15]) A Bizottság 1560/2003/EK rendelete (2003. szeptember 2.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szempontok és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról (HL L 222., 2003.9.5., 3. o.).

(75) A tagállamok előmozdíthatják e rendelet alkalmazását, és fokozhatják annak hatékonyságát olyan kétoldalú megállapodások megkötése révén, amelyek az illetékes szerveik közötti kapcsolattartás javítására, az eljárások lerövidítésére, az átvételi megkeresések, illetve a visszavételi értesítések feldolgozásának egyszerűsítésére vagy az átadási eljárások meghatározására és azok hatékonyabb végrehajtására irányulnak.

(76) A felelős tagállam meghatározása tekintetében biztosítani kell a 604/2013/EU rendeletben és az e rendeletben meghatározott rendszer közötti folyamatosságot. Hasonlóképpen biztosítani kell az összhangot e rendelet és az (EU) 2024/1358 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([16]) között.

(77) Az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos valamennyi kérdést illető gyakorlati együttműködés és információcsere előmozdítása – többek között gyakorlati estközök és iránymutatás kidolgozása – érdekében létre kell hozni az illetékes tagállami hatóságok egy vagy több hálózatát, és azokat a Menekültügyi Ügynökségnek kell segítenie. Az említett hálózatoknak arra kell törekedniük, hogy rendszeresen találkozzanak a bizalomépítés és az e rendelet tagállamokban történő végrehajtásával kapcsolatos bármely kihívás közös értelmezésének javítása érdekében.

(78) Az (EU) 2024/1358 rendelet szerint létrehozott Eurodac-rendszer működésének elő kell mozdítania e rendelet alkalmazását.

(79) A 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([17]) szerint létrehozott Vízuminformációs Rendszer (VIS) működésének és különösen az említett rendelet 21. és 22. cikke végrehajtásának elő kell mozdítania e rendelet alkalmazását.

(80) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel kapcsolatos bánásmód tekintetében a tagállamokat kötik a nemzetközi jogi okmányokból eredő kötelezettségeik, ideértve az Emberi Jogok Európai Bíróságának releváns ítélkezési gyakorlatát is.

(81) E rendelet alkalmazásában a személyes adatok tagállamok általi kezelésére az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([18]) alkalmazandó. A tagállamoknak megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtása révén kell biztosítaniuk és igazolniuk, hogy az adatkezelés az említett rendelettel, valamint e rendeletnek az adatkezelési követelményeket meghatározó rendelkezéseivel összhangban történik. Ezen intézkedéseknek garantálniuk kell az e rendelet alapján kezelt személyes adatok biztonságát, és mindenekelőtt a jogellenes vagy jogosulatlan hozzáférés, közzététel vagy megváltoztatás megelőzését, illetve a kezelt személyes adatok elvesztésének elkerülését. Minden tagállam illetékes felügyeleti hatóságának vagy hatóságainak nyomon kell követniük a személyes adatok érintett hatóságok általi kezelésének jogszerűségét, ideértve a biztonsági ellenőrzéseket végrehajtó illetékes hatóságoknak történő adattovábbítást is. Az érintetteket indokolatlan késedelem nélkül értesíteni kell különösen arról, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár az (EU) 2016/679 rendelet szerinti jogaikra és szabadságaikra nézve.

(82) A tagállamoknak és az uniós szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek e rendelet végrehajtása során minden arányos és szükséges intézkedést meg kell tenniük a személyes adatok biztonságos tárolásának biztosítása érdekében.

(83) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra bizonyos végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([19])

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1358 rendelete (2024. május 14.) a biometrikus adatok összehasonlítására szolgáló Eurodacnak az (EU) 2024/1351 és az (EU) 2024/1350 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2001/55/EK tanácsi irányelv hatékony alkalmazása és a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek azonosítása érdekében történő létrehozásáról, valamint a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, továbbá a 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1358, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS rendelet) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

([19]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

megfelelően kell gyakorolni, az annak megállapításáról szóló bizottsági végrehajtási határozatok kivételével, hogy egy adott tagállam migrációs nyomás alatt áll-e, a migrációs nyomás kockázata fenyegeti-e, vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül-e.

(84) A kiegészítő szabályok meghatározása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak, testvéreinek vagy hozzátartozóinak azonosításáról; a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételekről a kísérő nélküli kiskorúak tekintetében; az arra vonatkozó értékelés feltételeiről, hogy adott hozzátartozó képes-e gondoskodni a kísérő nélküli kiskorúról, ideértve azon helyzetet, amikor a kísérő nélküli kiskorú családtagjai, testvérei vagy hozzátartozói különböző tagállamokban tartózkodnak; az eltartotti viszony értékelése céljából figyelembe veendő elemekről; a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételekről az eltartott személyek tekintetében; az arra vonatkozó értékelés feltételeiről, hogy az érintett személy képes-e gondoskodni egy eltartott személyről; valamint az arra vonatkozó értékelés során figyelembe veendő elemekről, hogy adott személy képtelen-e jelentős ideig utazni, maradéktalanul tiszteletben tartva ugyanakkor a gyermek mindenek felett álló érdekét az e rendeletben meghatározottak szerint. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ([20]) megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(85) A 604/2013/EU rendeletet számos ponton jelentősen módosítani kell. Az áttekinthetőség érdekében az említett rendeletet célszerű hatályon kívül helyezni.

(86) E rendelet alkalmazásának hatékony nyomon követése szükségessé teszi a rendelet alkalmazásának rendszeres időközönkénti értékelését.

(87) Ez a rendelet tiszteletben tartja az uniós és a nemzetközi jogban, többek között a Chartában garantált alapvető jogokat és elveket. E rendelet biztosítani kívánja különösen a Charta 18. cikke által garantált menedékjog, valamint a Charta 1., 4., 7., 24. és 47. cikke által elismert jogok teljes mértékű tiszteletben tartását. A tagállamoknak ezért ennek megfelelően kell alkalmazniuk ezt a rendeletet, teljes mértékben tiszteletben tartva az említett alapvető jogokat.

(88) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a valamely harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében regisztrált, nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és mechanizmusok megállapítását, valamint a migrációs nyomással járó helyzetek tagállamok általi kezelését elősegítő szolidaritási mechanizmus létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a terjedelem és hatás miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(89) Annak érdekében, hogy e rendelet alkalmazásának kezdőnapjára biztosított legyen a rendelet következetes végrehajtása, az egyes tagállamokban fennálló hiányosságokat és a szükséges operatív lépéseket azonosító uniós és tagállami szintű végrehajtási terveket kell kidolgozni és végrehajtani.

(90) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Dán Királyság közötti, a Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló megállapodás ([21]) 3. cikke értelmében vett módosításnak minősül, Dániának a módosítások elfogadásakor vagy az azt követő 30 napon belül értesítenie kell a Bizottságot arról a döntéséről, hogy végrehajtja-e a módosítások tartalmát.

(91) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

([20]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.
([21]) HL L 66., 2006.3.8., 38. o.

(92) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet III., V. és VII. része új jogszabálynak minősül az Európai Közösség, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, a tagállamok egyikében, illetve Izlandon vagy Norvégiában benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálására illetékes állam meghatározására vonatkozó kritériumokról és mechanizmusokról szóló megállapodás ([22]) mellékletének hatálya alá tartozó területen.

(93) Svájc tekintetében e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás ([23]) 1. cikkének rendelkezéseit módosító, illetve azokra épülő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül.

(94) Liechtenstein tekintetében e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás 1. cikkének rendelkezéseit módosító, illetve azokra épülő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül, amely megállapodásra az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv ([24]) 3. cikke hivatkozik,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. RÉSZ

TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

Az EUMSZ 80. cikkében foglalt, a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvével összhangban, valamint a kölcsönös bizalom megerősítésének céljával ez a rendelet:

a) közös keretet határoz meg a menekültügy és a migráció kezelésére az Unióban és a közös európai menekültügyi rendszer működésére;

b) szolidaritási mechanizmust hoz létre;

c) megállapítja a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „harmadik országbeli állampolgár”: az a személy, aki nem az EUMSZ 20. cikkének (1) bekezdése értelmében vett uniós polgár, és aki nem rendelkezik az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([25]) 2. cikkének 5. pontjában meghatározott, az uniós jog szerinti szabad mozgáshoz való joggal;

2. „hontalan személy”: olyan személy, akit saját joga szerint egyetlen állam sem tekint állampolgárának;

3. „nemzetközi védelem iránti kérelem” vagy „kérelem”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy olyan hontalan személy által valamely tagállam védelme iránt előterjesztett kérelem, akiről feltételezhető, hogy menekült jogállásban vagy kiegészítő védelmi jogállásban kíván részesülni;

([22]) HL L 93., 2001.4.3., 40. o.
([23]) HL L 53., 2008.2.27., 5. o.
([24]) HL L 160., 2011.6.18., 39. o.
([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o.).

4. „kérelmező”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki olyan, nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot tett, amelynek tárgyában még nem hoztak jogerős határozatot;

5. „nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása”: a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatóságának vizsgálata vagy érdemben való vizsgálata az (EU) 2024/1348 rendelettel és az (EU) 2024/1347 rendelettel összhangban, a felelős tagállam e rendelet szerinti meghatározására irányuló eljárások kivételével;

6. „nemzetközi védelem iránti kérelem visszavonása”: a nemzetközi védelem iránti kérelem kifejezett vagy hallgatólagos visszavonása az (EU) 2024/1347 rendeletnek megfelelően;

7. „nemzetközi védelemben részesülő személy”: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy olyan hontalan személy, akit az (EU) 2024/1347 rendelet 3. cikkének 4. pontjában meghatározottak szerint nemzetközi védelemben részesítettek;

8. „családtagok”: amennyiben a család már azelőtt is létezett, mielőtt a kérelmező vagy családtag a tagállamok területére lépett, a kérelmező valamely tagállam területén tartózkodó következő családtagjai:

   a) a kérelmező házastársa vagy a vele tartós kapcsolatban élő, nem házas társa, amennyiben az érintett tagállam harmadik országok állampolgáraira vonatkozó joga vagy gyakorlata a nem házas párokat a házaspárokhoz hasonló elbánásban részesíti;

   b) az a) pontban említett pár vagy a kérelmező kiskorú gyermeke, feltéve hogy e gyermek nem házas, és függetlenül attól, hogy e gyermek házasságban vagy házasságon kívül született-e, vagy a nemzeti jogban foglaltak szerint örökbe fogadták-e őt;

   c) amennyiben a kérelmező kiskorú és nem házas, az apja, anyja vagy egy másik, a kérelmezőért azon tagállam joga vagy gyakorlata szerint felelős nagykorú személy, amelyben a nagykorú személy tartózkodik;

   d) amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, az apja, anyja vagy egy másik, az említett nemzetközi védelemben részesülő személyért azon tagállam joga vagy gyakorlata szerint felelős nagykorú személy, amelyben a nemzetközi védelemben részesülő személy tartózkodik;

9. „hozzátartozó”: a kérelmezőnek valamely tagállam területén tartózkodó nagykorú nagynénje, nagybátyja, vagy nagyszülője, függetlenül attól, hogy a kérelmező házasságban vagy házasságon kívül született-e, vagy nemzeti jogban foglaltak szerint örökbe fogadták-e;

10. „kiskorú”: a 18. életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy;

11. „kísérő nélküli kiskorú”: olyan kiskorú, aki az érintett tagállam joga vagy gyakorlata alapján érte felelős nagykorú személy kísérete nélkül érkezik a tagállamok területére, mindaddig, amíg az említett kiskorú ilyen nagykorú személy tényleges gondviselete alá nem kerül, ideértve azon kiskorút is, aki a tagállamok területére történt belépést követően marad kíséret nélkül;

12. „képviselő”: az a személy vagy szervezet, akit vagy amelyet az illetékes szervek a kísérő nélküli kiskorú e rendeletben előírt eljárások során történő támogatására és képviseletére jelölnek ki azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermek mindenek felett álló érdekének védelmét, valamint szükség esetén jognyilatkozatot tegyen a kiskorú nevében.

13. „tartózkodási okmány”: valamely tagállam hatóságai által kibocsátott olyan engedély, amely engedélyezi egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy számára, hogy az adott tagállam területén tartózkodjon, ideértve azokat az okmányokat, amelyek indokolják az átmeneti védelmi intézkedések alapján vagy a kitoloncolást elrendelő határozat végrehajtását gátló körülmények megszűnéséig a területén való maradás engedélyezését, kivéve az e rendelet szerint felelős tagállam meghatározásához szükséges időszak alatt, vagy nemzetközi védelem vagy tartózkodási engedély iránti kérelem megvizsgálása idején kibocsátott vízumokat és tartózkodási engedélyeket;

14. „vízum”: valamely tagállam engedélye vagy határozata, amely az átutazáshoz vagy az adott tagállam vagy több tagállam területén való tartózkodás céljából történő belépéshez szükséges, ideértve a következőket:

   a) az uniós joggal vagy a nemzeti joggal összhangban kiadott engedély vagy határozat, amely az adott tagállam területén tervezett 90 napnál hosszabb tartózkodás céljából történő belépéshez szükséges,

b) az uniós joggal vagy a nemzeti joggal összhangban kiadott engedély vagy határozat, amely átutazási célú belépéshez vagy az adott tagállam területén való, 180 napos időszakon belül legfeljebb 90 napos tervezett tartózkodáshoz szükséges;

c) a tagállamok egy vagy több repülőterének nemzetközi tranzitterületén történő áthaladásra jogosító engedély vagy határozat;

15. „oklevél vagy képesítés”: valamely tagállamban – az adott tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései alapján működtetett oktatási intézményben az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszerének 2. szintjével legalább egyenértékű, elismert állami vagy regionális oktatási vagy szakképzési programban az adott tagállam területén legalább egy tanéven át folytatott tanulmányokat követően – az online képzés és a távoktatás egyéb formáinak kivételével – szerzett és igazolt oklevél vagy képesítés;

16. „oktatási intézmény”: valamely tagállamban letelepedett és annak nemzeti jogával vagy közigazgatási gyakorlatával összhangban, átlátható kritériumok alapján elismert állami vagy magán oktatási vagy szakképzési intézmény;

17. „szökés”: olyan cselekmény, amely következtében valamely érintett személy nem áll többé az illetékes közigazgatási vagy igazságügyi hatóságok rendelkezésére, így például azáltal, hogy:

a) az illetékes hatóságok engedélye nélkül, nem rajta kívül álló okok miatt elhagyja valamely tagállam területét;

b) elmulasztja egy adott befogadó állomásról vagy kijelölt tartózkodási helyről való távolmaradásának bejelentését, amennyiben ezt valamely tagállam előírja; vagy

c) elmulasztja az illetékes hatóságok előtti megjelenést, amennyiben az említett hatóságok ezt előírják;

18. „szökés veszélye”: egyedi esetben olyan, nemzeti jog által meghatározott tárgyilagos kritériumokon alapuló konkrét indokok és körülmények fennállása, amelyek alapján feltételezhető, hogy az e rendeletben meghatározott eljárások hatálya alá tartozó érintett személy megszökhet;

19. „kedvezményezett tagállam”: az e rendelet IV. részében meghatározott szolidaritási hozzájárulásokban részesülő tagállam;

20. „hozzájáruló tagállam”: az a tagállam, amely a kedvezményezett tagállam számára az e rendelet IV. részében meghatározott szolidaritási hozzájárulást nyújt vagy köteles nyújtani;

21. „átadás”: a 42. cikk szerint hozott határozat végrehajtása;

22. „áthelyezés”: a kérelmezőnek vagy nemzetközi védelemben részesülő személynek a kedvezményezett tagállam területéről a hozzájáruló tagállam területére történő átszállítása;

23. „kutatási-mentési műveletek”: a tengeri felkutatásról és mentésről szóló, 1979. április 27-én Hamburgban elfogadott 1979. évi nemzetközi egyezményben említett kutatási-mentési műveletek;

24. „migrációs nyomás”: olyan helyzet, amelyet harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek szárazföldön, tengeri vagy légi úton történő érkezései vagy kérelmei idéznek elő, és amelyek olyan nagyságrendűek, hogy – figyelembe véve az unióbeli általános helyzetet – még egy jól felkészült menekültügyi, befogadási és migrációs rendszer esetében is aránytalan kötelezettségeket keletkeztetnek valamely tagállamra nézve, és azonnali intézkedést igényelnek, különösen az e rendelet IV. része szerinti szolidaritási hozzájárulásokat; figyelembe véve valamely tagállam földrajzi helyzetének sajátosságait, a „migrációs nyomás” olyan helyzetekre vonatkozik, amikor nagyszámú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezik, vagy fennáll az ilyen érkezések kockázata, ideértve azt is, amikor az ilyen érkezések kutatási-mentési műveleteket követő, ismétlődő partra szállításokból, vagy harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazásából erednek;

25. „jelentős migrációs helyzet”: a migrációs nyomástól eltérő olyan helyzet, amikor a harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek aktuális és korábbi éves érkezéseinek kumulatív hatása azt eredményezi, hogy egy jól felkészült menekültügyi, befogadási és migrációs rendszer eléri kapacitásának határát;

26. „befogadási feltételek”: az (EU) 2024/1346 irányelv 2. cikkének 6. pontjában meghatározott befogadási feltételek;

27. „befogadott személy”: olyan személy, akinek a befogadását valamely tagállam elvállalta az (EU) 2024/1350 rendelet alapján vagy az említett rendelet keretén kívüli nemzeti áttelepítési program keretében;

28. „uniós szolidaritási koordinátor”: a Bizottság által e rendelet 15. cikke alapján kinevezett és az abban meghatározott megbízatással rendelkező személy.

II. RÉSZ

A MENEKÜLTÜGY ÉS A MIGRÁCIÓ KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ KÖZÖS KERET

I. FEJEZET

Az átfogó megközelítés

3. cikk

A menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó átfogó megközelítés

(1) Az Unió és a tagállamok által a menekültügy és a migráció kezelése terén – saját hatáskörükön belül – hozott közös intézkedések az EUMSZ 80. cikkében foglalt, a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvén alapulnak, átfogó megközelítés alapján, és azokat az integrált szakpolitikai döntéshozatal elve vezérli, összhangban a nemzetközi és az uniós joggal, többek között az alapvető jogokkal.

Azon átfogó céllal, hogy az alkalmazandó uniós jog keretében hatékonyan kezeljék a menekültügyet és a migrációt, az említett intézkedések célkitűzései a következők:

a) biztosítani a menekültügyi és migrációkezelési szakpolitikák közötti összhangot az Unióba irányuló migrációs áramlások kezelése során;

b) a releváns migrációs útvonalak és a tagállamok közötti jogellenes továbbutazások kezelése.

(2) A Bizottság, a Tanács és a tagállamok biztosítják a menekültügyi és migrációkezelési szakpolitikák következetes végrehajtását, beleértve e szakpolitikák belső és külső összetevői is, a külső politikákért felelős intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel konzultálva.

4. cikk

Az átfogó megközelítés belső összetevői

Az e rendelet 3. cikkében meghatározott célkitűzések elérése érdekében az átfogó megközelítés belső összetevői a következő elemekből állnak:

a) szoros együttműködés és kölcsönös partnerség az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek, a tagállamok és a nemzetközi szervezetek között;

b) a tagállamok külső határainak hatékony igazgatása az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([26]) 3. cikkében meghatározott európai integrált határigazgatás alapján;

c) a tengerből kimentett személyekre vonatkozóan a nemzetközi és az uniós jogban meghatározott kötelezettségek teljes körű tiszteletben tartása;

([26]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

d) a nemzetközi védelem iránti tisztességes és hatékony eljáráshoz való gyors és tényleges hozzáférés a tagállamok területén, többek között a tagállamok külső határain, felségvizein vagy tranzitzónáiban, valamint harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek menekültként vagy kiegészítő védelemben részesülő személyként való elismerése az (EU) 2024/1348 rendelettel és az (EU) 2024/1347 rendelettel összhangban;

e) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása;

f) hatékony intézkedések a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazására irányuló ösztönzők csökkentése és tagállamok közötti jogellenes továbbutazásának megakadályozása érdekében;

g) a kérelmezők hozzáférése megfelelő befogadási feltételekhez az (EU) 2024/1346 irányelvnek megfelelően;

h) a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszatérésének hatékony kezelése a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([27]) összhangban;

i) hatékony intézkedések a tagállamokban nemzetközi védelemben részesülő személyek beilleszkedésének ösztönzésére és támogatására;

j) a 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([28]) összhangban a kizsákmányolás elleni küzdelmet és az illegális foglalkoztatás csökkentését célzó intézkedések;

k) adott esetben az uniós szinten – többek között az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (a továbbiakban: a Menekültügyi Ügynökség) által – létrehozott operatív eszközök, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) által működtetett uniós információs rendszerek telepítése és használata.

5. cikk

Az átfogó megközelítés külső összetevői

A 3. cikkben meghatározott célkitűzések elérése érdekében az Unió és a tagállamok saját hatáskörükön belül – a nemzetközi és az uniós joggal teljes összhangban, valamint az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása alapján – testre szabott és kölcsönösen előnyös partnerségeket mozdítanak elő és alakítanak ki, valamint kétoldalú, regionális, többoldalú és nemzetközi szinten előmozdítják a releváns harmadik országokkal való szoros együttműködést, többek között annak érdekében, hogy:

a) elősegítsék a jogszerű migrációt és a legális beutazási lehetőségeket a nemzetközi védelemre szoruló harmadik országbeli állampolgárok és azon személyek számára, akik számára egyéb okból engedélyezték a tagállamokban való jogszerű tartózkodást;

b) támogassák a nagyszámú védelemre szoruló migránst és menekültet befogadó partnereket és kiépítsék operatív kapacitásaikat a migráció, a menekültügy és a határigazgatás terén az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett;

c) megelőzzék az irreguláris migrációt, valamint küzdjenek a migránscsempészés és az emberkereskedelem ellen, ideértve az általuk okozott kiszolgáltatott helyzetek csökkentését is, a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jog biztosítása mellett;

d) kezeljék az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okait és mozgatórugóit;

e) elősegítsék a hatékony visszatérést, visszafogadást és visszailleszkedést;

f) biztosítsák a közös vízumpolitika teljes körű végrehajtását.

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/52/EK irányelve (2009. június 18.) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról (HL L 168., 2009.6.30., 24. o.).

6. cikk

A szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elve

(1) Az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése során az Unió és a tagállamok tiszteletben tartják a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti, az EUMSZ 80. cikkében foglaltak szerinti igazságos elosztásának elvét, és szem előtt tartják az Unió menekültügy és migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikáinak hatékony működéséhez fűződő közös érdeket.

(2) Az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése során a tagállamok szorosan együttműködnek, és:

a) olyan, a menekültügy és a migráció kezelésére szolgáló nemzeti rendszereket alakítanak ki és tartanak fenn, amelyek a 2008/115/EK irányelvvel összhangban tényleges hozzáférést biztosítanak a nemzetközi védelem iránti eljárásokhoz, a nemzetközi védelmet megadják a rászoruló kérelmezőknek, valamint biztosítják a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok hatékony és méltóságteljes visszatérését, továbbá az (EU) 2024/1346 irányelvvel összhangban biztosítják a nemzetközi védelmet kérelmezők megfelelő befogadását, és beruháznak abba;

b) e rendelet végrehajtásához rendelkezésre bocsátják a szükséges forrásokat és a kellő hozzáértő személyzetet, továbbá – amennyiben a tagállamok szükségesnek tartják vagy adott esetben – e célra támogatást kérnek a releváns uniós szervektől, hivataloktól és ügynökségektől;

c) az alapvető jogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett meghoznak minden szükséges és arányos intézkedést a tagállamok területére irányuló irreguláris migráció megelőzése és visszaszorítása érdekében, többek között a migránscsempészés és az emberkereskedelem megelőzése és az ellenük való küzdelem érdekében, valamint a csempészett migránsok és az emberkereskedelem áldozatai jogainak védelme érdekében;

d) helyesen és gyorsan alkalmazzák a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályokat, valamint szükség esetén – a III. rész I–VI. fejezete és a IV. rész I. fejezete szerint – végrehajtják a felelős tagállamba történő átadást;

e) a II. vagy a IV. részben foglalt szükségletek alapján szolidaritási hozzájárulások formájában hatékony támogatást nyújtanak más tagállamoknak;

f) hatékony intézkedéseket hoznak a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazására irányuló ösztönzők csökkentése és tagállamok közötti jogellenes továbbutazásának megakadályozása érdekében;

(3) Annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat kötelezettségeik teljesítésében, az állandó uniós migrációs támogatási eszköztár magában foglalja legalább a következőket:

a) a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által a megbízatásukkal összhangban – különösen a Menekültügyi Ügynökség által az (EU) 2021/2303 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([29]) összhangban, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az (EU) 2019/1896 rendelettel összhangban, valamint a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol) által az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([30]) összhangban – nyújtott operatív és technikai segítségnyújtás;

b) az uniós forrásokból az e részben meghatározott közös keret végrehajtásához nyújtott támogatás az (EU) 2021/1147 rendelettel és adott esetben az (EU) 2021/1148 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([31]) összhangban;

c) az uniós vívmányokban foglalt eltérések, amelyek biztosítják a tagállamok számára az (EU) 2024/1359 és az (EU) 2024/1348 rendeletben, valamint az (EU) 2024/1349 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([32]) említett konkrét migrációs kihívásokra való reagáláshoz szükséges eszközöket;

([29]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 468., 2021.12.30., 1. o.).

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 48. o.).

([32]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1349 rendelete (2024. május 14.) a határon folytatott visszaküldési eljárás létrehozásáról és az (EU) 2021/1148 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1349, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

d) az uniós polgári védelmi mechanizmus aktiválása az (EU) 2021/836 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([33]) összhangban;

e) a visszatérést és a visszailleszkedést elősegítő intézkedések, többek között a harmadik országokkal való együttműködés révén, az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett;

f) megerősített intézkedések és ágazatközi tevékenységek a migráció külső dimenziójában;

g) fokozott diplomáciai és politikai kapcsolattartás;

h) összehangolt kommunikációs stratégiák;

i) hatékony és emberi jogokon alapuló migrációs politikák támogatása harmadik országokban;

j) a jogszerű migráció és a megfelelően kezelt mobilitás előmozdítása, többek között a migrációval, a kényszerű lakóhelyelhagyással, a legális beutazási lehetőségekkel és a mobilitási partnerségekkel kapcsolatos kétoldalú, regionális és nemzetközi partnerségek megerősítése révén.

7. cikk

A menekültügy és a migráció nemzeti szintű kezelésének stratégiai megközelítése

(1) A tagállamoknak rendelkezniük kell olyan nemzeti stratégiákkal, amelyek meghatározzák az annak biztosítását célzó stratégiai megközelítést, hogy képesek legyenek hatékonyan végrehajtani menekültügyi és migrációkezelési rendszerüket, teljes összhangban az uniós és a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeikkel, figyelembe véve sajátos helyzetüket, különösen földrajzi elhelyezkedésüket.

Nemzeti stratégiáik kidolgozásakor a tagállamok adott esetben és a nemzeti joggal összhangban konzultálhatnak a Bizottsággal és a releváns uniós szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel, különösen a Menekültügyi Ügynökséggel, valamint a helyi és a regionális hatóságokkal. Az említett stratégiáknak legalább a következőket kell magukban foglalniuk:

a) a migrációs nyomás kockázatának csökkentését célzó megelőző intézkedések és készenléti tervezés, figyelembe véve az (EU) 2019/1896 és az (EU) 2021/2303 rendelet, valamint az (EU) 2024/1346 irányelv szerinti készenléti tervezést, továbbá a Bizottság által az (EU) 2020/1366 ajánlás alapján kiadott jelentéseket

b) információk arról, hogy a tagállamok hogyan hajtják végre az e részben meghatározott elveket, és hogy az azokból eredő jogszabályi kötelezettségek hogyan teljesülnek nemzeti szinten;

c) információk arról, hogy hogyan vették figyelembe a Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett nyomon követés és az (EU) 2022/922 rendelettel összhangban végzett értékelés, valamint az (EU) 2024/1356 rendelet 10. cikkével összhangban végzett nyomon követés eredményeit.

(2) A nemzeti stratégiáknak szem előtt kell tartaniuk az egyéb releváns stratégiákat és meglévő támogatási intézkedéseket – különösen az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/2303 rendelet szerinti támogatási intézkedéseket –, valamint összhangban kell lenniük az (EU) 2019/1896 rendelet 8. cikke (6) bekezdésének megfelelően létrehozott, az európai integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiákkal, és ki kell egészíteniük azokat.

(3) A tagállamok hat hónappal a 8. cikkben említett stratégia elfogadása előtt továbbítják a Bizottságnak nemzeti menekültügyi és migrációkezelési stratégiáikat.

(4) A kötelezettségek végrehajtásához az Unió által nyújtott pénzügyi és operatív támogatást – beleértve az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által nyújtott operatív támogatást – az (EU) 2019/1986, az (EU) 2021/1147, az (EU) 2021/2303 és adott esetben az (EU) 2021/1148 rendeletnek megfelelően kell biztosítani.

(5) A Bizottság az Európai Külügyi Szolgálat, a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által szolgáltatott adatokon és információkon, és különösen az (EU)

([33]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/836 rendelete (2021. május 20.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 185., 2021.5.26., 1. o.).

2020/1366 ajánlás alapján és az uniós migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus hálózata keretében gyűjtött információkon, valamint szükség esetén a tagállamok által szolgáltatott információkon alapuló rendszeres jelentések segítségével nyomon követi a migrációs helyzetet és tájékoztatást nyújt arról.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza azt a sablont, amelyet a tagállamoknak használniuk kell annak biztosítása érdekében, hogy nemzeti stratégiáik egymással összehasonlíthatók legyenek olyan meghatározott központi elemeket illetően, mint például a készenléti tervezés. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

8. cikk

Hosszú távú európai menekültügyi és migrációkezelési stratégia

(1) A Bizottság a tagállamokkal folytatott konzultációt követően, figyelembe véve az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek releváns jelentéseit és elemzéseit, valamint a 7. cikkben említett nemzeti stratégiákra építve ötéves európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiát (a továbbiakban: a stratégia) dolgoz ki, amelyben meghatározza a stratégiai megközelítést a nemzeti stratégiák következetes végrehajtásának biztosítása érdekében. A Bizottság a stratégiát megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A stratégia jogilag nem kötelező erejű.

(2) Az első stratégiát 2025. december 12-ig, majd azt követően ötévente kell elfogadni.

(3) A stratégia magában foglalja a 4. és 5. cikkben felsorolt összetevőket, kiemelt szerepet biztosít az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatának, és figyelembe veszi a következőket is:

a) a tagállamok 7. cikkben említett nemzeti menekültügyi és migrációkezelési stratégiáinak végrehajtása, valamint az uniós és a nemzetközi jognak való megfelelésük;

b) a Bizottság által az (EU) 2020/1366 ajánlás alapján gyűjtött releváns információk;

c) a Bizottság és a Menekültügyi Ügynökség által a menekültügyi uniós vívmányok végrehajtásáról gyűjtött információk;

d) az Európai Külügyi Szolgálattól és a releváns uniós szervektől, hivataloktól és ügynökségektől gyűjtött információk, különösen a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által készített jelentések;

e) bármely egyéb releváns információ, többek között a tagállamoktól, az ellenőrző hatóságoktól, a nemzetközi szervezetektől és az egyéb releváns szervektől, hivataloktól, ügynökségektől vagy szervezetektől.

II. FEJEZET

Az éves migrációkezelési ciklus

9. cikk

Az európai éves menekültügyi és migrációs jelentés

(1) A Bizottság évente elfogad egy éves európai menekültügyi és migrációs jelentést, amelyben értékeli az előző 12 hónapos időszak menekültügyi, befogadási és migrációs helyzetét, valamint az esetleges fejleményeket, valamint stratégiai helyzetképet nyújt a migráció és a menekültügy területéről, amely egyben korai előrejelző és helyzetismereti eszközként is szolgál az Unió számára (a továbbiakban: a jelentés).

(2) A jelentés a tagállamok, az Európai Külügyi Szolgálat, a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által szolgáltatott releváns mennyiségi és minőségi adatokon és információkon alapul. A jelentés figyelembe veheti az egyéb releváns szervek, hivatalok, ügynökségek vagy szervezetek által szolgáltatott információkat is.

(3) A jelentésnek a következő elemeket kell tartalmaznia:

a) általános helyzetértékelés, amely valamennyi migrációs útvonalra kiterjed az Unióban és a tagállamokban, különösen:

i. a nemzetközi védelem iránti kérelmek száma és a kérelmezők állampolgársága;

ii. az azonosított, kísérő nélküli kiskorúak és adott esetben a különleges befogadási vagy eljárási szükségletekkel rendelkező személyek száma;

iii. azon harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek száma, akiket az (EU) 2024/1347 rendelettel összhangban nemzetközi védelmet részesítettek;

iv. az elsőfokú és a jogerős menedékjogi határozatok száma;

v. a tagállamok befogadási kapacitása;

vi. a tagállami hatóságok által azonosított olyan harmadik országbeli állampolgárok száma, akik nem vagy már nem felelnek meg az adott tagállamban érvényes beutazási vagy tartózkodási feltételeknek, ideértve az (EU) 2017/2226 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([34]) 3. cikke (1) bekezdésének 19. pontjában meghatározott túltartózkodó személyeket is;

vii. a tagállamok által kiadott kiutasítási határozatok száma és azon harmadik országbeli állampolgárok száma, akik a 2008/115/EK irányelvnek megfelelő kiutasítási határozat alapján elhagyták a tagállamok területét;

viii. a tagállamok által uniós és nemzeti áttelepítési vagy humanitárius befogadási programokon révén befogadott harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek száma;

ix. az (EU) 2024/1348 és az (EU) 2024/1349 rendeletben meghatározott határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok száma és állampolgárságuk;

x. a 39. és a 41. cikk szerinti beérkező és kimenő átvételi megkeresések vagy visszavételi értesítések száma,

xi. az átadási határozatok száma és az e rendelettel összhangban végrehajtott átadások száma;

xii. a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított harmadik országbeli állampolgárok száma és állampolgársága, valamint az említett harmadik országbeli állampolgárok által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek száma;

xiii. azon tagállamok, amelyek ismétlődő tengeri érkezéseket tapasztaltak, különösen kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások révén;

xiv. azon harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek száma, akiknek beléptetését az (EU) 2016/399 rendelet 14. cikkével összhangban megtagadták;

xv. azon harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek száma, akik a 2001/55/EK tanácsi irányelvvel ([35]) összhangban átmeneti védelmet élveznek;

xvi. a külső szárazföldi, tengeri vagy légi határ szabálytalan átlépése miatt elfogott személyek száma és – amennyiben ez az adat rendelkezésre áll és ellenőrizhető – a megkísérelt szabálytalan határátlépések száma;

xvii. az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által a tagállamoknak nyújtott támogatás;

b) a következő évre vonatkozó előrejelzés, beleértve a várható tengeri érkezések számát, az előző évi általános migrációs helyzet alapján és mérlegelve az aktuális helyzetet, tükrözve ugyanakkor a korábbi nyomást is;

([34]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o.).

([35]) A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

c) információk az Unió és a tagállamok felkészültségi szintjéről, valamint a várható helyzetek lehetséges hatásairól is;

d) a tagállamok kapacitására – különösen a befogadási kapacitásra – vonatkozó információk;

e) a Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett nyomon követés, továbbá az (EU) 2022/922 rendelettel összhangban végzett értékelés, valamint az (EU) 2024/1356 rendelet 10. cikkével összhangban végzett nyomon követés eredménye, az e rendelet 7. cikke (1) bekezdése második albekezdésének c) pontjában említettek szerint;

f) annak értékelése, hogy szükség van-e szolidaritási intézkedésekre és az állandó uniós migrációs támogatási eszköztár keretében rendelkezésre álló intézkedésekre az érintett tagállam vagy tagállamok támogatásához.

(4) A Bizottság minden év október 15-ig elfogadja a jelentést, és továbbítja azt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(5) A jelentés képezi a migrációs helyzetek kezeléséhez szükséges intézkedésekre vonatkozó uniós szintű határozatok alapját.

(6) Az első jelentést 2025. október 15-ig kell kibocsátani.

(7) A jelentés céljából a tagállamok, a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége minden év június 1-jéig rendelkezésre bocsátják a 10. cikkben említett információkat.

(8) A Bizottság minden év júliusának első felében összehívja a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus ülését, hogy ismertesse előzetes helyzetértékelését és információcserét folytasson a mechanizmus tagjaival. A migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus összetételét és működési módját az (EU) 2020/1366 ajánlás eredeti változata határozza meg.

(9) A tagállamok és a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek minden év szeptember 1-jéig naprakész információkat bocsátanak a Bizottság rendelkezésére.

(10) A Bizottság minden év szeptember 30-ig összehívja a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus ülését, hogy ismertesse összesített helyzetértékelését. A migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus összetételét és működési módját az (EU) 2020/1366 ajánlás eredeti változata határozza meg.

10. cikk

Információk az általános migrációs helyzet, a migrációs nyomás, a migrációs nyomás kockázata, vagy a jelentős migrációs helyzet értékeléséhez

(1) Amikor a Bizottság értékeli az általános migrációs helyzetet, vagy azt, hogy egy tagállam migrációs nyomásnak vagy a migrációs nyomás kockázatának van-e kitéve vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül-e, a 9. cikkben említett jelentést használja fel, és figyelembe veszi a 9. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti további információkat.

(2) A Bizottság a következőket is figyelembe veszi:

a) az érintett tagállam által benyújtott információk, beleértve a szükségleteire, a kapacitására és felkészültségi intézkedéseire vonatkozó becsléseket, valamint a 7. cikkben említett nemzeti stratégiában szereplő minden további releváns információt;

b) a migrációval kapcsolatos, valamint a visszaküldés és a visszafogadás terén folytatott együttműködés szintje, figyelembe véve többek között a 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([36]) 25a. cikke szerinti éves jelentést, az (EU) 2024/1348 rendeletben meghatározott, származási és tranzitországnak minősülő harmadik országok, az első menedék országai és a biztonságos harmadik országok viszonylatában;

([36]) Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

c) a releváns harmadik országok geopolitikai helyzete, valamint a migráció kiváltó okai és a migránsok eszközként való felhasználásának lehetséges esetei, valamint a tagállamok külső határain át történő irreguláris érkezésekkel kapcsolatos lehetséges fejlemények, amelyek befolyásolhatják a migrációs mozgásokat;

d) az (EU) 2022/922 rendelet 20. cikkében, az (EU) 2021/2303 rendelet 15. cikkében, és az (EU) 2019/1896 rendelet 32. cikkének (7) bekezdésében előírt releváns ajánlások;

e) az (EU) 2020/1366 ajánlás alapján gyűjtött információk;

f) a politikai szintű integrált válságreagálás aktiválása esetén az (EU) 2018/1993 tanácsi végrehajtási határozaton ([37]) alapuló, integrált helyzetismereti és -elemzési jelentések, vagy amennyiben nem aktiválták a politikai szintű integrált válságreagálást, a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmus első szakasza keretében kiadott migrációs helyzetismereti és -elemzési jelentés;

g) a vízumliberalizációs jelentéstételi eljárás és a harmadik országokkal folytatott párbeszédek során nyert információk;

h) az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének a migrációról szóló negyedéves hírlevelei és egyéb jelentései;

i) az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által a tagállamoknak nyújtott támogatás;

j) az (EU) 2019/1896 rendelet 32. cikkében említett sebezhetőségi értékelő jelentés releváns részei;

k) a harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazásának mértéke és tendenciái a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségektől rendelkezésre álló információk és a releváns információs rendszerekből származó adatelemzés alapján.

(3) Ezen túlmenően annak értékelése céljából, hogy egy tagállam jelentős migrációs helyzettel szembesül-e, a Bizottság figyelembe veszi a harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek aktuális és korábbi éves érkezésének kumulatív hatását.

11. cikk

A Bizottság végrehajtási határozata annak megállapításáról, hogy egy adott tagállam migrációs nyomás alatt áll-e, a migrációs nyomás kockázata fenyegeti-e, vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül-e

(1) A 9. cikkben említett jelentéssel együtt a Bizottság végrehajtási határozatot fogad el, amelyben megállapítja, hogy egy adott tagállam migrációs nyomás alatt áll-e vagy a következő évben a migrációs nyomás kockázata fenyegeti-e, vagy jelentős migrációs helyzettel szembesül-e.

E célból a Bizottság konzultál az érintett tagállamokkal. A Bizottság határidőt állapíthat meg az ilyen konzultációk tekintetében.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Bizottság felhasználja a 10. cikk alapján összegyűjtött információkat, figyelembe véve a 9. cikkben említett jelentés valamennyi elemét, valamennyi migrációs útvonalat, ideértve a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások strukturális jelenségének sajátosságait, valamint a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tagállamok közötti jogellenes továbbutazását, továbbá az érintett tagállamra nehezedő korábbi nyomást és az aktuális helyzetet.

(3) Amennyiben egy tagállam az elmúlt 12 hónapban a kutatási-mentési műveleteket követő ismétlődő partra szállítások miatt nagyszámú érkezéssel szembesült, a Bizottságnak úgy kell tekintenie, hogy az adott tagállam migrációs nyomás alatt áll, feltéve, hogy az említett érkezések olyan nagyságrendűek, hogy aránytalan kötelezettségeket rónak még az érintett tagállam jól felkészült menekültügyi, befogadási és migrációs rendszerére is.

(4) A Bizottság minden év október 15-ig elfogadja végrehajtási határozatát, és továbbítja azt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

([37]) A Tanács (EU) 2018/1993 végrehajtási határozata (2018. december 11.) az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmusról (HL L 320., 2018.12.17., 28. o.).

12. cikk

A Bizottság javaslata az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra

(1) A Bizottság a 9. cikkben említett jelentés alapján és azzal együtt minden évben javaslatot nyújt be a migrációs helyzet következő évi kiegyensúlyozott és hatékony kezeléséhez szükséges éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló tanácsi végrehajtási jogi aktusra. Az említett javaslat tükrözi a migrációs nyomás alatt álló tagállamok előre jelzett éves szolidaritási szükségleteit.

(2) Az (1) bekezdésben említett bizottsági javaslat meghatározza az uniós szintű éves szolidaritási vállalásalap értelmében előírt áthelyezések és pénzügyi hozzájárulások teljes éves számát, amelyek legalább a következők:

a) 30 000 az áthelyezések vonatkozásában;

b) 600 millió EUR a pénzügyi hozzájárulások vonatkozásában.

Az e cikk (1) bekezdésében említett bizottsági javaslatban meg kell határozni az egyes tagállamok számára a 66. cikkben meghatározott referenciakulcs alkalmazásából adódó éves indikatív hozzájárulásokat is, a szolidaritási hozzájárulásaik vállalásához vezető 13. cikk szerinti eljárás (a továbbiakban: a vállalástételi eljárás) megkönnyítése érdekében.

(3) A valamennyi tagállam által megosztandó uniós szintű felelősség szintjének, valamint az ebből következő szolidaritási szintnek a meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi a releváns minőségi és mennyiségi kritériumokat, többek között – az adott évre vonatkozóan – az érkezések teljes számát, az átlagos elismerési arányokat, valamint az átlagos visszaküldési arányokat. A Bizottság azt is figyelembe veszi, hogy azon tagállamok, amelyek az 58. cikk (1) bekezdése szerint kedvezményezett tagállamok lesznek, nem kötelesek végrehajtani vállalt szolidaritási hozzájárulásukat.

A Bizottság az áthelyezések és a pénzügyi hozzájárulások vonatkozásában az e cikk (2) bekezdésében előírtaknál magasabb számokat is meghatározhat, továbbá az 56. cikk (2) bekezdésének c) pontjában szereplő egyéb szolidaritási formákat is meghatározhat az ilyen intézkedések iránti igény függvényében, amelyek az érintett tagállamban a migráció területén jelentkező sajátos kihívásokból erednek. A különböző típusú szolidaritási intézkedések egyenlő értékének megőrzése érdekében fenn kell tartani az e cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott számok arányát.

(4) E cikk (2) bekezdésétől eltérve, olyan kivételes helyzetekben, amikor a tagállamok és a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek által a 9. cikk (2) bekezdése alapján szolgáltatott információk vagy a Bizottság által a 11. cikk (1) bekezdése alapján folytatott konzultáció nem utalnak arra, hogy a következő évben szolidaritási intézkedésekre lesz szükség, az e cikk (1) bekezdésében említett bizottsági javaslatnak ezt megfelelően figyelembe kell vennie.

(5) Amennyiben a Bizottság a 11. cikkben említett végrehajtási határozatában megállapította, hogy egy vagy több tagállam migrációs nyomás alatt áll a kutatási-mentési műveleteket követő ismétlődő partra szállítások során érkezők nagy száma miatt, figyelembe véve az érintett tagállamok sajátosságait, a Bizottság meghatározza az éves szolidaritási vállalásalapnak az említett tagállamok rendelkezésére bocsátandó indikatív százalékos arányát.

(6) A Bizottság minden év október 15-ig elfogadja az e cikk (1) bekezdésében említett javaslatot, és továbbítja azt a Tanácsnak. A Bizottság egyidejűleg továbbítja a javaslatot az Európai Parlamentnek. Amíg a Tanács nem fogadja el az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktust, az e cikk (1) bekezdésében említett bizottsági javaslat nem hozható nyilvánosságra. Azt „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” minősítéssel kell ellátni, és a 2013/488/EU tanácsi határozatnak ([38]) megfelelően kell kezelni.

13. cikk

Magas szintű uniós szolidaritási fórum

(1) E rendelet IV. része hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében létrejön egy magas szintű uniós szolidaritási fórum (a továbbiakban: a magas szintű fórum), amely a tagállamok képviselőiből áll, és amelynek elnöki tisztét a Tanács elnökségét betöltő tagállam tölti be. A tagállamok a magas szintű fórumra ruházott feladatok ellátásához szükséges felelősségi és döntéshozatali hatáskör szintjén képviseltetik magukat.

([38]) A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

Azon harmadik országok, amelyek megállapodást kötöttek az Unióval a valamely tagállamban vagy az említett harmadik országban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételekről és mechanizmusokról, a szolidaritáshoz való eseti hozzájárulás céljából adott esetben meghívást kaphatnak a magas szintű fórumon való részvételre.

(2) A Tanács a 9. cikkben említett jelentés, a 11. cikkben említett határozat és a 12. cikkben említett bizottsági javaslat elfogadását követő 15 napon belül összehívja a magas szintű fórumot.

(3) A (2) bekezdésben említett ülésen a magas szintű fórum megtárgyalja a 9. cikkben említett jelentést, a 11. cikkben említett határozatot és a 12. cikkben említett bizottsági javaslatot, és megvizsgálja az általános helyzetet. Emellett az 57. cikkben meghatározott eljárás szerint következtetést von le a szolidaritási intézkedésekről hozzájárulás szükséges mértékéről, valamint szükség esetén a felelősség, a felkészültség és a készenléti intézkedések területén hozott egyéb migrációs válaszintézkedésekről, továbbá a migráció külső dimenziójáról. A magas szintű fórum említett ülésén a tagállamok vállalást tesznek szolidaritási hozzájárulásukra az 57. cikk szerinti éves szolidaritási vállalásalap létrehozásához.

(4) Amennyiben a Tanács valamely tagállam kezdeményezésére vagy a Bizottság felkérésére úgy ítéli meg, hogy az éves szolidaritási vállalásalaphoz való szolidaritási hozzájárulások nem elegendőek az azonosított szükségletekhez képest, beleértve azokat az eseteket is, amikor a 61. és a 62. cikknek megfelelően jelentős csökkentéseket engedélyeztek, vagy egy vagy több migrációs nyomás alatt álló tagállamnak a vártnál nagyobb szükségletei vannak, vagy az általános helyzet további szolidaritási támogatást tesz szükségessé, a Tanács egyszerű többséggel újra összehívja a magas szintű fórumot, hogy felkérje a tagállamokat további szolidaritási hozzájárulások nyújtására. Az esetleges vállalástételi eljárást az 57. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően kell lefolytatni.

14. cikk

Technikai szintű uniós szolidaritási fórum

(1) E rendelet IV. része zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében létre kell hozni egy technikai szintű uniós szolidaritási fórumot (a továbbiakban: a technikai szintű fórum), amelyet a Bizottság nevében az uniós szolidaritási koordinátor hív össze és elnököl.

(2) A technikai szintű fórum a tagállamok releváns hatóságainak olyan szintű képviselőiből áll, akik kellően magas rangúak ahhoz, hogy ellássák az arra ruházott feladatokat.

(3) Azon harmadik országok, amelyek megállapodást kötöttek az Unióval a valamely tagállamban vagy az említett harmadik országban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételekről és mechanizmusokról, a szolidaritáshoz való eseti hozzájárulás céljából adott esetben meghívást kaphatnak a technikai szintű fórumon való részvételre.

(4) A Menekültügyi Ügynökség részt vesz a technikai szintű fórumon. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége adott esetben és amennyiben az uniós szolidaritási koordinátortól meghívást kap, részt vesz a technikai szintű fórumon. Az ENSZ ügynökségei – a szolidaritási mechanizmusban való részvételüktől függően – szintén meghívást kaphatnak a részvételre.

(5) Az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktus elfogadását követően az uniós szolidaritási koordinátor összehívja a technikai szintű fórum első ülését. Az első ülést követően a technikai szintű fórum rendszeresen és a szükséges gyakorisággal ülésezik, különösen az 58. cikk (3) bekezdése és az 59. cikk (6) bekezdése alapján, annak érdekében, hogy a gyakorlatban megvalósítsa a tagállamok közötti szolidaritási mechanizmust, és az azonosított hozzájárulásokkal kezelje a szolidaritási szükségleteket.

15. cikk

Az uniós szolidaritási koordinátor

(1) A Bizottság uniós szolidaritási koordinátort nevez ki a szolidaritási mechanizmus e rendelet IV. részével összhangban történő végrehajtásának koordinálása céljából.

(2) Az uniós szolidaritási koordinátor:

a) támogatja a kedvezményezett tagállamból a hozzájáruló tagállamba történő áthelyezési tevékenységeket;

b) koordinálja és támogatja a a szolidaritási mechanizmus végrehajtásában részt vevő tagállamok, szervek, hivatalok, ügynökségek és szervezetek közötti kommunikációt;

c) áttekinti a kedvezményezett tagállamok szükségleteit és a hozzájáruló tagállamok hozzájárulásait, és nyomon követi a szolidaritási intézkedések folyamatban lévő végrehajtását;

d) rendszeres időközönként találkozókat szervez a tagállami hatóságok között az éves szolidaritási vállalásalap eredményes és hatékony gyakorlati megvalósításának biztosítása érdekében, hogy elősegítse a tagállamok közötti lehető legjobb kommunikációt és együttműködést;

e) előmozdítja a bevált gyakorlatokat a szolidaritási mechanizmus végrehajtása során;

f) összehívja és elnököli a technikai szintű fórumot;

g) elvégzi az (EU) 2024/1359 rendelet 7. cikkében említett feladatokat.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában az uniós szolidaritási koordinátort egy hivatal segíti, és a koordinátor számára biztosítani kell a feladatai hatékony ellátásához szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokat. Az uniós szolidaritási koordinátor szorosan együttműködik a Menekültügyi Ügynökséggel, többek között az e rendelet szerinti áthelyezés gyakorlati részleteit illetően.

(4) A 9. cikkben említett jelentés bemutatja a szolidaritási mechanizmus végrehajtásának és működésének helyzetét.

(5) A tagállamok az uniós szolidaritási koordinátor rendelkezésére bocsátják a szükséges adatokat és információkat ahhoz, hogy az uniós szolidaritási koordinátor hatékonyan el tudja látni feladatait.

III. RÉSZ

A FELELŐS TAGÁLLAM MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

I. FEJEZET

Általános elvek és biztosítékok

16. cikk

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására irányuló eljáráshoz való hozzáférés

(1) A tagállamok megvizsgálják az olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelem iránti kérelmét, aki valamely tagállam területén – ideértve a tagállam határát és a tranzitzónákat is – kérelmezi a nemzetközi védelmet. A kérelmet az az egyetlen tagállam vizsgálja meg, amely az e rész II. fejezetében meghatározott feltételek vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékok alapján felelős tagállamnak minősül.

(2) Az e rendelet IV. részében meghatározott szabályok sérelme nélkül, amennyiben az e rendeletben felsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem határozható meg a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamként, az a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet először nyilvántartásba vették.

(3) Amennyiben valamely tagállam számára lehetetlen, hogy átadjon egy kérelmezőt az elsődlegesen felelősnek kijelölt tagállamnak, mivel megalapozottan feltételezhető, hogy a kérelmező az adott tagállamnak való átadása miatt azzal a valós kockázattal szembesülne, hogy alapvető jogait a Charta 4. cikke szerinti embertelen vagy megalázó bánásmódnak minősülő cselekménnyel sértenék meg, a felelősséget vizsgáló tagállam tovább vizsgálja az e rész II. fejezetében meghatározott feltételeket vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékokat annak megállapítása érdekében, hogy egy másik tagállam kijelölhető-e felelős tagállamnak.

Amennyiben valamely tagállam nem tudja végrehajtani az e bekezdés első albekezdése szerinti átadást egyetlen, az e rész II. fejezetében meghatározott feltételek vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékok alapján kijelölt tagállamba sem, illetve abba a tagállamba sem, amelyben a kérelmet elsőként nyilvántartásba vették, és nem tudja megállapítani, hogy egy másik tagállam kijelölhető-e felelős tagállamnak, az említett tagállam válik a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállammá.

(4) Ha nem végezték el az (EU) 2024/1356 rendelet 15. cikkében előírt biztonsági ellenőrzést az említett rendelet alapján, a nemzetközi védelem iránti kérelem első nyilvántartásba vételének helye szerinti tagállam feladata, hogy a kérelem nyilvántartásba vételét követően – azt megelőzően, hogy alkalmazná a felelős tagállam meghatározására vonatkozó, az e rész II. fejezete szerinti feltételeket, vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékokat – a lehető leghamarabb megvizsgálja, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy a kérelmező veszélyt jelent a belső biztonságra.

Ha elvégezték az (EU) 2024/1356 rendelet 15. cikkében előírt biztonsági ellenőrzést, a nemzetközi védelem iránti kérelem első nyilvántartásba vételének helye szerinti tagállamnak azonban alapos oka van megvizsgálni, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy a kérelmező veszélyt jelent a belső biztonságra, az említett tagállam a kérelem nyilvántartásba vételét követően a lehető leghamarabb elvégzi a vizsgálatot, azt megelőzően, hogy alkalmazná a felelős tagállam meghatározására vonatkozó, az e rész II. fejezete szerinti feltételeket, vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékokat.

Amennyiben az (EU) 2024/1356 rendelet 15. cikkével összhangban vagy e bekezdés első és második albekezdésével összhangban elvégzett biztonsági ellenőrzés azt mutatja, hogy észszerű okokból feltételezhető, hogy a kérelmező veszélyt jelent a belső biztonságra, a biztonsági ellenőrzést végző tagállam lesz a felelős tagállam, és e rendelet 39. cikke nem alkalmazandó.

(5) Minden tagállam fenntartja a jogot, hogy az (EU) 2024/1348 rendeletben megállapított szabályokra és biztosítékokra is figyelemmel biztonságos harmadik országba küldje a kérelmezőt.

17. cikk

A kérelmező kötelezettségei és együttműködése az illetékes hatóságokkal

(1) A nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot az első belépés helye szerinti tagállamban kell megtenni és nyilvántartásba venni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, ha a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érvényes tartózkodási okmánnyal vagy érvényes vízummal rendelkezik, a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot abban a tagállamban kell megtenni és nyilvántartásba venni, amely a tartózkodási okmányt vagy vízumot kiadta.

Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy lejárt, vagy megsemmisített, visszavont vagy bevont tartózkodási okmánnyal vagy vízummal rendelkezik, a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot abban a tagállamban kell megtenni és nyilvántartásba venni, ahol az említett harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy tartózkodik.

(3) A kérelmezőnek az (EU) 2024/1358 rendelettel összhangban teljes mértékben együtt kell működnie a tagállamok illetékes hatóságaival a biometrikus adatok gyűjtése terén és az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben, különösen úgy, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb az e rendelet 22. cikkében említett meghallgatás során benyújtja és közli a rendelkezésére álló, a felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns valamennyi elemet és információt, többek között személyazonosító okmányainak benyújtásával, amennyiben a kérelmező rendelkezik ilyen okmányokkal. Ha kérelmezőnek a meghallgatás időpontjában nem áll módjában, hogy az általa szolgáltatott elemeket és információkat alátámasztó bizonyítékokat nyújtson be, vagy hogy kitöltse az e rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében említett sablont, az eset egyedi körülményeinek figyelembevételével az illetékes hatóság az e rendelet 39. cikkének (1) bekezdésében említett időszakon belül észszerű határidőt állapíthat meg az ilyen bizonyítékok benyújtására.

(4) A kérelmezőnek a következő területeken kell tartózkodnia:

a) a felelős tagállam meghatározásáig és adott esetben az átadásra irányuló eljárás végrehajtásáig az (1) és a (2) bekezdésben említett tagállam területén;

b) a felelős tagállam területén;

c) a 67. cikk (11) bekezdése szerinti átadást követően az áthelyezési céltagállam területén.

(5) Ha a 42. cikk (2) bekezdésével, valamint a 67. cikk (10) bekezdésével összhangban a kérelmezővel közölték az átadási határozatot, a kérelmezőnek együtt kell működnie az illetékes hatóságokkal és meg kell felelnie az említett határozatnak.

18. cikk

A kötelezettségek megszegésének következményei

(1) Feltéve, hogy a kérelmező tájékoztatást kapott kötelezettségeiről és a kötelezettségszegés következményeiről az (EU) 2024/1356 rendelet 11. cikke (1) bekezdésének b) pontjával vagy az (EU) 2024/1346 irányelv 5. cikkének (1) bekezdésével és 21. cikkével összhangban, a kérelmező attól az időponttól kezdve, amikor közölték vele a felelős tagállamba való átadását elrendelő határozatot, nem jogosult az említett irányelv 17–20. cikkében meghatározott befogadási feltételekre azon tagállamtól eltérő egyetlen tagállamban sem, ahol e rendelet 17. cikkének (4) bekezdése alapján tartózkodnia kell.

Az első albekezdés nem érinti annak szükségességét, hogy az uniós joggal – többek között a Chartával – és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban megfelelő életszínvonalat biztosítsanak a kérelmező számára.

(2) A felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns, a határidő lejárta után benyújtott elemeket és információkat csak akkor kell figyelembe venni, ha olyan bizonyítékkal szolgálnak, amely döntő fontosságú e rendelet helyes alkalmazása szempontjából, különösen a kísérő nélküli kiskorúak és a családegyesítés tekintetében.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a kérelmező nem abban a tagállamban tartózkodik, ahol tartózkodnia kell, és azon tagállam illetékes hatóságai, amelyben a kérelmező tartózkodik, megalapozottan feltételezhetik, hogy a kérelmező sérelmére a 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([39]) 2. és 3. cikkében említett valamely bűncselekményt követhették el.

(4) A tagállamok e cikk alkalmazásakor figyelembe veszik a kérelmező egyedi körülményeit, beleértve az alapvető jogok megsértésének bármely valós kockázatát abban a tagállamban, ahol a kérelmezőnek tartózkodnia kell. A tagállamok által hozott bármely intézkedésnek arányosnak kell lennie.

19. cikk

A tájékoztatáshoz való jog

(1) A lehető leghamarabb, de legkésőbb a nemzetközi védelem iránti kérelem valamely tagállamban való nyilvántartásba vételekor, e tagállam illetékes hatóságai tájékoztatják a kérelmezőt e rendelet alkalmazásáról, az e rendelet szerinti jogairól, a 17. cikkben meghatározott kötelezettségekről, valamint utóbbiak megszegésének a 18. cikkben foglalt következményeiről. Ez a tájékoztatás különösen a következőkről való tájékoztatást foglalja magában:

a) e rendelet célkitűzései;

b) a kérelmezőtől elvárt, az illetékes hatóságokkal való, a 17. cikkben meghatározott együttműködés;

c) az a tény, hogy a nemzetközi védelem kérelmezéséhez való jog nem foglalja magában a kérelmező arra vonatkozó választását, hogy melyik tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, vagy hogy melyik tagállam az áthelyezési céltagállam;

d) egy másik kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozat eltérő tagállamban való megtételének, valamint azon tagállam elhagyásának következményei, amelyben a 17. cikk (4) bekezdése szerint a kérelmező tartózkodni köteles, és különösen tájékoztatás arról, hogy a kérelmező kizárólag a 18. cikk (1) bekezdésében meghatározott befogadási feltételekre jogosult;

e) a felelős tagállam meghatározásának feltételei és eljárása, e feltételek rangsora az eljárás különböző szakaszaiban, valamint az eljárás időtartama;

f) a családegyesítésre vonatkozó rendelkezések, és e tekintetben a családtagok és hozzátartozók alkalmazandó fogalommeghatározása, a 22. cikk (1) bekezdésében említett sablon kérelmezéséhez és átvételéhez való jog, beleértve az azon személyekre és szervezetekre vonatkozó információkat, akik vagy amelyek segítséget tudnak nyújtani a sablon kitöltéséhez, valamint tájékoztatás azokról a nemzeti, nemzetközi vagy egyéb releváns szervezetekről, amelyek segítséget tudnak nyújtani a családtagok azonosításához és felkutatásához;

([39]) Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

g) a 22. cikk szerinti személyes meghallgatáshoz való jog és annak célja, az eljárás, valamint a kérelmező azon kötelezettsége, hogy az eljárás során a lehető legkorábban, szóban vagy dokumentumok vagy egyéb információk átadásával, többek között adott esetben a 22. cikk (1) bekezdésében említett sablonon keresztül közölnie kell minden olyan releváns információt, amely elősegítheti annak megállapítását, hogy tartózkodnak-e a tagállamokban családtagjai, hozzátartozói és vele egyéb családi kapcsolatban álló személyek, ideértve az arról való tájékoztatást is, hogy a kérelmező milyen eszközöket vehet igénybe az ilyen információk megadására, valamint hogy a tagállam milyen segítséget tud nyújtani a családtagok vagy hozzátartozók felkutatásához;

h) a kérelmező azon kötelezettsége, hogy az eljárás során a lehető legkorábban közölnie kell minden olyan releváns információt, amely elősegítheti korábbi tartózkodási okmányok, vízumok vagy oktatási intézményben szerzett oklevelek meglétének megállapítását;

i) az a lehetőség, hogy az illetékes hatóságok számára kellően indokolt okokat lehet benyújtani arra vonatkozóan, hogy mérlegeljék a 35. cikk (1) bekezdésének alkalmazását;

j) a kérelmező azon kötelezettsége, hogy be kell nyújtania személyazonosító okmányait, amennyiben rendelkezik ilyen okmányokkal, és hogy az (EU) 2024/1358 rendelettel összhangban együtt kell működnie az illetékes hatóságokkal a biometrikus adatok gyűjtése terén;

k) az, hogy a kérelmezőnek a 43. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül joga van bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz az átadási határozat megtámadása céljából, valamint arról, hogy az ilyen jogorvoslat hatálya a 43. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint korlátozott;

l) ingyenes jogi tanácsadáshoz való jog az e rész II. fejezetében meghatározott feltételek vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékok alkalmazásával kapcsolatos kérdésekben, a felelős tagállam meghatározására irányuló, a 21. cikkben meghatározott eljárás valamennyi szakaszában;

m) fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem esetén az ahhoz való jogról, hogy kérésre ingyenesen jogi segítségnyújtást lehessen kapni, amennyiben az érintett személy nem képes fedezni annak költségeit;

n) az a tény, hogy a szökés a 46. cikkel összhangban a határidő meghosszabbításához vezet;

o) az a tény, hogy a tagállamok illetékes hatóságai és a Menekültügyi Ügynökség kezelni fogják a kérelmező személyes adatait, többek között a kizárólag az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése céljából végzett adatcsere keretében megosztott, a kérelmezőre vonatkozó adatokat, a természetes személyeknek a személyes adatok uniós és nemzeti joggal összhangban történő kezelése tekintetében történő védelmét szolgáló követelmények teljes körű tiszteletben tartása mellett;

p) az érintett személyes adatok kategóriái;

q) a kérelmezőre vonatkozó adatokhoz való hozzáférés joga, a rá vonatkozó téves adatok helyesbítése vagy a jogszerűtlenül kezelt adatok törlése kérelmezésének joga, az említett jogok gyakorlására vonatkozó eljárások, ideértve az 52. cikkben említett hatóságok és a személyes adatok védelmével kapcsolatos igények elbírálásáért felelős nemzeti adatvédelmi hatóságok elérhetőségét, valamint az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségét;

r) kísérő nélküli kiskorú esetében a kérelmezőre e tekintetben alkalmazandó garanciák és jogok, a kérelmező képviselőjének szerepe és felelőssége, valamint a képviselő elleni panasz bizalmas és biztonságos benyújtására vonatkozó eljárás, amely során maradéktalanul tiszteletben tartják a gyermek meghallgatáshoz való jogát;

s) az a tény, hogy amennyiben a közvetett bizonyítékok nem koherensek, nem ellenőrizhetők és nem kellően részletesek a felelősség megállapításához, a tagállam DNS- vagy vérvizsgálatot kérhet a családi kapcsolat fennállásának bizonyítására, vagy a kérelmező életkorának meghatározását;

t) adott esetben a 67. és 68. cikkben meghatározott áthelyezési eljárás.

(2) A kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy tájékoztatást kérjen az eljárás előrehaladásáról, és az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a kérelmezőt erről a lehetőségről. Amennyiben a kérelmező kiskorú, a kiskorúnak és a szülőnek vagy a képviselőnek lehetősége van arra, hogy ilyen tájékoztatást kérjen.

20. cikk

Az információk hozzáférhetősége

(1) A 19. cikkben említett információt tömör, áttekinthető, érthető és könnyen hozzáférhető formában, egyértelmű és egyszerű nyelvezetet használva kell rendelkezésre bocsátani, és annak olyan nyelven kell készülnie, amelyet a kérelmező megért vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért. A tagállamok e célra az e cikk (2) bekezdése szerint összeállított közös tájékoztató anyagot használják. A közös tájékoztató anyagot a nemzetközi védelmet kérelmezők számára online is elérhetővé kell tenni, egy nyitott és könnyen hozzáférhető platformon.

E tájékoztatást – adott esetben a 22. cikkben említett személyes meghallgatás keretében – szóban is meg kell adni, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy a kérelmező megfelelően megértse azt. E célból a kérelmező számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kérdéseket tegyen fel a megadott információk tisztázása érdekében. A tagállamok multimédiás berendezéseket is igénybe vehetnek.

(2) A Menekültügyi Ügynökség – a felelős nemzeti hatóságokkal szorosan együttműködve – összeállít egy közös tájékoztató anyagot, valamint a kísérő nélküli kiskorúaknak és más kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezőknek szóló külön tájékoztatót – amennyiben az szükséges a különleges befogadási vagy eljárási szükségletekkel rendelkező kérelmezők számára-, amely tartalmazza legalább a 19. cikkben említett információkat. Az említett közös tájékoztató anyagnak tartalmaznia kell az (EU) 2024/1358 rendelet alkalmazására vonatkozó információkat is és különösen azon célt, amelynek érdekében a kérelmező adatait az Eurodac keretében kezelhetik.

A közös tájékoztató anyagot úgy kell összeállítani, hogy a tagállamok kiegészíthessék azt további, az egyes tagállamokra jellemző információkkal.

(3) Amennyiben a kérelmező kiskorú, a 19. cikkben említett tájékoztatást gyermekbarát módon, megfelelően képzett személyzetnek kell nyújtania, a kérelmező képviselőjének jelenlétében.

21. cikk

A jogi tanácsadáshoz való jog

(1) A kérelmezőknek jogukban áll hatékony módon konzultálni a nemzeti jog alapján e minőségében elfogadott vagy engedélyezett jogi tanácsadóval vagy egyéb tanácsadóval, az e rész II. fejezetében meghatározott feltételek vagy az e rész III. fejezetében foglalt záradékok alkalmazásával kapcsolatos kérdésekben, a felelős tagállam meghatározására irányuló, e rendeletben előírt eljárás valamennyi szakaszában.

(2) A kérelmező azon jogának sérelme nélkül, hogy saját költségén megválassza saját jogi tanácsadóját vagy egyéb tanácsadóját, a kérelmező ingyenes jogi tanácsadást kérhet a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárásban.

(3) Az ingyenes jogi tanácsadást a nemzeti jog alapján a kérelmezők számára tanácsadás nyújtására, segítség nyújtására vagy a kérelmezők képviseletére elfogadott vagy engedélyezett személyek, jogi tanácsadók vagy egyéb tanácsadók, vagy a nemzeti jog alapján a kérelmezők számára jogi szolgáltatás nyújtására vagy képviselet ellátására akkreditált nem kormányzati szervezetek nyújthatják.

Az első albekezdés alkalmazásában az ingyenes jogi tanácsadáshoz való tényleges hozzáférés azáltal is biztosítható, hogy egy személyt megbíznak azzal, hogy az eljárás közigazgatási szakaszában egyidejűleg több kérelmező számára is jogi tanácsadást nyújtson.

(4) A tagállamok nemzeti rendszereiknek megfelelően szervezhetik meg a jogi tanácsadás nyújtását.

(5) A tagállamok egyedi eljárási szabályokat állapítanak meg az e cikkben előírt ingyenes jogi tanácsadás iránti kérelmek benyújtásának és feldolgozásának módozataira vonatkozóan.

(6) A felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás céljából az ingyenes jogi tanácsadás a következők biztosítását foglalja magában:

a) iránymutatás és magyarázat a felelős tagállam meghatározásának feltételeiről és eljárásairól, beleértve a jogokra és kötelezettségekre vonatkozó információkat az említett eljárás valamennyi szakaszában;

b) iránymutatás és segítségnyújtás olyan információk szolgáltatásában, amelyek segíthetnek a felelős tagállam meghatározásában az e rész II. fejezetében meghatározott feltételeknek megfelelően;

c) iránymutatás és segítségnyújtás a 22. cikk (1) bekezdésében említett sablonnal kapcsolatban.

(7) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás során biztosított ingyenes jogi tanácsadás kizárható, ha a kérelmezőt már jogi tanácsadó segíti és képviseli.

(8) E cikk végrehajtása céljából a tagállamok kérhetik a Menekültügyi Ügynökség segítségét. Ezen túlmenően a tagállamok számára uniós forrásokból pénzügyi támogatás is nyújtható, az ilyen finanszírozásra alkalmazandó jogi aktusokkal összhangban.

22. cikk

Személyes meghallgatás

(1) A felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás elősegítése érdekében a felelős tagállamot meghatározó, a 38. cikk (1) bekezdésében említett tagállam illetékes hatóságai a 39. cikk alkalmazásában a kérelmezőt személyesen meghallgatják. A meghallgatásnak lehetővé kell tennie a kérelmező számára a 19. cikkel összhangban kapott tájékoztatás megfelelő megértését is.

Az illetékes hatóságok információkat gyűjtenek a konkrét kérelmező helyzetéről azáltal, hogy proaktív módon kérdéseket tesznek fel, amelyek segítik a 39. cikk alkalmazása céljából a felelős tagállam meghatározását.

Amennyiben vannak arra utaló jelek, hogy a kérelmezőnek családtagjai vagy hozzátartozói vannak valamely tagállamban, a kérelmezőnek meg kell kapnia a Menekültügyi Ügynökség által kidolgozandó sablont. A 39. cikk alkalmazásának megkönnyítése érdekében a kérelmezőnek ki kell töltenie az említett sablont a rendelkezésére álló információkkal. Amennyiben lehetséges, a kérelmezőnek az e cikkben meghatározott személyes meghallgatás előtt kell kitöltenie az említett sablont.

A Menekültügyi Ügynökségnek legkésőbb 2025. április 12-ig ki kell dolgoznia az e bekezdés harmadik albekezdésében említett sablont. A Menekültügyi Ügynökségnek iránymutatásokat kell kidolgoznia a családtagok azonosítására és felkutatására vonatkozóan is, hogy támogassa a 25–28. és a 34. cikknek a megkereső és a megkeresett tagállam általi alkalmazását a 39. és 40. cikkel összhangban.

A kérelmezőnek lehetőséget kell adni arra, hogy kellően indokolt okokat terjesszen az illetékes hatóságok elé annak érdekében, hogy azok megfontolják a 35. cikk (1) bekezdésének alkalmazását.

(2) A személyes meghallgatás a következő esetekben mellőzhető:

a) a kérelmező megszökött;

b) a kérelmező nem jelent meg a személyes meghallgatáson, és távolmaradását nem indokolta meg megfelelően;

c) a 19. cikkben említett tájékoztatást követően a kérelmező más módon már benyújtotta a felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns információkat.

E bekezdés első albekezdése c) pontjának alkalmazásában a személyes meghallgatást mellőző tagállam a kérelmezőnek lehetőséget biztosít arra, hogy a felelős tagállam helyes meghatározása szempontjából releváns bármely további információt megadjon a 39. cikk (1) bekezdésében említett határidőn belül, beleértve azon kellően indokolt okokat is, amelyek alapján a hatóság mérlegelheti a személyes meghallgatás szükségességét.

(3) A személyes meghallgatásra kellő időben, de minden esetben a 39. cikk szerinti átvételi megkeresés előtt kerül sor.

(4) A személyes meghallgatás nyelveként a kérelmező által előnyben részesített nyelvet kell választani, kivéve, ha van egy másik olyan nyelv, amelyet megért, és amelyen egyértelműen képes kommunikálni. A kísérő nélküli és adott esetben a kísérővel érkezett kiskorúak meghallgatását olyan személynek kell lefolytatnia, aki rendelkezik a kiskorúak jogaival és különleges szükségleteivel kapcsolatos szükséges ismeretekkel, és a meghallgatást a gyermek szempontjait figyelembe véve és a körülményeknek megfelelő módon, a kiskorú életkorát és érettségét figyelembe véve, a képviselő és adott esetben a kiskorú jogi tanácsadójának jelenlétében kell lefolytatni. Szükség esetén a személyes meghallgatáshoz olyan tolmácsot kell biztosítani, aki képes megfelelően kommunikálni a kérelmezővel és a meghallgatást végző személlyel. A személyes meghallgatás során kulturális közvetítő jelenléte is biztosítható. Amennyiben a kérelmező kéri, és amennyiben lehetséges, a meghallgatást végző személynek és – adott esetben – a tolmácsoknak a kérelmező által előnyben részesített neműeknek kell lenniük.

(5) Amennyiben azt a körülmények kellően indokolják, a tagállamok videokonferencia útján is lefolytathatják a személyes meghallgatást. Ilyen esetben a tagállam – a Menekültügyi Ügynökség iránymutatásának figyelembevételével – biztosítja a megfelelő létesítményekhez, eljárási és technikai normákhoz, jogi segítségnyújtáshoz és tolmácsoláshoz szükséges intézkedéseket.

(6) A személyes meghallgatást megfelelő titoktartást biztosító körülmények között kell lefolytatni. A meghallgatást a nemzeti jog szerint képesített személynek kell végeznie. Az (EU) 2024/1348 rendelet szerinti különleges eljárási garanciákat igénylőként azonosított kérelmezők számára megfelelő támogatást kell biztosítani a felelős tagállam meghatározását lehetővé tevő valamennyi elem hatékony előterjesztéséhez szükséges feltételek megteremtése érdekében. A kérelmezők meghallgatását végző személyzetnek előzetesen általános ismereteket kell szereznie olyan tényezőkről, amelyek hátrányosan befolyásolhatják a kérelmezők meghallgatásra való képességét, így például az arra utaló jelekről, hogy az adott személyt a múltban megkínozták, vagy emberkereskedelem áldozata volt.

(7) A személyes meghallgatást végző tagállam hangfelvételt és írásbeli összefoglalót készít a meghallgatásról, amely tartalmazza legalább a kérelmező által a meghallgatás során adott lényeges információkat. A kérelmezőt előzetesen tájékoztatni kell a felvétel készítésének tényéről és céljáról. Amennyiben kétség merül fel a kérelmező által a személyes meghallgatás során tett nyilatkozatokkal kapcsolatban, a hangfelvétel az irányadó. Az összefoglaló lehet jelentés vagy formanyomtatvány is. A tagállam biztosítja, hogy a kérelmező vagy az őt képviselő, a nemzeti jog alapján az adott feladatra elfogadott vagy engedélyezett jogi tanácsadó vagy más tanácsadó a meghallgatást követően a lehető leghamarabb, de mindenképpen azt megelőzően, hogy az illetékes hatóságok döntést hoznának a felelős tagállamról, kellő időben hozzáférjen az összefoglalóhoz. A kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a személyes meghallgatás végén vagy meghatározott határidőn belül az írásbeli összefoglalóban szereplő hibás fordításokkal, félreértésekkel vagy egyéb ténybeli hibákkal kapcsolatban szóban vagy írásban észrevételeket tegyen, vagy tisztázza azokat.

23. cikk

A kiskorúak részére biztosított garanciák

(1) Az e rendeletben előírt valamennyi eljárás során a tagállamoknak a gyermek mindenek felett álló érdekét elsődleges szempontként kell figyelembe venniük. A kiskorúakra is kiterjedő eljárásokat prioritásként kell kezelni.

(2) Minden olyan tagállam, ahol kísérő nélküli kiskorú tartózkodik, biztosítja, hogy a kísérő nélküli kiskorút képviselő képviselje és segítse az e rendeletben előírt releváns eljárások során. A képviselőnek rendelkeznie kell azokkal az erőforrásokkal, képesítésekkel, képzettséggel, szaktudással és függetlenséggel, amelyek biztosítják, hogy az e rendelet szerint végzett eljárások során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe veszik. A képviselő számára hozzáférést kell biztosítani a kérelmező aktájában szereplő, releváns dokumentumok tartalmához, ideértve a kísérő nélküli kiskorúaknak szóló külön tájékoztató anyagot is, és a képviselőnek folyamatosan tájékoztatnia kell a kísérő nélküli kiskorút az e rendelet szerinti eljárások előrehaladásáról.

Amennyiben a kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot olyan személy teszi meg, aki állítása szerint kiskorú, vagy akivel kapcsolatban objektív okok alapján feltételezhető, hogy kiskorú, és aki nem rendelkezik kísérővel, az illetékes hatóságoknak a következőket kell tenniük:

a) kijelölni – a lehető leghamarabb, de minden esetben kellő időben abból a célból, hogy segítse a kiskorút a felelős tagállam meghatározását szolgáló eljárásban – egy olyan személyt, aki rendelkezik az ahhoz szükséges készségekkel és szakértelemmel, hogy ideiglenesen támogassa a kiskorút annak mindenek felett álló érdekének és általános jóllétének védelme céljából, ami lehetővé teszi a kiskorú számára, hogy élhessen az e rendelet szerinti jogaival, és adott esetben képviselőként járjon el a képviselő kijelöléséig;

b) kijelölni a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozat megtételének napjától számított tizenöt munkanapon belül egy képviselőt.

A kísérő nélküli kiskorúak által tett, kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatok aránytalan száma esetén vagy egyéb kivételes helyzetekben a képviselő kijelölésére vonatkozó, a második albekezdés b) pontja szerinti határidő tíz munkanappal meghosszabbítható.

Amennyiben valamely illetékes hatóság azt állapítja meg, hogy egy saját állítása szerint kiskorú kérelmező minden kétséget kizáróan betöltötte tizennyolcadik évét, úgy nem köteles képviselőt kijelölni e bekezdésnek megfelelően.

A képviselő, vagy a második albekezdés a) pontjában említett személy feladatai megszűnnek, ha az életkornak az (EU) 2024/1348 rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében említett meghatározását követően az illetékes hatóságok nem feltételezik, hogy a kérelmező kiskorú, vagy úgy ítélik meg, hogy a kérelmező nem kiskorú, vagy ha a kérelmező már nem kísérő nélküli kiskorú.

Ha szervezet jár el képviselőként, ki kell jelölnie egy olyan személyt, aki felelős a szervezet kiskorúval kapcsolatos feladatainak ellátásáért. Az első albekezdést erre a személyre kell alkalmazni.

Az első albekezdésben meghatározott képviselő azonos lehet az (EU) 2024/1348 rendelet 23. cikkében előírt személlyel vagy szervezettel.

(3) A tagállamok az e rendelet szerinti, a felelős tagállam meghatározására irányuló teljes eljárás során bevonják a kísérő nélküli kiskorú képviselőjét. A képviselő segíti a kísérő nélküli kiskorút a gyermek mindenek felett álló érdekének a (4) bekezdéssel összhangban történő értékelése szempontjából releváns információk benyújtásában, ideértve a meghallgatáshoz való jog gyakorlását is, és adott esetben támogatja a más szereplőkkel, például családfelkutatási szervezetekkel való együttműködését, a kiskorúval szembeni titoktartási kötelezettségek kellő figyelembevétele mellett.

(4) A gyermek mindenek felett álló érdekének értékelése során a tagállamok szorosan együttműködnek egymással, és kellő figyelmet fordítanak különösen a következő tényezőkre:

a) a családegyesítés lehetőségei;

b) a kiskorú jólléte és szociális fejlődése rövid, közép- és hosszú távon, beleértve az olyan további kiszolgáltatott helyzeteket, mint a trauma, a sajátos egészségügyi szükségletek vagy a fogyatékosság, különös tekintettel a kiskorú etnikai, vallási, kulturális és nyelvi hátterére, valamint a szociális és oktatási ellátás stabilitásának és folyamatosságának szükségességére;

c) biztonsági megfontolások, különösen ha fennáll a veszélye annak, hogy a gyermek az erőszak vagy kizsákmányolás bármilyen formája, többek között az emberkereskedelem áldozata;

d) a kiskorú véleménye, életkorának és érettségi fokának megfelelően;

e) ha a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a kísérő nélküli kiskorú tartózkodási helye szerinti tagállamban a képviselője által szolgáltatott információk;

f) a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelése szempontjából releváns bármely egyéb ok.

(5) A kísérő nélkül kiskorú átadása előtt az átadó tagállam értesíti a felelős tagállamot vagy az áthelyezési céltagállamot, amely megerősíti, hogy késedelem nélkül meg fogják tenni az (EU) 2024/1346 irányelv 16. és 27. cikkében, valamint az (EU) 2024/1348 rendelet 23. cikkében említett valamennyi megfelelő intézkedést, ideértve a képviselő kijelölését a felelős tagállamban vagy az áthelyezési céltagállamban. A kísérő nélküli kiskorú átadásáról szóló határozat meghozatala előtt minden esetben egyedi elbírálás alapján meg kell vizsgálni a gyermek mindenek felett álló érdekét. A vizsgálatot az e cikk (4) bekezdésében felsorolt releváns tényezők alapján kell elvégezni, és az átadási határozatban egyértelműen rögzíteni kell a vizsgálat e tényezőkre vonatkozó megállapításait. Annak biztosítása céljából, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe vegyék, a vizsgálatot haladéktalanul, megfelelően képzett, a szükséges képesítéssel és szakértelemmel rendelkező alkalmazottaknak kell elvégezniük.

(6) A 25. cikk alkalmazásában az a tagállam, amelyben a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelem iránti kérelmét először nyilvántartásba vették, azonnal megteszi a megfelelő intézkedéseket a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak, testvéreinek vagy hozzátartozóinak azonosítása érdekében a tagállamok területén, védve egyúttal a gyermek mindenek felett álló érdekét.

Ennek érdekében a tagállamok segítséget kérhetnek nemzetközi vagy más releváns szervezetektől, és elősegíthetik a kiskorúnak az ilyen szervezetek felkutatást végző szolgálataihoz való hozzáférését.

Az 52. cikkben említett illetékes hatóságok kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos megkeresésekkel foglalkozó személyzetének a kiskorúak sajátos szükségleteire vonatkozó, e rendelet alkalmazása szempontjából releváns megfelelő képzésben kell részesülnie.

(7) A kísérő nélküli kiskorú egy másik tagállam területén élő családtagjainak vagy hozzátartozóinak az e cikk (6) bekezdése szerinti azonosításához szükséges, megfelelő intézkedések megkönnyítése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, ideértve a releváns információk tagállamok közötti cseréjéhez használandó formanyomtatványt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. FEJEZET

A felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek

24. cikk

A feltételek rangsora

(1) A felelős tagállam meghatározásának feltételeit az e fejezetben megállapított sorrendben kell alkalmazni.

(2) Az e fejezetben megállapított feltételek szerinti felelős tagállamot azon helyzet alapján kell meghatározni, amikor a nemzetközi védelem iránti kérelmet valamely tagállamban először nyilvántartásba vették.

25. cikk

Kísérő nélküli kiskorúak

(1) Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, csak az e cikkben meghatározott feltételek alkalmazandók. Az említett feltételeket a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerinti sorrendben kell alkalmazni.

(2) A felelős tagállam az a tagállam, ahol a kísérő nélküli kiskorú valamely családtagja vagy testvére jogszerűen tartózkodik, kivéve, ha bizonyított, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. Amennyiben a kérelmező házas kiskorú, akinek házastársa nem tartózkodik jogszerűen a tagállamok területén, a felelős tagállam az, amelyben a kiskorúért az adott tagállam joga vagy gyakorlata szerint felelős apa, anya, vagy más nagykorú személy, vagy a kiskorú testvére jogszerűen tartózkodik, kivéve, ha bizonyított, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét.

(3) Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, akinek egy másik tagállamban jogszerűen tartózkodó hozzátartozója van, és az adott eset egyedi vizsgálata alapján megállapítást nyer, hogy a hozzátartozó képes gondoskodni a kiskorúról, az említett tagállam egyesíti a kiskorút hozzátartozójával, és felelős tagállammá válik, kivéve, ha bizonyították, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét.

(4) Amennyiben a (2) és (3) bekezdésben említett családtagok, testvérek vagy hozzátartozók több tagállamban tartózkodnak, a felelős tagállamot annak alapján kell meghatározni, hogy mi szolgálja gyermek mindenek felett álló érdekét.

(5) A (2) és (3) bekezdésben említett családtag, testvér vagy hozzátartozó hiányában a felelős tagállam az, ahol a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelem iránti kérelmét először nyilvántartásba vették, ha ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 78. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak, testvéreinek vagy hozzátartozóinak azonosítása;

b) a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételek;

c) annak vizsgálatára vonatkozó feltételek, hogy valamely hozzátartozó képes-e gondoskodni a kísérő nélküli kiskorúról, ideértve azt a helyzetet, amikor a kísérő nélküli kiskorú családtagjai, testvérei vagy hozzátartozói több tagállamban tartózkodnak.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatásköreinek gyakorlása keretében a Bizottság nem lépheti túl a gyermek mindenek felett álló érdekének a 23. cikk (4) bekezdésében előírt terjedelmét.

(7) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok között e cikk alkalmazásában folytatott konzultáció és információcsere egységes módszereit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

26. cikk

Egy tagállamban jogszerűen tartózkodó családtagok

(1) Amennyiben a kérelmezőnek van olyan családtagja, akinek tartózkodását nemzetközi védelemben részesülő személyként engedélyezték valamely tagállamban, vagy aki a 2003/109/EK tanácsi irányelv ([40]) szerinti huzamos tartózkodási engedély vagy – amennyiben az említett irányelv nem alkalmazandó az érintett tagállamban – a nemzeti joggal összhangban megadott huzamos tartózkodási engedély alapján tartózkodik valamely tagállamban, az adott tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy az érintett személyek írásban kifejezték erre vonatkozó kívánságukat.

(2) Amennyiben a családtag tartózkodását korábban nemzetközi védelemben részesülő személyként engedélyezték, de később valamely tagállam állampolgára lett, ez a tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy az érintett személyek írásban kifejezték erre vonatkozó kívánságukat.

(3) Az (1) és a (2) bekezdést azon gyermekekre is alkalmazni kell, akik azt követően születtek, hogy a családtag a tagállamok területére érkezett.

27. cikk

Nemzetközi védelmet kérelmező családtagok

Amennyiben a kérelmezőnek van olyan családtagja, aki nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be egy tagállamban, és az adott tagállamban még nem született érdemi elsőfokú határozat, ez a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy az érintett személyek írásban kifejezték erre vonatkozó kívánságukat.

28. cikk

Családi eljárás

Amennyiben több családtag vagy kiskorú, nem házas testvér nemzetközi védelem iránti kérelmeit ugyanazon tagállamban egyidejűleg veszik nyilvántartásba, vagy egymáshoz elég közeli időpontokban ahhoz, hogy a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást együttesen folytassák le, és amennyiben az e rendeletben megállapított feltételek alkalmazása az említett személyek elválasztásához vezetne, a kérelmeik megvizsgálásáért felelős tagállamot a következő sorrendben kell meghatározni:

a) az a tagállam, amely a feltételek alapján a családtagok vagy testvérek legtöbbjének átvételéért felelős;

b) az a tagállam, amely a feltételek alapján közülük a legidősebb családtag kérelmének megvizsgálásáért felelős.

29. cikk

Tartózkodási okmányok vagy vízumok kiadása

(1) Amennyiben a kérelmező rendelkezik érvényes tartózkodási okmánnyal, az ezen okmányt kibocsátó tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

(2) Amennyiben a kérelmezőnek érvényes vízuma van, az e vízumot kibocsátó tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, kivéve, ha a vízumot egy másik tagállam nevében, a 810/2009/EK rendelet 8. cikke szerinti képviseleti megállapodás alapján adták ki. Ilyen esetben a képviselt tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.

(3) Amennyiben a kérelmező különböző tagállamok által kiállított több tartózkodási okmánnyal vagy vízummal rendelkezik, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot a következő sorrendben kell meghatározni:

a) az a tagállam, amely a leghosszabb időtartamú tartózkodási okmányt állította ki, vagy – amennyiben az érvényességi időtartamok azonosak – az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idővel állította ki a tartózkodási okmányt;

([40]) A Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 16., 2004.1.23., 44. o.).

b) ha a különböző vízumok azonos típusúak, az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idejű vízumot állította ki;

c) különböző típusú vízumok esetén az a tagállam, amely a leghosszabb érvényességi idejű vízumot bocsátotta ki, vagy – amennyiben az érvényességi időtartamok azonosak – az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idővel állította ki a vízumot.

(4) Amennyiben a kérelmező egy vagy több olyan, tartózkodási okmánnyal rendelkezik, amelynek érvényessége lejárt, vagy amelyet a kérelem nyilvántartásba vétele előtt kevesebb mint három évvel megsemmisítettek, visszavontak vagy bevontak, vagy egy vagy több olyan vízummal rendelkezik, amelynek érvényessége lejárt, vagy amelyet a kérelem nyilvántartásba vétele előtt kevesebb mint 18 hónappal megsemmisítettek, visszavontak vagy bevontak, az (1), a (2) és a (3) bekezdést kell alkalmazni.

(5) Az a tény, hogy a tartózkodási okmányt vagy a vízumot hamis vagy feltételezett személyazonosság alapján, vagy hamis, hamisított vagy érvénytelen okmányok bemutatása nyomán adták ki, nem akadálya annak, hogy a tartózkodási okmányt vagy vízumot kibocsátó tagállamra háruljon a felelősség. Ugyanakkor a tartózkodási okmányt vagy vízumot kibocsátó tagállam nem felelős, ha bizonyítani tudja, hogy a csalást az okmány vagy a vízum kiadása után követték el.

30. cikk

Oklevelek vagy egyéb képesítések

(1) Amennyiben a kérelmező valamely tagállamban letelepedett oktatási intézmény által kiállított oklevéllel vagy ilyen intézményben megszerzett képesítéssel rendelkezik, az említett tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy a kérelmet kevesebb mint hat évvel az oklevél kiállítását vagy a képesítés megszerzését követően vették nyilvántartásba.

(2) Amennyiben a kérelmező különböző tagállamokban letelepedett oktatási intézmények által kiállított több oklevéllel vagy képesítéssel rendelkezik, az a tagállam viseli a felelősséget a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amely a leghosszabb tanulmányi időszakot követően állította ki az oklevelet vagy képesítést, vagy – amennyiben a tanulmányi időszakok azonos hosszúságúak – annak a tagállamnak kell ezt megtennie, amelyik a legutóbbi oklevelet vagy képesítést kiállította.

31. cikk

Vízummentes beutazás

(1) Amennyiben egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy olyan tagállamon keresztül lép a tagállamok területére, ahol vízummentességet élvez, ez a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelem iránti kérelmét egy olyan másik tagállamban vették nyilvántartásba, amelynek területére ugyancsak vízummentesen léphet be. Ilyen esetben ez a másik tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.

32. cikk

Repülőtér nemzetközi tranzitterületén benyújtott kérelem

Amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot valamely tagállam repülőterének nemzetközi tranzitterületén teszik meg, ez a tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért.

33. cikk

Beutazás

(1) Amennyiben az e rendelet 40. cikkének (4) bekezdésében említett listákban leírt közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) 2024/1358 rendeletben említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmező harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át valamely tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy légi úton, az a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amelynek területére a kérelmező elsőként belép. Ez a felelősség megszűnik, ha a kérelmet több mint 20 hónappal az említett határátlépés időpontja után vették nyilvántartásba.

(2) E cikk első bekezdéstől eltérve, amennyiben az e rendelet 40. cikkének (4) bekezdésében említett listákban leírt közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) 2024/1358 rendeletben említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmezőt egy kutatási-mentési műveletet követően szállították partra valamely tagállam területén, úgy ez a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért. Ez a felelősség megszűnik, ha a kérelmet több mint 12 hónappal az említett partra szállítás időpontja után vették nyilvántartásba.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdése nem alkalmazandó, ha az e rendelet 40. cikke (4) bekezdésében említett listákban leírt közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) 2024/1358 rendeletben említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmezőt a határátlépést követően e rendelet 67. cikke alapján egy másik tagállamba helyezték át. Ilyen esetben ez a másik tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.

III. FEJEZET

Eltartott személyek és mérlegelési záradékok

34. cikk

Eltartott személyek

(1) Amennyiben egy kérelmező várandósság, újszülött gondozása, súlyos mentális vagy testi betegség, súlyos fogyatékosság, súlyos pszichés trauma vagy előrehaladott kor miatt valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó gyermeke, testvére vagy szülője támogatására szorul, vagy amennyiben a kérelmező valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó gyermeke, testvére vagy szülője szorul a kérelmező támogatására, a tagállamok általában együtt tartják vagy egyesítik a kérelmezőt az említett gyermekkel, testvérrel vagy szülővel, feltéve, hogy azelőtt is álltak fenn családi kötelékek, mielőtt a kérelmező a tagállamok területére érkezett, hogy a gyermek, a testvér vagy a szülő vagy a kérelmező képes gondoskodni az eltartott személyről, és hogy – miután e lehetőségről tájékoztatást kaptak – az érintett személyek erre vonatkozó kívánságukat írásban kifejezték.

Amennyiben vannak arra utaló jelek, hogy a gyermek, a testvér vagy a szülő jogszerűen tartózkodik annak a tagállamnak a területén, ahol az eltartott személy tartózkodik, ez a tagállam a 39. cikk szerinti átvételi megkeresés előtt ellenőrzi, hogy a gyermek, a testvér vagy a szülő képes-e az eltartott személy gondját viselni.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett gyermek, testvér vagy szülő nem abban a tagállamban tartózkodik jogszerűen, ahol a kérelmező tartózkodik, az a tagállam lesz a felelős tagállam, amelyben e gyermek, testvér vagy szülő jogszerűen tartózkodik, kivéve, ha az érintett kérelmező egészsége huzamosabb ideig nem teszi lehetővé számára, hogy az adott tagállamba utazzon. Ilyen esetben az a tagállam a felelős tagállam, amelyben a kérelmező tartózkodik. Az említett tagállamot nem terheli olyan kötelezettség, hogy a kérelmező gyermekét, testvérét vagy szülőjét a területére hozza.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 78. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) az eltartotti viszony vizsgálata során figyelembe veendő elemek;

b) a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételek;

c) az annak vizsgálatára vonatkozó feltételek, hogy az érintett személy képes-e az eltartott személy gondját viselni;

d) az érintett személy utazásra való huzamosabb idejű képtelenségének vizsgálata érdekében figyelembe veendő elemek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok között e cikk alkalmazásában folytatott konzultáció és információcsere egységes módszereit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

35. cikk

Mérlegelési záradékok

(1) A 16. cikk (1) bekezdésétől eltérve, egy tagállam határozhat úgy, hogy megvizsgálja valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy általa nyilvántartásba vett nemzetközi védelem iránti kérelmét még akkor is, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős.

(2) Az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba vették, és amely a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást lefolytatja, vagy a felelős tagállam, a családi kapcsolatban álló személyek egyesítése céljából – családi, szociális vagy kulturális megfontolásokon alapuló érdemi kapcsolatokon alapuló humanitárius okokból – az érdemi elsőfokú határozat meghozatala előtt bármikor megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt, még akkor is, ha ez utóbbi tagállam az e rendelet 25–28. és 34. cikkében megállapított feltételek értelmében nem felelős. Az érintett személyek erre vonatkozó hozzájárulásukat írásban kell, hogy kifejezzék.

Az átvételi megkeresésnek tartalmaznia kell a megkereső tagállam rendelkezésére álló minden olyan anyagot, amely szükséges ahhoz, hogy a megkeresett tagállam számára lehetővé tegye a helyzet megítélését.

A megkeresett tagállam elvégzi a kérelemben említett humanitárius okok megvizsgálásához szükséges ellenőrzéseket, és a megkeresés kézhezvételétől számított két hónapon belül, az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke alapján létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül választ ad a megkereső tagállamnak. A megkeresés elutasításában meg kell adni az elutasítás alapjául szolgáló indokokat.

IV. FEJEZET

A felelős tagállam kötelezettségei

36. cikk

A felelős tagállam kötelezettségei

(1) Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

a) a 39., 40. és 46. cikkben megállapított feltételek mellett átvenni azt a kérelmezőt, akinek a kérelmét egy másik tagállamban vették nyilvántartásba;

b) az e rendelet 41. és 46. cikkében megállapított feltételek mellett visszavenni azt a kérelmezőt, vagy harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt, akinek vonatkozásában az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése szerint ezt a tagállamot jelölték meg felelős tagállamként;

c) az e rendelet 41. és 46. cikkében megállapított feltételek mellett visszavenni azt a befogadott személyt, aki nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot tett, vagy aki az (EU) 2024/1350 rendelettel összhangban befogadását vállaló tagállamtól, vagy egy nemzeti áttelepítési program keretében nemzetközi védelmet vagy humanitárius okból menekült jogállást megadó tagállamtól eltérő tagállamban jogellenesen tartózkodik.

(2) E rendelet alkalmazásában annak a kiskorúnak a helyzete, aki a kérelmezőt kíséri és megfelel a családtag fogalma meghatározásának, nem választható külön a családtagja helyzetétől, és az e családtag nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam köteles a kiskorút anélkül átvenni vagy visszavenni, hogy ehhez az érintett személynek írásbeli hozzájárulását kellene adnia, még akkor is, ha a kiskorú maga nem kérelmező, kivéve, ha bizonyított, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. Ugyanez alkalmazandó az olyan gyermekekre, akik a kérelmezőnek a tagállamok területére érkezése után születtek, anélkül hogy átvételükkel kapcsolatban új eljárást kellene kezdeményezni.

Az írásbeli hozzájárulásra vonatkozó, a 26. cikkben előírt követelménytől eltérve, abban az esetben, amikor egy olyan tagállam tekintetében kezdeményeznek egy kiskorú átvételével kapcsolatban új eljárást, amelyet a 26. cikk szerint felelős tagállamként jelöltek meg, nincs szükség az érintett személyek írásbeli hozzájárulására, kivéve, ha bizonyított, hogy a felelős tagállamnak történő átadás nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét.

(3) Az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett helyzetekben a felelős tagállam az (EU) 2024/1348 rendeletnek megfelelően megvizsgálja a nemzetközi védelem iránti kérelmet vagy befejezi annak vizsgálatát.

37. cikk

A felelősség megszűnése

(1) Amennyiben valamely tagállam tartózkodási okmányt ad ki a kérelmezőnek, a 35. cikk alkalmazása mellett dönt, úgy ítéli meg, hogy a kísérő nélküli kiskorúnak a felelős tagállamba történő átadása nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét, vagy a 46. cikkben meghatározott határidőn belül nem adja át az érintett személyt a felelős tagállamnak, ez a tagállam válik a felelős tagállammá, és a 36. cikkben meghatározott kötelezettségek átszállnak erre a tagállamra. A tagállam adott esetben az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke alapján létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül tájékoztatja a korábban felelős tagállamot, a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást folytató tagállamot, vagy azt a tagállamot, amely a kérelmező átvétele iránti megkeresést vagy visszavételi értesítés kapott.

Az e bekezdés első albekezdése értelmében felelőssé váló tagállam jelzi, hogy az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében felelős tagállammá vált.

(2) A kérelemnek az (EU) 2024/1348 rendelet szerinti, határon folytatott eljárás keretében történő vizsgálatát követően az e rendelet 36. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek megszűnnek 15 hónappal azt követően, hogy a kérelmet – a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás tekintetében – annak elfogadhatatlansága, megalapozatlansága vagy nyilvánvaló megalapozatlansága miatt elutasító határozat, vagy a kérelmet hallgatólagosan vagy kifejezetten visszavontnak nyilvánító határozat jogerőre emelkedett.

Az első albekezdésben említett időtartamot követően nyilvántartásba vett kérelmet e rendelet alkalmazásában új kérelemnek kell tekinteni, így az a felelős tagállam meghatározására vonatkozó új eljárást tesz szükségessé.

(3) E cikk (2) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, amennyiben az adott személy az említett albekezdésben említett 15 hónapos időszakon belül nemzetközi védelmet kérelmez egy másik tagállamban, és a 15 hónapos időszak lejártának napján a visszavételi eljárás folyamatban van, a felelősség mindaddig nem szűnhet meg, amíg az említett visszavételi eljárás le nem zárul, vagy az átadó tagállam számára a 46. cikk szerinti átadás végrehajtására előírt határidő le nem járt.

(4) Az e rendelet 36. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek megszűnnek, ha a felelős tagállam az (EU) 2017/2226 rendeletnek megfelelően nyilvántartásba vett és tárolt adatok vagy más bizonyíték alapján megállapítja, hogy az érintett személy legalább kilenc hónapra elhagyta a tagállamok területét, kivéve ha az érintett személy a felelős tagállam által kiállított érvényes tartózkodási okmánnyal rendelkezik.

Az első albekezdésben említett távollétet követően nyilvántartásba vett kérelmet e rendelet alkalmazásában új kérelemnek kell tekinteni, így az a felelős tagállam meghatározására vonatkozó új eljárást tesz szükségessé.

(5) A harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek visszavételére vonatkozó, e rendelet 36. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott kötelezettség megszűnik, ha az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett adatkészlet frissítése alapján megállapítást nyer, hogy az érintett személy a kérelem visszavonását vagy elutasítását követően kiadott kiutasítási határozatnak vagy kitoloncolási végzésnek megfelelően kötelező vagy önkéntes alapon elhagyta a tagállamok területét.

A tényleges kitoloncolást vagy önkéntes visszatérést követően nyilvántartásba vett kérelmet e rendelet alkalmazásában új kérelemnek kell tekinteni, így az a felelős tagállam meghatározására irányuló új eljárást tesz szükségessé.

V. FEJEZET

Eljárások

I. SZAKASZ

az eljárás megkezdése

38. cikk

Az eljárás megkezdése

(1) Az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet az (EU) 2024/1348 rendelet alapján először nyilvántartásba vették, vagy adott esetben az áthelyezési céltagállam haladéktalanul megkezdi a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást.

(2) Ha a kérelmező megszökik, az a tagállam folytatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, amelyben a kérelmet először nyilvántartásba vették, vagy – adott esetben – az áthelyezési céltagállam.

(3) Az a tagállam, amely lefolytatta a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást vagy e rendelet 16. cikkének (4) bekezdése alapján felelős tagállammá vált, az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése alapján haladéktalanul jelzi az Eurodacban a következőket:

a) a 16. cikk (2) bekezdése szerinti felelőssége;

b) a 16. cikk (3) bekezdése szerinti felelőssége;

c) a 16. cikk (4) bekezdése szerinti felelőssége;

d) a 39. cikkben megállapított határidők be nem tartása miatti felelőssége;

e) a kérelmező átvétele iránti megkeresést a 40. cikk szerint elfogadó tagállam felelőssége;

f) a 68. cikk (3) bekezdése szerinti felelőssége.

Amíg ezek az információk nem kerülnek bevezetésre, az e cikk (4) bekezdésében foglalt eljárásokat kell alkalmazni.

(4) A felelősséget vizsgáló tagállam a 41. és a 46. cikkben megállapított feltételek szerint visszaveszi azt a kérelmezőt, aki tartózkodási okmány nélkül tartózkodik egy másik tagállamban, vagy aki az említett tagállamban nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot tesz a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás során.

Az említett kötelezettség megszűnik, amennyiben a felelősséget vizsgáló tagállam megállapítja, hogy a kérelmező egy másik tagállamtól tartózkodási okmányt kapott.

(5) Azt a kérelmezőt, aki tartózkodási okmány nélkül tartózkodik valamely tagállamban, vagy aki az említett tagállamban nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatot tesz azt követően, hogy egy másik tagállam a 67. cikk (9) bekezdése értelmében visszaigazolta, hogy az érintett személyt át kell helyezni, és azt megelőzően, hogy a 67. cikk (11) bekezdése szerint végrehajtották volna az áthelyezési céltagállamba történő átadást, az említett tagállamnak a 41. és 46. cikkben megállapított feltételek szerint vissza kell fogadnia. Az említett kötelezettség megszűnik, amennyiben az áthelyezési céltagállam megállapítja, hogy a kérelmező egy másik tagállamtól tartózkodási okmányt kapott.

II. SZAKASZ

az átvételi megkeresésekre vonatkozó eljárások

39. cikk

Az átvételi megkeresés benyújtása

(1) Ha a 38. cikk (1) bekezdésében említett tagállam úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a kérelem nyilvántartásba vételének időpontját követő két hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt. A tagállamok elsőbbséget biztosítanak a 25–28. cikk és a 34. cikk alapján benyújtott kérelmeknek.

E bekezdés első albekezdésétől eltérve, az (EU) 2024/1358 rendelet 22. és 24. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén az átvételi megkeresést az ilyen találat beérkezését követő egy hónapon belül meg kell küldeni.

Amennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és második albekezdésben meghatározott időtartamokon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet nyilvántartásba vették.

Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a felelősséget vizsgáló tagállam – ha úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét – az e bekezdés első és második albekezdésében megállapított határidők lejárta ellenére az érdemi elsőfokú határozat meghozatala előtt bármikor folytathatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, és megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt, különösen, ha a kérelem a 26., a 27. vagy a 34. cikken alapul.

(2) A megkereső tagállam sürgős választ kérhet, amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelmet beléptetést megtagadó határozat vagy kiutasítási határozat meghozatalát követően vették nyilvántartásba.

A megkereső tagállam a megkeresésben kifejti a sürgős választ igénylő indokokat, és megjelöli azt az időtartamot, amelyen belül választ kér. Ezen időtartam nem lehet rövidebb egy hétnél.

(3) Az átvételi megkeresésnek teljes körű és részletes indokolást kell tartalmaznia, amely az ügy valamennyi körülményén alapul, beleértve a kérelmező nyilatkozatának releváns elemeit is, a II. fejezetben meghatározott releváns feltételekhez és adott esetben a 22. cikk (1) bekezdésében említett sablonhoz kapcsolódóan. A megkeresést formanyomtatványon kell előterjeszteni, és annak magában kell foglalnia a 40. cikk (4) bekezdésében említett listákban leírt közvetlen vagy közvetett bizonyítékokat, vagy bármely más, a megkeresés indokolása szempontjából releváns dokumentumot vagy információt, amelyek alapján a megkeresett tagállam hatóságai ellenőrizni tudják, hogy az e rendeletben megállapított feltételek alapján az említett tagállam-e a felelős.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az átvételi megkeresések elkészítésének és benyújtásának egységes módszereit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

40. cikk

Válaszadás az átvételi megkeresésre

(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és a kérelmező átvétele iránti megkeresésre haladéktalanul, de minden esetben a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül válaszol. A tagállamok elsőbbséget biztosítanak a 25–28. cikk és a 34. cikk alapján benyújtott kérelmeknek. E célból a megkeresett tagállam segítséget kérhet nemzeti, nemzetközi vagy más releváns szervezetektől a megkereső tagállam által benyújtott közvetlen és közvetett bizonyítékok releváns elemeinek ellenőrzéséhez, különösen a családtagok azonosítása és felkutatása érdekében.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, az (EU) 2024/1358 rendelet 22. és 22. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikkének (2) bekezdése alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén a megkeresett tagállam a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül válaszol a megkeresésre.

(3) A felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során közvetlen és közvetett bizonyítékokat kell felhasználni.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja és időszakosan felülvizsgálja az e bekezdés második és harmadik albekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő közvetlen és közvetett bizonyítékok releváns elemeit megjelölő két listát. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első albekezdés alkalmazásában közvetlen bizonyítéknak minősül az olyan hivatalos bizonyíték, amely meghatározza a felelősséget e rendelet szerint, feltéve, hogy az ellenkezőjét nem bizonyítják. A tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják a különböző típusú közigazgatási okmányok mintapéldányát a hivatalos bizonyítékok listáján meghatározott típusoknak megfelelően.

Az első albekezdés alkalmazásában közvetett bizonyítéknak minősülnek az olyan indikatív elemek, amelyek megcáfolhatók ugyan, de a nekik tulajdonított bizonyító erő folytán elégségesek lehetnek. A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősséggel kapcsolatban a közvetett bizonyítékok bizonyító erejét eseti alapon kell értékelni.

(5) A közvetlen és közvetett bizonyítékok megkövetelése nem lépheti túl az e rendelet megfelelő alkalmazásához szükséges mértéket.

(6) A megkeresett tagállam elismeri felelősségét, feltéve hogy a közvetett bizonyíték koherens, ellenőrizhető és kellően részletes a felelősség megállapításához.

Amennyiben a megkeresést a 25–28. cikk és a 34. cikk alapján nyújtják be, és a megkeresett tagállam nem ítéli úgy, hogy a közvetett bizonyíték koherens, ellenőrizhető és kellően részletes a felelősség megállapításához, az e cikk (8) bekezdésében említett válaszban meg kell jelölnie az indokokat.

(7) Amennyiben a megkereső tagállam a 39. cikk (2) bekezdésének megfelelően sürgős választ kért, a megkeresett tagállam a kért határidőn belül, vagy ennek hiányában a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül válaszol.

(8) Amennyiben a megkeresett tagállam az e cikk (1) bekezdésében említett egy hónapos határidőn belül, vagy adott esetben az e cikk (2) és (7) bekezdésében említett kéthetes határidőn belül az esetnek a II. fejezetben meghatározott releváns feltételekhez kapcsolódó valamennyi körülményén alapuló, megalapozott indokolással ellátott válaszban nem kifogásolja a megkeresést, a kifogás ezen hiánya a megkeresés elfogadásával egyenértékű, és az adott személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, beleértve a megérkezéssel kapcsolatos megfelelő előkészületek megtételére vonatkozó kötelezettséget. A megalapozott indokolást közvetlen és közvetett bizonyítékokkal kell alátámasztani, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja az e cikk szerinti, megalapozott indokolással ellátott válaszokra szolgáló formanyomtatványt. Ezeket végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

III. SZAKASZ

a visszavételi értesítésekre vonatkozó eljárások

41. cikk

A visszavételi értesítés benyújtása

(1) A 36. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett helyzetben az a tagállam, amelyben az érintett személy tartózkodik, késedelem nélkül, de minden esetben az Eurodac-találat beérkezését követő két héten belül visszavételi értesítést küld. A visszavételi értesítés ezen határidőn belüli megküldésének elmulasztása nem érinti a felelős tagállamnak az érintett személy visszavételére vonatkozó kötelezettségét.

(2) A visszavételi értesítést formanyomtatványon kell benyújtani, mellékelve a 40. cikk (4) bekezdésében említett listákban leírt közvetlen vagy közvetett bizonyítékokat vagy az érintett személy nyilatkozatainak releváns elemeit.

(3) Az értesített tagállam két héten belül visszaigazolja az értesítés kézhezvételét az értesítést tevő tagállamnak, kivéve, ha az értesített tagállam az említett határidőn belül bizonyítja, hogy a 37. cikk értelmében nem felelős, vagy hogy a visszavételi értesítés az (EU) 2024/1358 rendelet alapján felelős tagállam helytelen megjelölésén alapul.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott kéthetes határidő be nem tartása egyenértékű az értesítés kézhezvételének visszaigazolásával.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a visszavételi értesítések elkészítésének és benyújtásának egységes módszereit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

IV. SZAKASZ

Eljárási biztosítékok

42. cikk

Értesítés az átadási határozatról

(1) A felelősséget vizsgáló azon tagállam, amelynek a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kérelmezőre vonatkozó átvételi megkeresését elfogadták, vagy amely a 36. cikk (1) bekezdésének b) és d) pontjában említett személyekre vonatkozóan visszavételi értesítést tett, az elfogadástól vagy a megerősítéstől számított két héten belül átadási határozatot hoz.

(2) Amennyiben a megkeresett vagy az értesített tagállam beleegyezik valamely kérelmező átvételébe vagy megerősíti valamely, a 36. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett személy visszavételét, az átadó tagállam késedelem nélkül írásban, egyszerű nyelvezetet használva értesíti az érintett személyt arról a határozatról, hogy átadják őt a felelős tagállamnak, és adott esetben arról, hogy nem fogja megvizsgálni a nemzetközi védelem iránti kérelmét, valamint az átadás elvégzésére vonatkozó határidőkről és a 17. cikk (5) bekezdése szerinti határozatnak való megfelelés kötelezettségéről.

(3) Amennyiben az érintett személy számára a nemzeti jog alapján e minőségében elfogadott vagy engedélyezett jogi tanácsadó vagy más tanácsadó jogi képviseletet biztosít, a tagállamok az érintett személy helyett az ilyen jogi tanácsadót vagy tanácsadót is értesíthetik az (1) bekezdésben említett határozatról, és adott esetben közölhetik a határozatot az érintett személlyel.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett határozatnak tartalmaznia kell a 43. cikk alapján rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat is – ideértve a halasztó hatály kérelmezésének jogát –, valamint az ilyen jogorvoslatok igénybevételére és az átadás lebonyolítására irányadó határidőket, továbbá szükség esetén információt kell nyújtania azon helyről és időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha e személy a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az érintett személy az (1) bekezdésben említett határozat közlésével együtt tájékoztatást kapjon olyan személyekről vagy szervezetekről is, akik vagy amelyek jogi segítséget nyújthatnak neki, kivéve, ha korábban már megkapta ezt a tájékoztatást.

(5) Amennyiben az érintett személy nem rendelkezik a nemzeti jog alapján e minőségében elfogadott vagy engedélyezett jogi tanácsadó vagy más tanácsadó általi jogi képviselettel, a tagállamok átadják számára a határozat alapvető elemeire vonatkozó információkat, amelyek között szerepelniük kell a rendelkezésre álló jogorvoslatokra és az azok igénybevételére alkalmazandó határidőkre vonatkozó információknak, olyan nyelven, amelyet az érintett személy megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért.

43. cikk

Jogorvoslatok

(1) A kérelmezőnek vagy egy másik, a 36. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett személynek joga van az átadási határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.

Az ilyen jogorvoslat hatálya a következők értékelésére korlátozódik:

a) az átadás az érintett személyre nézve a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód valós kockázatával járna-e;

b) az átadásra vonatkozó határozatot követően fennállnak-e olyan körülmények, amelyek meghatározóak e rendelet helyes alkalmazása szempontjából;

c) a 36. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján átvett személyek esetében megsértették-e a 25–28. cikket és a 34. cikket.

(2) A tagállamok az átadási határozatról szóló értesítéstől számított legalább egy, de legfeljebb három hetes határidőt írnak elő az érintett személy (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jogának gyakorlására.

(3) Az érintett személy jogosult arra, hogy az átadási határozatról szóló értesítéstől számított észszerű időtartamon belül – ami semmiképpen nem lehet hosszabb a (2) bekezdés értelmében a tagállam által biztosított határidőnél – kérelmezze a bíróságtól az átadási határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezése vagy a felülvizsgálati kérelme elbírálásáig. A tagállamok nemzeti jogukban előírhatják, hogy az átadási határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmet az (1) bekezdés szerinti fellebbezéssel együtt kell benyújtani. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átadást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. A felfüggesztés iránti kérelem illetékes bírósághoz való beérkezésétől számított egy hónapon belül határozatot kell hozni arról, hogy felfüggesztik-e az átadási határozat végrehajtását.

Ha az érintett személy nem élt a halasztó hatály kérelmezéséhez fűződő jogával, az átadási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem nem függeszti fel az átadási határozat végrehajtását.

Az átadási határozat végrehajtásának felfüggesztését elutasító határozatnak tartalmaznia kell az alapjául szolgáló indokokat.

A halasztó hatály megállapítása esetén a bíróság törekszik arra, hogy a halasztó hatályt biztosító határozat meghozatalától számított egy hónapon belül érdemben határozzon a fellebbezésről vagy a felülvizsgálatról.

(4) A tagállamok hozzáférést biztosítanak az érintett személy számára jogi segítségnyújtás igénybevételéhez, és szükség esetén nyelvi segítséghez.

(5) A tagállamok kérésre ingyenesen biztosítják a jogi segítségnyújtást és képviseletet a fellebbezési eljárásban, amennyiben az érintett személy nem képes fedezni annak költségeit. A tagállamok előírhatják, hogy az illetékek és egyéb költségek tekintetében az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel szembeni bánásmód ne legyen kedvezőbb annál a bánásmódnál, amelyben a jogi segítségnyújtás és képviselet terén saját állampolgáraikat általában részesítik.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy nem biztosítanak ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet, amennyiben az illetékes hatóság vagy a bíróság úgy ítéli meg, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálat előreláthatólag nem vezet kedvező eredményre, feltéve, hogy a jogi segítségnyújtáshoz és képviselethez való hozzáférés ezáltal nem önkényesen korlátozott.

Amennyiben egy bíróságtól eltérő hatóság úgy határoz, hogy a második albekezdés alapján nem biztosít ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet, a tagállamok hatékony jogorvoslatot biztosítanak az érintett személy számára ahhoz, hogy bíróság előtt megtámadhassa e határozatot. A határozat megtámadása esetén a jogorvoslat az (1) bekezdésben említett jogorvoslat szerves részét képezi.

A tagállamok biztosítják, hogy a jogi segítségnyújtás és képviselet ne legyen önkényesen korlátozott, és hogy az érintett személynek az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférése ne legyen akadályozott.

A jogi segítségnyújtás magában foglalja legalább a szükséges eljárási iratok elkészítését. A jogi képviselet legalább a szükséges eljárási iratok elkészítését és a bíróság előtti képviseletet foglalja magában, és e tevékenység végzését olyan jogi tanácsadókra vagy tanácsadókra lehet korlátozni, akiket a nemzeti jog kimondottan jogi segítésnyújtásra és képviseletre jelöl ki.

A jogi segítségnyújtás és képviselet igénybevételére irányadó eljárásokat a nemzeti jog állapítja meg.

V. SZAKASZ

átadási célú őrizet

44. cikk

Őrizet

(1) A tagállamok senkit nem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az e rendelettel létrehozott eljárás hatálya alá tartozik.

(2) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, vagy amennyiben a nemzetbiztonság vagy a közrend védelme ezt megköveteli, a tagállamok az e rendelet szerinti átadási eljárások biztosítása érdekében őrizetben tarthatják az érintett személyt, személyes körülményeinek egyedi elbírálása alapján, és kizárólag akkor, ha az őrizet arányos, továbbá ha kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) Az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania, és nem lehet hosszabb, mint az e rendelet alapján történő átadás végrehajtásáig előírt közigazgatási eljárások kellő gondossággal történő befejezéséhez észszerűen szükséges idő.

(4) Az e cikk alapján őrizetben tartott kérelmezőkkel kapcsolatban alkalmazandó őrizetben tartási feltételek és biztosítékok tekintetében a (EU) 2024/1346 irányelv 11., 12. és 13. cikke alkalmazandó.

(5) Az e cikk alapján történő őrizetbe vételt közigazgatási vagy igazságügyi hatóságoknak írásban kell elrendelniük. Az őrizetet elrendelő határozatban fel kell tüntetni az őrizet alapjául szolgáló ténybeli és jogi indokokat. Amennyiben az őrizetet közigazgatósági hatóság rendeli el, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az őrizet jogszerűségének gyors bírósági felülvizsgálatát hivatalból vagy a kérelmező kérésére vagy mindkét okból elvégezzék.

45. cikk

Az őrizetbe vett kérelmezőkre vonatkozó határidők

(1) A 39. és a 41. cikktől eltérve, ha egy kérelmezőt vagy a 44. cikk alapján őrizetben tartanak, az átvételi megkeresés vagy a visszavételi értesítés benyújtásának határideje nem haladhatja meg a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételétől számított két hetet, vagy az Eurodac-találat beérkezésétől számított két hetet, ha az értesítő tagállamban nem vettek nyilvántartásba új kérelmet.

Ha az őrizetet a kérelem nyilvántartásba vételénél későbbi szakaszban alkalmazzák, az átvételi megkeresés vagy a visszavételi értesítés benyújtásának határideje nem haladhatja meg az adott személy őrizetbe vételének időpontját követő egy hetet.

(2) A 40. cikk (1) bekezdésétől eltérve a megkeresett tagállam a lehető leghamarabb, de minden esetben a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül válaszol. Amennyiben egy héten belül nem érkezik válasz, az az átvételi megkeresés elfogadásával egyenértékű, és a személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezéssel kapcsolatos megfelelő előkészületek megtételére vonatkozó rendelkezéseket is.

(3) A 46. cikktől eltérve, amennyiben egy személyt őrizetbe vesznek, az átadó tagállamból a felelős tagállamnak történő átadását a lehető leghamarabb, a következőket követő öt héten belül el kell végezni:

a) az átvételi megkeresés elfogadásának vagy a visszavételi értesítés visszaigazolásának napja; vagy

b) az a nap, amikor a fellebbezés vagy felülvizsgálat a 43. cikk (3) bekezdésével összhangban már nem bír halasztó hatállyal.

(4) A személy nem tartható tovább őrizetben, ha az átadó tagállam nem tartja be az átvételi megkeresésre vagy a visszavételi értesítésre vonatkozó határidőket, vagy ha nem hoz átadási határozatot a 42. cikk (1) bekezdésében megállapított határidőn belül, vagy ha az átadás az e cikk (3) bekezdésében említett öthetes időtartamon belül nem történik meg. A 39., 41. és 46. cikk továbbra is értelemszerűen alkalmazandó.

VI. SZAKASZ

átadás

46. cikk

Részletes szabályok és határidők

(1) A kérelmezőnek vagy egy másik, a 36. cikk (1) bekezdésének b) és d) pontjában említett személynek az átadó tagállam részéről a felelős tagállamnak történő átadását az átadó tagállam nemzeti joga szerint kell végrehajtani az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a gyakorlatban lehetséges legkorábbi időpontban, hat hónappal az átvételi megkeresés elfogadását követően, a visszavételi értesítésnek egy másik tagállam általi visszaigazolását követően, vagy az átadási határozattal szembeni, a 43. cikk (3) bekezdése szerinti halasztó hatályú fellebbezésre vagy felülvizsgálati kérelemre vonatkozó jogerős határozat meghozatalát követően.

A tagállamok elsőbbséget biztosítanak a kérelmezők 25–28. cikk és a 34. cikk alapján benyújtott kérelmek alapján történő átadásának.

Amennyiben az átadást áthelyezés céljából hajtják végre, az átadásnak a 67. cikk (11) bekezdésében meghatározott határidőn belül kell sorra kerülnie.

Ha a felelős tagállamnak történő átadásokat ellenőrzött útnak indítás formájában vagy kísérettel hajtják végre, a tagállamok biztosítják, hogy azokat humánus módon, valamint az emberi méltóságnak és más alapvető jogoknak megfelelve, azok teljes körű tiszteletben tartása mellett hajtsák végre.

Szükség esetén az átadó tagállam *laissez-passer*-val látja el az érintett személyt. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a *laissez-passer* formai kialakítására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A felelős tagállam tájékoztatja az átadó tagállamot esettől függően az érintett személy biztonságos megérkezéséről, vagy arról, hogy a megadott határidőn belül nem jelent meg.

(2) Amennyiben az átadásra nem kerül sor az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott határidőn belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség az átadó tagállamra hárul. Az említett határidő meghosszabbítható legfeljebb egy évre, ha az átadásra az érintett személy szabadságvesztése miatt nem kerülhetett sor, vagy meghosszabbítható legfeljebb három évre attól az időponttól számítva, hogy megkereső tagállam értesítette a felelős tagállamot arról, hogy az érintett személy vagy az érintett személlyel együtt átadandó családtag megszökött, fizikailag ellenáll az átadásnak, szándékosan alkalmatlanná teszi magát az átadásra, vagy nem felel meg az átadásra vonatkozó orvosi követelményeknek.

Amennyiben az érintett személy ismét a hatóságok rendelkezésére áll, és az (1) bekezdésben említett időszakból fennmaradó idő kevesebb, mint három hónap, az átadó tagállamnak három hónap áll rendelkezésére az átadás végrehajtására.

(3) Amennyiben az érintett személyt tévedésből adták át vagy az átadás végrehajtása után az átadási határozatot fellebbezés vagy felülvizsgálat keretében megsemmisítették, az átadást végrehajtó tagállam haladéktalanul visszafogadja az érintett személyt.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok között e cikk alkalmazásában folytatott konzultáció és információcsere egységes módszereit, különösen az elhalasztott vagy késedelemmel elvégzett átadások, a hallgatólagos elfogadást követő átadások, a kiskorúak vagy eltartottak átadása, valamint a felügyelt átadások eseteire vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

47. cikk

Az átadás költségei

(1) Az (EU) 2021/1147 rendelet 20. cikkével összhangban, a kérelmező vagy egy másik, a 36. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett személy e rendelet 46. cikke szerinti átadásáért hozzájárulást kell fizetni az átadást végrehajtó tagállamnak.

(2) Amennyiben téves átadás vagy az átadási határozat fellebbezés vagy felülvizsgálat keretében való megsemmisítése következtében az érintett személyt vissza kell juttatni egy tagállamba, az átadást eredetileg végrehajtó tagállam viseli az érintett személynek a másik tagállam területére való visszajuttatásának költségeit.

(3) Az e rendelet alapján átadott személyeket nem lehet kötelezni az ilyen átadások költségeinek viselésére.

48. cikk

Releváns információk cseréje az átadás végrehajtását megelőzően

(1) A kérelmező, vagy egy másik, a 36. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett személy átadását végző tagállam közli a felelős tagállammal az átadandó személyre vonatkozó olyan személyes adatokat, amelyek megfelelőek, relevánsak és az azon kizárólagos célból szükséges mértékre korlátozódnak, hogy az illetékes hatóságok a felelős tagállam nemzeti jogával összhangban képesek legyenek megfelelő segítséget – így az érintett személy létfontosságú érdekei védelmében azonnali egészségügyi ellátást – nyújtani az érintett személynek, hogy garantálni tudják számára az e rendeletben, valamint a menekültügy terén alkalmazandó más jogi eszközökben biztosított védelem és jogok folytonosságát. Ezen adatokat észszerű idővel az átadás végrehajtását megelőzően közölni kell a felelős tagállammal annak érdekében, hogy annak illetékes hatóságai számára elegendő idő álljon rendelkezésre a szükséges intézkedések meghozatalára.

(2) Az átadó tagállam átad a felelős tagállamnak minden olyan információt, amely elengedhetetlen az átadandó személy jogainak biztosításához és azonnal felmerülő bármely különleges szükségleteinek kielégítéséhez, különösen a következőket:

a) információ valamennyi olyan azonnali intézkedésről, amelyeket a felelős tagállamnak meg kell hoznia annak érdekében, hogy az átadandó személy különleges szükségleteit megfelelően ki lehessen elégíteni, beleértve a szükséges azonnali egészségügyi ellátást is, valamint szükség esetén a gyermek mindenek felett álló érdekének védelméhez szükséges intézkedéseket;

b) adott esetben a befogadó tagállamban tartózkodó családtagok, hozzátartozók és a kérelmezővel egyéb családi kapcsolatban álló személyek elérhetőségei;

c) kiskorúak esetében a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelésével és az oktatásukkal kapcsolatos információk;

d) adott esetben a kérelmező életkorának meghatározása;

e) adott esetben az (EU) 2024/1356 rendelet 17. cikke szerinti előszűrési formanyomtatvány, beleértve a formanyomtatványon említett bizonyítékokat is;

f) bármely egyéb releváns információ.

(3) Az e cikk alapján végzett információcserére csak a Bizottságnak az e rendelet 52. cikkével összhangban bejelentett hatóságok között, az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke szerint létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül kerülhet sor. A megosztott információk csak az e cikk (1) bekezdésében megállapított célokra használhatók fel, és tovább nem kezelhetők.

(4) A tagállamok közötti információcsere elősegítése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja az e cikk alapján előírt adatok továbbítására szolgáló formanyomtatványt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) Az e cikk szerinti információcserére az 51. cikk (8) és (9) bekezdése alkalmazandó.

49. cikk

Biztonsági szempontból releváns információk cseréje az átadás végrehajtását megelőzően

A 41. cikk alkalmazása céljából, amennyiben az átadó tagállam olyan információ birtokában van, amely szerint alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező vagy egy másik, a 36. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett személy veszélyt jelent valamely tagállamban a nemzetbiztonságra vagy a közrendre nézve, az említett tagállam illetékes hatóságai jelzik a felelős tagállam felé az ilyen információ meglétét. Az információkat az ilyen információcsere megfelelő csatornáin keresztül meg kell osztani az említett tagállamok bűnüldöző hatóságai vagy más illetékes hatóságai között.

50. cikk

Egészségügyi adatok cseréje az átadás végrehajtását megelőzően

(1) Kizárólag egészségügyi ellátás vagy kezelés céljából – különösen a kiszolgáltatott személyekre, többek között a fogyatékossággal élő személyekre, az időskorúakra, a várandós nőkre, a kiskorúakra, valamint a kínzás, nemi erőszak vagy a pszichikai, fizikai vagy szexuális erőszak más súlyos formáinak áldozataira vonatkozóan – az átadó tagállam továbbítja az átadandó személy különleges szükségleteivel kapcsolatos információkat is – amelyek meghatározott esetekben magukban foglalhatnak az e személy fizikai vagy szellemi egészségére vonatkozó információkat is –, amennyiben ezek a nemzeti jog alapján illetékes hatóságának rendelkezésére állnak. Az említett információkat egységes egészségügyi bizonyítványban kell átadni, amelyhez mellékelni kell a szükséges dokumentumokat. A felelős tagállam biztosítja, hogy e különleges szükségleteket – ideértve különösen a szükséges alapvető orvosi ellátást – megfelelően kezeljék.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az első albekezdésben említett egységes egészségügyi bizonyítvány formátumát. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az átadó tagállam kizárólag csak azt követően továbbíthatja át a felelős tagállamnak az (1) bekezdésben említett információkat, hogy megkapta a kérelmező vagy az őt képviselő személy kifejezett hozzájárulását, vagy ha a továbbítás a közegészség vagy közrend védelme érdekében szükséges, vagy – amennyiben az érintett személy fizikailag vagy jogilag képtelen hozzájárulását adni – az érintett személy vagy egy másik személy létfontosságú érdekeinek védelme érdekében szükséges. A hozzájárulás hiánya, beleértve a hozzájárulás megtagadását is, nem akadályozhatja a továbbítást.

(3) Az (1) bekezdésben említett, az egészségi állapotra vonatkozó személyes adatok kezelését kizárólag a nemzeti jog értelmében orvosi titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó egészségügyi szakember vagy egy másik, azzal egyenértékű szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó személy végezheti.

(4) Az e cikk alapján folytatott információcserére kizárólag a (3) bekezdésben említett egészségügyi szakemberek vagy más személyek között kerülhet sor. A megosztott információk csak az (1) bekezdésben megállapított célokra használhatók fel és tovább nem kezelhetők.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az (1) bekezdésben említett információcsere egységes módszereit és gyakorlati szabályait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) Az e cikk szerinti információcserére az 51. cikk (8) és (9) bekezdése alkalmazandó.

VI. FEJEZET

Közigazgatási együttműködés

51. cikk

Információk megosztása

(1) Mindegyik tagállam közli bármely azt kérelmező tagállammal az e rendelet hatálya alá tartozó személyre vonatkozó személyes adatokat, amennyiben azok megfelelőek, relevánsak és a következő célokhoz szükséges mértékre korlátozódnak:

a) a felelős tagállam meghatározása;

b) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása;

c) az e rendeletből eredő bármely egyéb kötelezettség teljesítése;

d) kiutasítási határozat végrehajtása.

(2) Az (1) bekezdésben említett információk csak a következőkre vonatkozhatnak:

a) az érintett személy és adott esetben családtagjai, hozzátartozói, illetve a vele egyéb családi kapcsolatban álló személyek személyére vonatkozó adatok, nevezetesen a teljes név, adott esetben a korábbi nevek, a becenevek vagy álnevek, jelenlegi és korábbi állampolgárság, a születési idő és hely;

b) a személyazonosító és úti okmányokra vonatkozó információk, beleértve az azok hivatkozási számára, érvényességére, kibocsátási dátumára, kibocsátó hatóságára, és kibocsátásuk helyére vonatkozó információkat;

c) az érintett személy személyazonosságának megállapításához szükséges bármely egyéb információ, beleértve az érintett tagállam által az (EU) 2024/1358 rendeletnek megfelelően, különösen e rendelet 67. cikke 8. bekezdésének alkalmazásában a kérelmezőtől vett biometrikus adatokat;

d) a tartózkodási helyekre és a megtett útvonalakra vonatkozó információk;

e) a valamely tagállam által kibocsátott tartózkodási okmányokra vagy vízumokra vonatkozó információk;

f) a kérelem nyilvántartásba vételének helyére vonatkozó információk;

g) bármely korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételének időpontjára, a jelenlegi kérelem nyilvántartásba vételének időpontjára, az eljárás jelenlegi szakaszára, valamint az esetlegesen meghozott határozatra vonatkozó információk.

(3) Feltéve, hogy ez a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásához szükséges, a felelős tagállam kérheti egy másik tagállamtól, hogy tájékoztassa őt a kérelmező által kérelmének alapjául felhozott indokokról, és – adott esetben – a kérelmezőre vonatkozóan hozott esetleges határozatok indokairól. Amennyiben a felelős tagállam az (EU) 2024/1348 rendelet 55. cikkét alkalmazza, olyan információkat is kérhet, amelyek alapján illetékes hatóságai meg tudják állapítani, hogy merültek-e fel új elemek, illetve a kérelmező nyújtott-e be új elemeket. A megkeresett tagállam megtagadhatja a választ a megkeresésre, ha a kért információk közlése feltehetően veszélyeztetné e tagállam alapvető érdekeit, vagy az érintett személy vagy mások szabadságjogainak és alapvető jogainak védelmét. A kérelmezőt a megkereső tagállamnak előzetesen tájékoztatnia kell a kért konkrét információkról és az adott megkeresés okáról.

(4) Információ iránti megkeresés kizárólag egyedi nemzetközi védelem iránti kérelemmel vagy áthelyezési célú átadással összefüggésben küldhető. Az említett megkeresésben fel kell tüntetni az alapjául szolgáló indokokat, és amennyiben a cél annak ellenőrzése, hogy fennáll-e olyan követelmény, amely feltehetően a megkeresett tagállam felelősségét vonja maga után, ismertetni kell, hogy a megkeresés milyen bizonyítékon – beleértve a megbízható forrásból származó releváns információkat arról, hogy a kérelmezők milyen módon és eszközökkel lépnek a tagállamok területére – vagy a kérelmező nyilatkozatainak mely meghatározott és ellenőrizhető részén alapul. Az ilyen, megbízható forrásból származó releváns információk önmagukban nem elegendőek egy tagállam e rendelet szerinti felelősségének és illetékességének megállapításához, de hozzájárulhatnak egy egyedi kérelmezővel kapcsolatos egyéb utaló jelek értékeléséhez.

(5) A megkeresett tagállam köteles három héten belül válaszolni. A késedelmes válaszadást megfelelően meg kell indokolni. A három héten belüli válaszadás hiánya nem mentesíti a megkeresett tagállamot a válaszadás kötelessége alól. Amennyiben az említett megkeresett tagállam olyan információkat tart vissza, amelyek szerint ő a felelős tagállam, e tagállam nem hivatkozhat a 39. cikkben megállapított határidő lejártára az átvételi megkeresés teljesítése megtagadásának indokolásaként. Ebben az esetben az átvételi megkeresés benyújtására vonatkozóan a 39. cikkben megadott határidők meghosszabbodnak a megkeresett tagállam válaszadással való késlekedésének megfelelő időtartammal.

(6) Az információcserét valamely tagállam kérelme alapján kell végrehajtani, és arra csak olyan hatóságok között kerülhet sor, amelyeknek az egyes tagállamok általi kijelölését az 52. cikk (1) bekezdésével összhangban közölték a Bizottsággal.

(7) A megosztott információk csak az (1) bekezdésben megállapított célokra használhatók fel. Az ilyen információ – a típusától és a címzett hatóság hatáskörétől függően – minden egyes tagállamban csak a következő feladatok ellátásával megbízott hatóságokkal és bíróságokkal közölhető:

a) a felelős tagállam meghatározása;

b) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása;

c) az e rendeletből eredő bármely egyéb kötelezettség teljesítése.

(8) Az információt továbbító tagállam biztosítja, hogy az információ pontos és naprakész legyen. Ha bebizonyosodik, hogy a tagállam olyan információt továbbított, amely pontatlan, vagy amelyet nem kellett volna továbbítani, erről azonnal tájékoztatja a címzett tagállamokat. E tagállamok kötelesek kijavítani vagy megsemmisíteni az ilyen információt.

(9) A megosztott információk továbbítását és átvételét minden érintett tagállamban rögzíteni kell az érintett személyre vonatkozó egyedi aktában vagy egy nyilvántartásban.

52. cikk

Illetékes hatóságok és források

(1) Minden tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot az e rendeletből és annak bármely módosításból fakadó kötelezettségek teljesítéséért felelős illetékes hatóságairól. A tagállamok biztosítják, hogy az említett hatóságok rendelkezzenek azokkal az emberi, anyagi és pénzügyi erőforrásokkal, amelyek szükségesek a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárások alkalmazásával kapcsolatos feladataik elvégzéséhez és különösen ahhoz, hogy megvédjék az eljárási és az alapvető jogokat, gyors eljárást biztosítsanak a különböző tagállamokban tartózkodó családtagok és hozzátartozók újraegyesítése érdekében, az előírt határidőn belül válaszoljanak az információ iránti megkeresésekre, az átvételi megkeresésekre, a visszavételi értesítésekre, és adott esetben eleget tegyenek a IV. rész szerinti kötelezettségeiknek.

(2) A Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi az (1) bekezdésben említett hatóságok nevét tartalmazó összesített jegyzéket. A jegyzék változása esetén a Bizottság évente frissített összesített jegyzéket tesz közzé.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett hatóságok személyzete megkapja az e rendelet alkalmazása tekintetében szükséges képzést.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megbízható elektronikus kommunikációs csatornákat hoz létre az (1) bekezdésben említett hatóságok és e hatóságok, valamint a Menekültügyi Ügynökség közötti, az információk, az (EU) 2024/1358 rendelettel összhangban felvett biometrikus adatok, a megkeresések, értesítések, válaszok és bármely egyéb írásbeli kommunikáció továbbítására, valamint annak biztosítására, hogy az üzenetek kézbesítéséről annak küldője automatikusan elektronikus visszaigazolást kapjon. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

53. cikk

Igazgatási megállapodások

(1) A tagállamok kétoldalú alapon igazgatási megállapodásokat alakíthatnak ki egymás között e rendelet végrehajtásának gyakorlati részleteire vonatkozóan, hogy elősegítsék a rendelet alkalmazását és fokozzák a hatékonyságát. Az ilyen megállapodások vonatkozhatnak:

a) az összekötő tisztviselők cseréjére;

b) az eljárások egyszerűsítésére, továbbá az átvételi megkeresések vagy visszavételi értesítések továbbítására és megvizsgálására előírt határidők lerövidítésére;

c) a IV. rész alapján tett szolidaritási hozzájárulásokra.

(2) A tagállamok fenntarthatják a 343/2003/EK tanácsi rendelet ([41]) és a 604/2013/EU rendelet alapján megkötött igazgatási megállapodásokat is. Amennyiben e megállapodások nem egyeztethetők össze e rendelettel, az érintett tagállamok úgy módosítják azokat, hogy megszűnjön az összeegyeztethetetlenség.

(3) Az érintett tagállamok az (1) bekezdés b) pontjában említett megállapodások megkötését vagy módosítását megelőzően konzultációt folytatnak a Bizottsággal a megállapodás és e rendelet összeegyeztethetőségéről.

(4) Amennyiben a Bizottság az (1) bekezdés b) pontjában említett megállapodásokat e rendelettel összeegyeztethetetlennek tartja, erről észszerű időn belül értesíti az érintett tagállamokat. Az érintett tagállamok megteszik a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy észszerű időn belül úgy módosítsák az érintett megállapodást, hogy megszűnjön az ilyen összeegyeztethetetlenség.

(5) A tagállamok az (1) bekezdésben említett valamennyi megállapodásról, és azok felmondásáról vagy módosításáról értesítik a Bizottságot.

54. cikk

A felelős egységek hálózata

A Menekültügyi Ügynökség létrehozza az 52. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságok egy vagy több hálózatát, és elősegíti azok tevékenységeit, annak érdekében, hogy megerősítse a gyakorlati együttműködést – többek között az átadásokat – és az e rendelet teljes körű alkalmazásával kapcsolatos valamennyi kérdést érintő információmegosztást, ideértve gyakorlati eszközök, bevált gyakorlatok és iránymutatások kidolgozását is.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és más releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek szükség esetén képviseltethetik magukat az ilyen hálózatokban.

VII. FEJEZET

Egyeztetés

55. cikk

Egyeztetés

(1) Az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok megfelelő működésének megkönnyítése és az e rendelet alkalmazása során felmerülő nehézségek megoldása érdekében, amennyiben két vagy több tagállam nehézségekbe ütközik az e rendelet szerinti együttműködésük vagy e rendelet egymás közötti alkalmazása során, az érintett tagállamok, közülük egy vagy több tagállam kérésére haladéktalanul konzultációt folytatnak annak érdekében, hogy az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvével összhangban észszerű időn belül megfelelő megoldásokat érjenek el.

Adott esetben a felmerült nehézségekre és az elfogadott megoldásra vonatkozó információk megoszthatók a Bizottsággal és a 77. cikkben említett bizottság keretében a többi tagállammal.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés alapján nem születik megoldás vagy amennyiben a nehézségek továbbra is fennállnak, az érintett tagállamok felkérhetik a Bizottságot, hogy a megfelelő megoldások elérése érdekében folytasson konzultációkat az érintett tagállamokkal. A Bizottság ezeket a konzultációkat haladéktalanul lefolytatja. Az érintett tagállamok aktívan részt vesznek a konzultációkon. A tagállamok és a Bizottság minden megfelelő intézkedést megtesznek az ügy gyors megoldása érdekében. A Bizottság az érintett tagállamoknak címzett ajánlásokat fogadhat el, amelyekben megjelöli a meghozandó intézkedéseket és a megfelelő határidőket.

([41]) A Tanács 343/2003/EK rendelete (2003. február 18.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (HL L 50., 2003.2.25., 1. o.).

Adott esetben a felmerült nehézségekre, a megfogalmazott ajánlásokra és az elfogadott megoldásra vonatkozó információk megoszthatók a többi tagállammal a 77. cikkben említett bizottság keretében.

Az e cikkben meghatározott eljárás nem érinti az egyedi esetekre vonatkozóan ebben a rendeletben meghatározott határidőket.

(3) Ez a cikk nem érinti a Bizottság azon hatáskörét, hogy az EUMSZ 258. és 260. cikke alapján felügyelje az uniós jog alkalmazását. Nem érinti továbbá az érintett tagállamok azon lehetőségét, hogy az EUMSZ 273. cikkének megfelelően az Európai Unió Bírósága elé terjesszék vitájukat, vagy bármely tagállam lehetőségét arra, hogy az EUMSZ 259. cikkének megfelelően a Bírósághoz forduljon az ügyben.

IV. RÉSZ

SZOLIDARITÁS

I. FEJEZET

Szolidaritási mechanizmus

56. cikk

Éves szolidaritási vállalásalap

(1) Az éves szolidaritási vállalásalap, amely magában foglalja az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban meghatározott, a tagállamok által a magas szintű fórum ülésén vállalt hozzájárulásokat, a 12. cikkben említett bizottsági javaslatban azonosított szükségletek alapján a migrációs nyomás alatt álló tagállamok számára a fő szolidaritási reagálási eszközként szolgál.

(2) Az éves szolidaritási vállalásalapnak a szolidaritási intézkedések következő, egyenrangúnak minősülő típusaiból kell állnia:

a) a 67. és a 68. cikkel összhangban a következő személyek áthelyezése:

   i. nemzetközi védelmet kérelmező személyek;

   ii. amennyiben az érintett hozzájáruló és kedvezményezett tagállam kétoldalú megállapodást kötött, azon nemzetközi védelemben részesülő személyek, akiknek az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt kevesebb mint három évvel adták meg a nemzetközi védelmet;

b) a tagállamok által a 64. cikkel összhangban nyújtott pénzügyi hozzájárulások, amelyek elsősorban a migráció, a befogadás, a menekültügy, az indulás előtti visszailleszkedés, a határigazgatás és az operatív támogatás területéhez kapcsolódó tagállami tevékenységekre irányulnak, amelyek harmadik országokbeli vagy harmadik országokkal kapcsolatos olyan tevékenységeket is támogathatnak, amelyek közvetlen hatással lehetnek a tagállamok külső határainál zajló migrációs áramlásokra, vagy javíthatják az érintett harmadik ország menekültügyi, befogadási és migrációs rendszereit, beleértve a támogatott önkéntes visszatérési és reintegrációs programokat is;

c) alternatív szolidaritási intézkedések a 65. cikkel összhangban a migráció, a befogadás, a menekültügy, a visszaküldés és a visszailleszkedés, valamint a határigazgatás területén, az operatív támogatásra, a kapacitásépítésre, a szolgáltatásokra, a személyzeti támogatásra, a létesítményekre és a technikai eszközökre összpontosítva.

A harmadik országokbeli vagy harmadik országokkal kapcsolatos, az első albekezdésben említett tevékenységeket a kedvezményezett tagállamok hajtják végre e rendelet és az (EU) 2021/1147 rendelet hatályával és célkitűzéseivel összhangban.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában említett, harmadik országbeli projektekhez nyújtott pénzügyi hozzájárulásoknak különösen a következőkre kell összpontosítaniuk:

a) a harmadik országokban a menekültügyi és befogadási kapacitás növelése az emberi és intézményi szakértelem és kapacitás megerősítése révén;

b) a jogszerű migráció és a megfelelően kezelt mobilitás előmozdítása, többek között a migrációval, a kényszerű lakóhelyelhagyással, a legális beutazási lehetőségekkel és a mobilitási partnerségekkel kapcsolatos kétoldalú, regionális és nemzetközi partnerségek megerősítése révén;

c) a visszatérő migránsok és családjaik támogatott önkéntes visszatérésének és fenntartható visszailleszkedési programjainak támogatása;

d) a migránscsempészet és az emberkereskedelem által okozott kiszolgáltatott helyzetek csökkentése, valamint az embercsempészet elleni programok és az emberkereskedelem elleni programok;

e) a hatékony és az emberi jogokon alapuló migrációs politikák támogatása.

57. cikk

A Tanács végrehajtási jogi aktusa az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról

(1) A 12. cikkben említett bizottsági javaslat alapján és a 13. cikkben említett magas szintű fórumon lefolytatott vállalástételi eljárással összhangban a Tanács minden naptári év vége előtt évente végrehajtási jogi aktust fogad el az éves szolidaritási vállalásalap létrehozásáról, amely tartalmazza az éves szolidaritási vállalásalap céljára uniós szinten előírt áthelyezések és pénzügyi hozzájárulások referenciaszámait, valamint az egyes tagállamok által az 56. cikk (2) bekezdésében említett szolidaritási hozzájárulás egyes típusaira vonatkozóan a magas szintű fórum 13. cikkben említett ülése keretében tett konkrét vállalásokat. A Tanács az e bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat minősített többséggel fogadja el. A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság 12. cikkben említett javaslatát.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási jogi aktus szükség esetén meghatározza az éves szolidaritási vállalásalap azon indikatív százalékos arányát is, amely a kutatási-mentési műveleteket követő ismétlődő partraszállásokból eredő nagyszámú érkezés miatt migrációs nyomásnak kitett tagállamok rendelkezésére bocsátható, figyelembe véve az érintett tagállamok földrajzi sajátosságait. A Bizottság továbbá az 56. cikk (2) bekezdésének c) pontjában szereplő egyéb szolidaritási formákat is meghatározhat az ilyen intézkedések iránti szükségletek függvényében, amelyek az érintett tagállamokban a migráció területén jelentkező sajátos kihívásokból erednek.

(3) A tagállamok a 13. cikkben említett magas szintű fórum ülésén a 12. cikkben említett bizottsági javaslat alapján következtetést vonnak le egy összesített referenciaszámról az éves szolidaritási vállalásalap minden egyes szolidaritási intézkedésére vonatkozóan. Ezen az ülésen a tagállamok e cikk (4) bekezdésével összhangban kötelezettséget vállalnak az éves szolidaritási vállalásalaphoz való hozzájárulásukra, valamint a 66. cikkben meghatározott referenciakulcs szerint kiszámított kötelező igazságos részesedésre is.

(4) E cikk (3) bekezdésének végrehajtása során a tagállamok teljes mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a tekintetben, hogy az 56. cikk (2) bekezdésében felsorolt szolidaritási intézkedések valamely típusát vagy azok valamely kombinációját választják. Az alternatív szolidaritási intézkedéseket vállaló tagállamok objektív kritériumok alapján jelzik az ilyen intézkedések pénzügyi értékét. Amennyiben a 12. cikkben említett bizottsági javaslat nem határozza meg az alternatív szolidaritási intézkedéseket, a tagállamok továbbra is vállalást tehetnek ilyen intézkedésekre. Amennyiben a kedvezményezett tagállamok egy adott évben nem tartanak igényt ilyen intézkedésekre, azokat pénzügyi hozzájárulássá kell átalakítani.

58. cikk

A Bizottság határozatában migrációs nyomás alatt állóként azonosított tagállam általi tájékoztatás arról, hogy igénybe szándékozik venni az éves szolidaritási vállalásalapot

(1) A 11. cikkben említett határozatban migrációs nyomás alatt állóként azonosított tagállam az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktus elfogadását követően tájékoztatja a Bizottságot és a Tanácsot, amennyiben igénybe szándékozik venni az éves szolidaritási vállalásalapot. A Bizottság tájékoztatja erről az Európai Parlamentet.

(2) Az érintett tagállam tájékoztatást nyújt az 56. cikk (2) bekezdésében említett, a helyzet kezeléséhez szükséges szolidaritási intézkedések típusáról és szintjéről, beleértve adott esetben az állandó uniós migrációs támogatási eszköztár összetevőinek felhasználását is. Amennyiben az említett tagállam pénzügyi hozzájárulásokat kíván igénybe venni, azonosítania kell az érintett uniós kiadási programokat is.

(3) A (2) bekezdésben említett információk kézhezvételét követően az érintett tagállam a 60. cikkel összhangban hozzáférhet az éves szolidaritási vállalásalaphoz. Az uniós szolidaritási koordinátor késedelem nélkül, de legkésőbb az információk kézhezvételétől számított 10 napon belül összehívja a technikai szintű fórumot a szolidaritási intézkedések gyakorlati megvalósítása érdekében.

59. cikk

A saját megítélése szerint migrációs nyomás alatt álló tagállam bejelentése arról, hogy szüksége van az éves szolidaritási vállalásalap igénybevételére

(1) Amennyiben egy tagállamot a 11. cikkben említettek szerinti határozatban nem azonosítottak migrációs nyomás alatt állóként, de ez a tagállam saját megítélése szerint migrációs nyomás alatt áll, e tagállam bejelenti a Bizottságnak, hogy szüksége van az éves szolidaritási vállalásalap igénybevételére, és arról tájékoztatja a Tanácsot. A Bizottság tájékoztatja erről az Európai Parlamentet.

(2) Az (1) bekezdésben említett bejelentés a következőket tartalmazza:

a) kellően megalapozott indokolás a migrációs nyomásnak a bejelentő tagállamban való fennállására és nagyságrendjére vonatkozóan, beleértve a 9. cikk (3) bekezdésében említett mutatókra vonatkozó frissített adatokat;

b) tájékoztatás az 56. cikk (2) bekezdésében említett, a helyzet kezeléséhez szükséges szolidaritási intézkedések típusáról és szintjéről, beleértve adott esetben az állandó uniós migrációs támogatási eszköztár összetevőinek felhasználását is, és – amennyiben az érintett tagállam pénzügyi hozzájárulásokat szándékozik igénybe venni – az érintett uniós kiadási programok azonosítása;

c) annak ismertetése, hogy az éves szolidaritási vállalásalap igénybevétele révén hogyan lehetne stabilizálni a helyzetet;

d) az érintett tagállam milyen módon szándékozik kezelni a felelősség, a felkészültség vagy a reziliencia terén azonosított esetleges sebezhetőségeket.

(3) A Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, valamint az érintett tagállam a Bizottság kérése esetén segíti a Bizottságot a migrációs nyomás értékelésének elkészítésében.

(4) A Bizottság a 9. és 10. cikkben meghatározott információk figyelembevételével gyorsan értékeli a bejelentést, figyelembe véve azt, hogy a bejelentő tagállamot a 11. cikkben említett határozat a migrációs nyomás kockázatának kitett tagállamként azonosította-e, az Unión belüli általános helyzetet, a bejelentő tagállamban az előző 12 hónapban fennálló helyzetet, valamint a bejelentő tagállam által kifejezésre juttatott szükségleteket, és határozatot fogad el arról, hogy a tagállam migrációs nyomás alatt állónak minősül-e. Ha a Bizottság úgy határoz, hogy e tagállam migrációs nyomás alatt áll, az érintett tagállam kedvezményezett tagállammá válik, kivéve, ha e cikk (6) bekezdésének megfelelően megtagadják tőle az éves szolidaritási vállalásalapban való részesüléshez való hozzáférést.

(5) A Bizottság késedelem nélkül továbbítja határozatát az érintett tagállamnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(6) Amennyiben a Bizottság határozata megállapítja, hogy a bejelentő tagállamra migrációs nyomás nehezedik, az uniós szolidaritási koordinátor késedelem nélkül, de legkésőbb a bizottsági határozatnak az érintett tagállam, az Európai Parlament és a Tanács részére történő továbbításától számított két héten belül összehívja a technikai szintű fórumot a szolidaritási intézkedések gyakorlati megvalósítása érdekében,. Az uniós szolidaritási koordinátor köteles összehívni a technikai szintű fórumot. kivéve, ha a Bizottság úgy ítéli meg, vagy a Tanács a bizottsági határozatnak az érintett tagállamnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való továbbítását követő két héten belül végrehajtási jogi aktus útján úgy határoz, hogy az éves szolidaritási vállalásalapban nincs elegendő kapacitás ahhoz, hogy az érintett tagállam részesülhessen az éves szolidaritási vállalásalapból, vagy hogy egyéb objektív okok állnak fenn, amelyek nem teszik lehetővé az adott tagállam számára, hogy részesüljön az éves szolidaritási vállalásalapból.

(7) Amennyiben a Tanács úgy határoz, hogy az éves szolidaritási vállalásalapban nincs elegendő kapacitás, a 13. cikk (4) bekezdését kell alkalmazni, és a magas szintű fórumot legkésőbb a bizottsági határozat meghozatalát követő egy héten belül össze kell hívni.

Amennyiben a bizottsági határozat visszautasítja egy tagállam migrációs nyomás alatt állónak minősítése iránti kérelmét, a bejelentő tagállam egy új, további releváns információkat tartalmazó bejelentést nyújthat be a Bizottságnak és a Tanácsnak.

60. cikk

A szolidaritási hozzájárulások gyakorlati megvalósítása és koordinálása

(1) A technikai szintű fórumon a tagállamok együttműködnek egymással és a Bizottsággal annak érdekében, hogy az azonosított és értékelt szükségletek, valamint a rendelkezésre álló szolidaritási hozzájárulások fényében kiegyensúlyozott módon és kellő időben biztosítsák a szolidaritási vállalásalap részét képező szolidaritási hozzájárulások hatékony és eredményes gyakorlati megvalósítását az adott évre vonatkozóan.

(2) Az uniós szolidaritási koordinátor, figyelembe véve a migrációs helyzet tekintetében zajló fejleményeket, koordinálja a szolidaritási hozzájárulások gyakorlati megvalósítását, biztosítva a szolidaritási hozzájárulások kiegyensúlyozott elosztását a kedvezményezett tagállamok között.

(3) A pénzügyi hozzájárulások végrehajtásának kivételével a meghatározott szolidaritási intézkedések gyakorlati megvalósítása során a tagállamok – a 65. cikk (3) bekezdésének és a 67. cikk (12) bekezdésének sérelme nélkül – egy adott évre vonatkozóan az adott év vége előtt végrehajtják az 56. cikkben említett, vállalt szolidaritási hozzájárulásaikat.

A hozzájáruló tagállamok vállalásaikat az éves szolidaritási vállalásalap tekintetében egy adott évre szóló teljes vállalásukkal arányosan, az év vége előtt hajtják végre.

Azon tagállamok számára, amelyek a 61. vagy a 62. cikkel összhangban a szolidaritási hozzájárulások teljes csökkentésében részesültek, vagy amelyek az 58. cikk (1) bekezdése és az 59. cikk (4) bekezdése szerinti kedvezményezett tagállamok, nem kötelező az 56. cikk (2) bekezdésében említett, egy adott évre vállalt éves szolidaritási hozzájárulásuk végrehajtása.

A hozzájáruló tagállamok nem kötelesek teljesíteni az 56. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettségvállalásaikat vagy alkalmazni a 63. cikk szerinti, a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedéseket a kedvezményezett tagállammal szemben, amennyiben a Bizottság a 11. cikkben vagy az 59. cikk (4) bekezdésében említettek szerinti határozatban rendszerszintű, e rendelet működésére nézve akár súlyos negatív következményekkel is járó hiányosságokat azonosított az említett kedvezményezett tagállamban az e rendelet III. részében meghatározott szabályok tekintetében.

(4) A technikai szintű fórum éves cikluson belüli első ülése során a hozzájáruló és a kedvezményezett tagállamok – az azonosított szükségletek fényében – kifejezhetik észszerű preferenciáikat a rendelkezésre álló áthelyezés tekintetében rendelkezésre álló jelöltek profiljával és szolidaritási hozzájárulásaik végrehajtásának lehetséges tervével kapcsolatban, figyelembe véve, hogy a kedvezményezett tagállamok sürgős intézkedésekre szorulnak.

Az uniós szolidaritási koordinátor elősegíti a tagállamok közötti kommunikációt és együttműködést az említett szempontokkal kapcsolatban.

Az áthelyezések végrehajtása során a tagállamok kiemelt figyelmet fordítanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek áthelyezésére.

(5) A menekültügy és a határvédelem és a migrációkezelés terén illetékes uniós szervek, hivatalok és ügynökségek kérés esetén és saját hatáskörükön belül támogatást nyújtanak a tagállamoknak és a Bizottságnak e rész megfelelő végrehajtásának és működésének biztosítása érdekében. Az ilyen támogatás elemzés, szakértelem és operatív támogatás formáját öltheti. Az uniós szolidaritási koordinátor koordinálja a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség vagy bármely más uniós szerv, hivatal vagy ügynökség által kiküldött szakértők vagy csapatok által a szolidaritási hozzájárulások gyakorlati megvalósításával kapcsolatban nyújtott segítséget.

(6) 2025-től kezdődően a tagállamok minden év januárjában megerősítik az uniós szolidaritási koordinátornak az előző évben végrehajtott egyes szolidaritási intézkedések szintjét.

61. cikk

A szolidaritási hozzájárulások csökkentése migrációs nyomás eseteiben

(1) Az a tagállam, amelyet a 11. cikkben említettek szerinti határozatban migrációs nyomás alatt állóként azonosítanak, vagy amely saját megítélése szerint migrációs nyomás alatt áll, és amely nem vette igénybe az 58. cikkel összhangban az éves szolidaritási vállalásalapot, vagy jelentette be az 59. cikkel összhangban, hogy szüksége van az éves szolidaritási vállalásalap igénybevételére, bármikor kérheti az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban meghatározott, vállalt hozzájárulásainak részleges vagy teljes csökkentését.

Az érintett tagállam a kérelmét a Bizottságnak nyújtja be. Az érintett tagállam a kérelmét tájékoztatás céljából továbbítja a Tanácsnak.

(2) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kérelmező tagállam olyan tagállam, amelyet a 11. cikkben említettek szerinti határozat nem azonosít migrációs nyomás alatt álló tagállamként, de amely saját megítélése szerint migrációs nyomás alatt áll, kérelmében feltünteti a következőket:

a) annak leírása, hogy a vállalt hozzájárulásainak teljes vagy részleges csökkentése hogyan segítené a helyzet stabilizálását;

b) a vállalt hozzájárulás helyettesíthető-e más típusú szolidaritási hozzájárulással;

c) az adott tagállam milyen módon fogja kezelni a felelősség, a felkészültség vagy a reziliencia terén azonosított esetleges sebezhetőségeket;

d) kellően megalapozott indokolás a migrációs nyomásnak a kérelmező tagállamban való fennállására és nagyságrendjére vonatkozóan.

Az ilyen kérelem értékelésekor a Bizottság figyelembe veszi a 9. és a 10. cikkben foglalt információkat is.

(3) A Bizottság az e cikkel összhangban benyújtott kérelem kézhezvételétől számított négy héten belül tájékoztatja a Tanácsot arról, hogy hogyan értékeli a kérelmet. A Bizottság az Európai Parlamentet is tájékoztatja értékeléséről.

(4) A Bizottság értékelésének kézhezvételét követően a Tanács végrehajtási jogi aktust fogad el annak meghatározása céljából, hogy az érintett tagállam számára engedélyezett-e az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktustól való eltérés.

62. cikk

A szolidaritási hozzájárulások csökkentése jelentős migrációs helyzetekben

(1) Az a tagállam, amelyet a 11. cikkben említettek szerinti határozatban olyan tagállamként azonosítanak, amely jelentős migrációs helyzettel szembesül, vagy amely a saját megítélése szerint jelentős migrációs helyzettel szembesül, bármikor kérheti az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban foglalt vállalt hozzájárulásainak részleges vagy teljes csökkentését.

Az érintett tagállam a kérelmét a Bizottságnak nyújtja be. Az érintett tagállam tájékoztatás céljából továbbítja a kérelmét a Tanácsnak.

(2) Amennyiben a kérelmező tagállamot a 11. cikkben említettek szerinti határozatban jelentős migrációs helyzettel szembesülő tagállamként azonosítják, a kérelemnek a következőket kell magában foglalnia:

a) annak leírása, hogy vállalt hozzájárulásainak teljes vagy részleges csökkentése hogyan segítené a helyzet stabilizálását;

b) a vállalt hozzájárulás helyettesíthető-e más típusú szolidaritási hozzájárulással;

c) az adott tagállam milyen módon fogja kezelni a felelősség, a felkészültség vagy a reziliencia terén azonosított esetleges sebezhetőségeket;

d) a menekültügyi, befogadási és migrációs rendszernek a kapacitás korlátait elérő területére vonatkozó, kellően megalapozott indokolás, valamint annak ismertetése, hogy az adott területen az említett tagállam kapacitása korlátainak elérése hogyan befolyásolja a tagállamnak a vállalása teljesítésére való képességét.

(3) Amennyiben a kérelmező tagállam olyan tagállam, amelyet a 11. cikkben említettek szerinti határozatban nem azonosítanak jelentős migrációs helyzettel szembesülőként, de saját megítélése szerint jelentős migrációs helyzettel szembesül, a kérelemnek az e cikk (2) bekezdésében említett információkon kívül kellően megalapozott, a migrációs helyzet komolyságára vonatkozó indokolást is tartalmaznia kell. A kérelem értékelésekor a Bizottság figyelembe veszi a 9. és a 10. cikkben foglalt információkat, és azt, hogy a tagállamot a 11. cikkben említettek szerinti határozat olyan tagállamként azonosította-e, amelyet a migrációs nyomás kockázata fenyeget.

(4) A Bizottság az e cikkel összhangban benyújtott kérelem kézhezvételétől számított négy héten belül tájékoztatja a Tanácsot arról, hogy hogyan értékeli a kérelmet. A Bizottság az Európai Parlamentet is tájékoztatja értékeléséről.

(5) A Bizottság értékelésének kézhezvételét követően a Tanács végrehajtási jogi aktust fogad el annak meghatározása céljából, hogy az érintett tagállam számára engedélyezett-e az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktustól való eltérés.

63. cikk

A felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedések

(1) Amennyiben az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban meghatározott, az éves szolidaritási vállalásalaphoz tett áthelyezési vállalások elérik vagy meghaladják a 12. cikkben említett bizottsági javaslatban feltüntetett szám 50 %-át, valamely kedvezményezett tagállam felkérheti a többi tagállamot, hogy – a 69. cikkben meghatározott eljárással összhangban történő áthelyezések helyett – vállaljanak felelősséget olyan nemzetközi védelem iránti kérelmeknek a megvizsgálásáért, amelyek tekintetében a kedvezményezett tagállamot határozták meg felelősként.

(2) Valamely hozzájáruló tagállam jelezheti a kedvezményezett tagállamok felé az arra irányuló szándékát, hogy – áthelyezések helyett – felelősséget vállal olyan, nemzetközi védelem iránti kérelmeknek a megvizsgálásáért, amelyek tekintetében valamely kedvezményezett tagállamot határozták meg felelősként:

a) amennyiben elérték az (1) bekezdésben meghatározott küszöbértéket, vagy

b) amennyiben a hozzájáruló tagállam az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban szereplő éves szolidaritási vállalásalapból való kötelező igazságos részesedésének legalább az 50 %-át áthelyezésként vállalta.

Amennyiben a hozzájáruló tagállam jelezte e szándékát, és a kedvezményezett tagállam egyetért azzal, a kedvezményezett tagállam a 69. cikkben meghatározott eljárást alkalmazza.

(3) A hozzájáruló tagállamok – az e bekezdés a) és b) pontjában említett két szám közül a magasabbig – felelősséget vállalnak olyan nemzetközi védelem iránti kérelmekért, amelyek tekintetében a kedvezményezett tagállamot határozták meg felelősként, amennyiben az éves szolidaritási vállalásalaphoz tett, az 57. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusban foglalt áthelyezési vállalások a magas szintű fórumnak a 13. cikk (4) bekezdésével összhangban összehívott ülését követően:

a) nem érik el a 12. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett számot; vagy

b) nem érik el az egyes tagállamokra az éves szolidaritási vállalásalapnak az 57. cikkel összhangban történő létrehozása céljából háruló, az áthelyezés tekintetében kötelező igazságos részesedés kiszámításához használt referenciaszám 60 %-át.

(4) E cikk (3) bekezdése alkalmazandó abban az esetben is, ha egy adott évben végrehajtandó vállalások a 61. cikkel vagy a 62. cikkel összhangban engedélyezett teljes vagy részleges csökkentés eredményeként nem érik el az említett bekezdés a) vagy b) pontjában említett szám közül a magasabbat, vagy ha az 58. cikk (1) bekezdésében és az 59. cikk (4) bekezdésében említett kedvezményezett tagállamokat nem kötelezik az adott évre vállalt szolidaritási hozzájárulásaik végrehajtására.

(5) Az a hozzájáruló tagállam, amely nem hajtotta végre hozzájárulásait, vagy az adott év végéig az 57. cikk (3) bekezdésében említett vállalt áthelyezéseivel megegyező számú, a 67. cikk (9) bekezdése szerinti áthelyezést fogadott el, a kedvezményezett tagállam kérésére egy adott év végét követően a lehető leghamarabb legfeljebb az 57. cikk (3) bekezdésével összhangban vállalt áthelyezéseknek megfelelő számban felelősséget vállal a nemzetközi védelem iránti olyan kérelmekért, amelyek tekintetében a kedvezményezett tagállamot határozták meg felelősként.

(6) A hozzájáruló tagállam azonosítja, hogy mely egyéni kérelmekért vállal az e cikk (2) és a (3) bekezdése szerint felelősséget, és az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke alapján létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül tájékoztatja erről a kedvezményezett tagállamot.

Ily módon a hozzájáruló tagállam lesz az azonosított kérelmekért felelős tagállam, és az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése alapján jelzi a felelősségét.

(7) A tagállamok nem kötelesek a 66. cikkben meghatározott referenciakulcs szerint kiszámított igazságos részesedésük feletti mértékben felelősséget vállalni e cikk (6) bekezdésének első albekezdése alapján.

(8) Ez a cikk kizárólag akkor alkalmazandó, ha:

a) a kérelmező nem kísérő nélküli kiskorú;

b) a kedvezményezett tagállamot határozták meg a 29–33. cikkben meghatározott feltételek alapján felelős tagállamként;

c) a 39. cikk (1) bekezdésében meghatározott átadási határidő még nem járt le;

d) a kérelmező nem szökött meg a hozzájáruló tagállamból;

e) az érintett személy nem nemzetközi védelemben részesülő személy;

f) az érintett személy nem befogadott személy.

(9) A hozzájáruló tagállam alkalmazhatja ezt a cikket olyan harmadik országbeli állampolgárokra vagy hontalan személyekre, akiknek a kérelmét jogerősen elutasították a kedvezményezett tagállamban. Az (EU) 2024/1348 rendelet 55. és 56. cikkét alkalmazni kell.

64. cikk

Pénzügyi hozzájárulások

(1) A pénzügyi hozzájárulások a hozzájáruló tagállamoktól az uniós költségvetésbe átcsoportosított összegekből állnak, és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([42]) 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek. A pénzügyi hozzájárulásokat az éves szolidaritási vállalásalap e rendelet 56. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett tevékenységeinek végrehajtására kell felhasználni.

(2) A kedvezményezett tagállamok azonosítják az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozható tevékenységeket, és benyújtják ezeket a technikai szintű fórumnak. A Bizottság szoros kapcsolatot tart fenn a kedvezményezett tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy az említett tevékenységet megfeleljenek az 56. cikk (2) bekezdésének b) pontjában és az 56. cikk (3) bekezdésében meghatározott célkitűzéseknek. Az uniós szolidaritási koordinátor nyilvántartást vezet a tevékenységekről, és azt a technikai szintű fórumon keresztül elérhetővé teszi.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el a pénzügyi hozzájárulások működésének szabályairól. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) Amennyiben az e rendelet 57. cikkének (1) bekezdésében említett összeget nem allokálták maradéktalanul, a fennmaradó összeget hozzá lehet adni az (EU) 2021/1147 rendelet 10. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett összeghez.

(5) A tagállamok jelentést tesznek a Bizottságnak és a technikai szintű fórumnak az e cikk szerinti pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozott intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról.

(6) A Bizottság a 9. cikkben említett jelentésébe belefoglalja az e cikk szerinti pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozott intézkedések végrehajtására vonatkozó információkat, beleértve a végrehajtást esetlegesen befolyásoló kérdéseket és a kezelésükre hozott intézkedéseket is.

65. cikk

Alternatív szolidaritási intézkedések

(1) Az alternatív szolidaritási intézkedések formáját öltő hozzájárulásoknak a kedvezményezett tagállam konkrét kérésén kell alapulniuk. Az ilyen hozzájárulásokat pénzügyi szolidaritásként kell számításba venni, és konkrét értéküket az érintett hozzájáruló és kedvezményezett tagállamok közösen, reális módon állapítják meg, és e hozzájárulások végrehajtása előtt közlik az uniós szolidaritási koordinátorral.

([42]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

(2) A tagállamok kizárólag az uniós szerveknek, hivataloknak és ügynökségeknek a menekültügy és a migráció kezelése területén végzett tevékenységei keretében vagy az e területre vonatkozó uniós finanszírozás keretében a kedvezményezett tagállamokban biztosított intézkedéseket kiegészítve – és azok megkettőzése nélkül – biztosíthatnak alternatív szolidaritási intézkedéseket. A tagállamok kizárólag az uniós szerveken, hivatalokon és ügynökségeken keresztül általuk nyújtandó hozzájárulásukat kiegészítve biztosíthatnak alternatív szolidaritási intézkedéseket.

(3) A kedvezményezett és a hozzájáruló tagállamok véglegesítik az elfogadott alternatív szolidaritási intézkedések végrehajtását, akkor is, ha a releváns végrehajtási jogi aktusok hatályukat vesztették.

66. cikk

Referenciakulcs

A szolidaritási hozzájárulásoknak az egyes tagállamok által az 57. cikk (3) bekezdésében említettek szerint biztosítandó részét az I. mellékletben meghatározott képletnek megfelelően kell kiszámítani, és a részesedésnek minden egyes tagállam esetében a következő kritériumokon kell alapulnia, a legfrissebb rendelkezésre álló Eurostat-adatoknak megfelelően:

a) a lakosság létszáma (50 %-os súlyozás);

b) a teljes GDP (50 %-os súlyozás).

II. FEJEZET

Eljárási követelmények

67. cikk

Az áthelyezést megelőző eljárás

(1) Az e cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az 56. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett személyek áthelyezésére.

(2) Az e cikkben meghatározott eljárás alkalmazását megelőzően a kedvezményezett tagállam meggyőződik arról, hogy nincs alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent a belső biztonságra. Ha az ebben a cikkben meghatározott eljárás előtt vagy alatt alapos okkal feltételezhető, hogy a személy veszélyt jelent a belső biztonságra, ideértve azt is, ha az (EU) 2024/1356 rendelet 15. cikkével összhangban került sor a belső biztonságot fenyegető veszély megállapítására, a kedvezményezett tagállam nem alkalmazza vagy haladéktalanul megszünteti az ebben a cikkben meghatározott eljárást. A kedvezményezett tagállam kizárja az érintett személyt minden jövőbeli, bármely tagállamba irányuló áthelyezésből vagy átadásból. Amennyiben az érintett személy nemzetközi védelmet kérelmező személy, a kedvezményezett tagállam lesz a felelős tagállam e rendelet 16. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

(3) Amennyiben áthelyezést kell végrehajtani, a kedvezményezett tagállam azonosítja az áthelyezhető személyeket. A kedvezményezett tagállam kérésére a Menekültügyi Ügynökség az (EU) 2021/2303 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontjával összhangban támogatja a kedvezményezett tagállamot az áthelyezendő személyek azonosításában és az áthelyezési céltagállamokkal való összepárosításban.

A tagállam adott esetben figyelembe veszi az érintett személy és az áthelyezési céltagállam közötti érdemi kapcsolatok, például a családi vagy kulturális megfontoláson alapuló kapcsolatok meglétét. E célból a kedvezményezett tagállam alkalmat biztosít az áthelyezendő személyek számára, hogy tájékoztatást nyújtsanak a konkrét tagállamokkal való érdemi kapcsolatok fennállásáról, valamint hogy bemutassák az e kapcsolatok meghatározásához szükséges releváns információkat és dokumentumokat. Az említett alkalom nem jelent az e cikk szerinti konkrét áthelyezési céltagállam megválasztásához való jogot.

(4) Az áthelyezendő személyek azonosítása és az áthelyezési céltagállamokkal való összepárosításuk céljából a kedvezményezett tagállamok használhatják az uniós szolidaritási koordinátor által kifejlesztett eszközöket.

A fennmaradó áthelyezési céltagállamok között igazságosan kell elosztani azokat a kérelmezőket, akik nem állnak érdemi kapcsolatban egyik tagállammal sem.

Amennyiben az azonosított áthelyezendő személy nemzetközi védelemben részesül, az érintett személy áthelyezésére csak azt követően kerülhet sor, hogy az említett személy írásban hozzájárult az áthelyezéshez.

(5) Amennyiben áthelyezést kell végrehajtani, a kedvezményezett tagállam tájékoztatja az e cikk (1) bekezdésében említett személyeket az ebben a cikkben és a 68. cikkben meghatározott eljárásról, valamint adott esetben a 17. cikk (3), (4) és (5) bekezdésében meghatározott kötelezettségekről, továbbá a kötelezettségszegés 18. cikkben meghatározott következményeiről.

E bekezdés első albekezdése nem alkalmazandó azon kérelmezőkre, akik esetében a kedvezményezett tagállam – a 25. cikk (5) bekezdésének kivételével – a 25–28. és a 34. cikkben meghatározott feltételek alapján felelős tagállamként határozható meg. Az ilyen kérelmezők nem helyezhetők át.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a családtagokat ugyanazon tagállam területére helyezzék át.

(7) A (2) és a (3) bekezdésben említett esetekben a kedvezményezett tagállam egy egységes formanyomtatvány használatával a lehető leggyorsabban továbbítja az áthelyezési céltagállamnak az érintett személyre vonatkozó valamennyi releváns információt és dokumentumot, többek között annak érdekében, hogy az áthelyezési céltagállam hatóságai ellenőrizni tudják, van-e ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy a belső biztonságra veszélyt jelent.

(8) Az áthelyezési céltagállam megvizsgálja a kedvezményezett tagállam által az (7) bekezdés szerint továbbított információkat, és ellenőrzi, hogy nincs-e alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent a belső biztonságra. Az áthelyezési céltagállam dönthet úgy, hogy az érintett személy személyes meghallgatása révén ellenőrzi az említett információkat. Az érintett személyt megfelelően tájékoztatni kell az ilyen meghallgatás jellegéről és céljáról. A személyes meghallgatást a (9) bekezdésben előírt határidőkön belül kell lebonyolítani.

(9) Amennyiben nincs alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent a belső biztonságra, az áthelyezési céltagállam a kedvezményezett tagállamtól kapott releváns információk kézhezvételétől számított egy héten belül megerősíti, hogy át fogja helyezni az érintett személyt.

Amennyiben az ellenőrzések megerősítik, hogy alapos ok van annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent a belső biztonságra, az áthelyezési céltagállam a kedvezményezett tagállamtól kapott releváns információk kézhezvételétől számított egy héten belül tájékoztatja a kedvezményezett tagállamot a bármely releváns adatbázisból származó figyelmeztető jelzések jellegéről és az azok alapjául szolgáló elemekről. Ilyen esetekben az érintett személy áthelyezésére nem kerül sor.

Kivételes esetekben, ha bizonyítható, hogy az információk vizsgálata különösen összetett, vagy egyszerre sok ügyet kell ellenőrizni, az áthelyezési céltagállam az első és második albekezdésben említett egyhetes határidőt követően – de minden esetben két héten belül – is válaszolhat. Ilyen helyzetekben az áthelyezési céltagállam az eredeti egyhetes határidőn belül közli a kedvezményezett tagállammal a válaszadás elhalasztására vonatkozó döntését.

Az első és második albekezdésben említett egyhetes határidőn belüli, vagy a harmadik albekezdésben említett kéthetes határidőn belüli cselekvés elmulasztása az információ kézhezvételének megerősítésével egyenértékű, és az érintett személy áthelyezésére vonatkozó kötelezettséget von maga után, beleértve a megérkezéssel kapcsolatos megfelelő előkészületek megtételére vonatkozó kötelezettséget is.

(10) A kedvezményezett tagállam az áthelyezési céltagállam általi megerősítéstől számított egy héten belül meghozza az átadási határozatot. Ezután haladéktalanul, kérelmezők esetében legkésőbb két nappal az átadás előtt, illetve nemzetközi védelemben részesülő személyek esetében egy héttel az átadás előtt írásban értesíti az érintett személyt, hogy átadja őt az adott tagállamnak.

Amennyiben az áthelyezendő személy kérelmező, meg kell felelnie az áthelyezési határozatban foglaltaknak.

(11) Az érintett személynek a kedvezményezett tagállamból az áthelyezési céltagállamnak történő átadását a kedvezményezett tagállam nemzeti joga szerint kell végrehajtani az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb az áthelyezési céltagállam megerősítését követő, vagy – a 43. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén – az átadási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem tárgyában hozott jogerős határozat meghozatalát követő 4 héten belül.

(12) A kedvezményezett tagállamok és az áthelyezési céltagállamok azt követően is folytatják az áthelyezés folyamatát, hogy a végrehajtásra meghatározott határidő lejárt vagy az 57., a 61., és a 62. cikkben említett tanácsi végrehajtási jogi aktusok hatályukat vesztették.

(13) Az áthelyezési eljárásra a 42. cikk (3), (4) és (5) bekezdése, a 43. és a 44. cikk, a 46. cikk (1) és (3) bekezdése, a 47. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 48. és az 50. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

A nemzetközi védelemben részesülő személy átadását végrehajtó kedvezményezett tagállam továbbítja az áthelyezési céltagállamnak az 51. cikk (2) bekezdésében említett valamennyi információt, az információkat azokról az indokokról, amelyekre a nemzetközi védelemben részesülő személy a kérelmét alapozta, valamint az ügyében hozott bármilyen határozat alapjául szolgáló indokokat.

(14) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az áthelyezés céljából szükséges információk és dokumentumok elkészítésének és benyújtásának egységes módszereit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A Bizottság az említett végrehajtási jogi aktusok előkészítése során konzultálhat a Menekültügyi Ügynökséggel.

68. cikk

Az áthelyezést követő eljárás

(1) Az áthelyezési céltagállam tájékoztatja a kedvezményezett tagállamot, a Menekültügyi Ügynökséget és az uniós szolidaritási koordinátort az érintett személy biztonságos megérkezéséről, vagy arról, hogy az érintett személy a megadott határidőn belül nem jelent meg.

(2) Amennyiben az áthelyezési céltagállam olyan kérelmezőt helyezett át, akinek tekintetében még nem határoztak meg felelős tagállamot, az áthelyezési céltagállam a III. részben meghatározott eljárásokat alkalmazza, a 16. cikk (2) bekezdése, a 17. cikk (1) és (2) bekezdése, a 25. cikk (5) bekezdése, a 29. cikk, a 30. cikk, valamint a 33. cikk (1) és (2) bekezdése kivételével.

Amennyiben e bekezdés első albekezdése alapján egyetlen tagállam sem határozható meg felelősként, az áthelyezési céltagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

Az áthelyezési céltagállam feltünteti felelősségét az Eurodacban az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése szerint.

(3) Amennyiben egy olyan kérelmezőt, akinek tekintetében a kedvezményezett tagállamot korábban a 67. cikk (5) bekezdésének második albekezdésében említett feltételektől eltérő indokok alapján határozták meg felelős tagállamként, áthelyeztek, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség átszáll az áthelyezési céltagállamra.

Az érintett személy bármely további előterjesztéseinek vagy bármely későbbi kérelmének az (EU) 2024/1348 rendelet 42. és 43. cikkével összhangban történő megvizsgálásáért való felelősség szintén áthárul az áthelyezési céltagállamra.

Az áthelyezési céltagállam feltünteti felelősségét az Eurodacban az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint.

(4) Amennyiben nemzetközi védelemben részesülő személyt helyeztek át, az áthelyezési céltagállam automatikusan megadja a nemzetközi védelemi jogállást, tiszteletben tartva a kedvezményezett tagállam által megadott jogállást.

69. cikk

A 63. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti, a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedésekre vonatkozó eljárás

(1) Amennyiben egy kedvezményezett tagállam a 63. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében egy másik tagállamot azzal a kéréssel keres meg, hogy vállaljon felelősséget nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért, a megkeresését továbbítja a hozzájáruló tagállamnak, és abban közli, hogy hány nemzetközi védelem iránti kérelemért való felelősség átvállalását kéri az áthelyezések helyett.

(2) A hozzájáruló tagállam az említett megkeresés kézhezvételétől számított 30 napon belül válaszol a megkeresésre.

A hozzájáruló tagállam határozhat úgy, hogy a kedvezményezett tagállam által kért számúnál kevesebb nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség vállalását fogadja el.

(3) Az a tagállam, amely e cikk (2) bekezdése értelmében elfogadta a megkeresést, azonosítja az egyes nemzetközi védelem iránti kérelmeket, amelyekért vállalja a felelősséget, és az (EU) 2024/1358 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése alapján jelzi a felelősségét.

70. cikk

Egyéb kötelezettségek

A tagállamok folyamatosan tájékoztatják a Bizottságot, különösen az uniós szolidaritási koordinátort az együttműködési intézkedések végrehajtásáról, beleértve a harmadik országokkal való együttműködésre irányuló intézkedéseket is.

III. FEJEZET

Az unió által nyújtott pénzügyi támogatás

71. cikk

Pénzügyi támogatás

A szolidaritásra és a felelősség igazságos elosztására vonatkozó elvvel összhangban az e rész I. és II. fejezete szerinti áthelyezést követő finanszírozási támogatást az (EU) 2021/1147 rendelet 20. cikkével összhangban kell végrehajtani.

V. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

72. cikk

Adatbiztonság és adatvédelem

(1) E a rendelet nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogot, különösen az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([43]), valamint az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([44]).

(2) A tagállamok megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hoznak az e rendelet alapján kezelt személyes adatok védelmének biztosítása és különösen a kezelt adatokhoz való jogellenes vagy jogosulatlan hozzáférésnek vagy azok jogellenes vagy jogosulatlan közlésének, megváltoztatásának vagy elvesztésének megakadályozása érdekében.

(3) Minden tagállam illetékes felügyeleti hatósága vagy hatóságai a vonatkozó nemzeti joggal összhangban, függetlenül figyelemmel kíséri az érintett tagállam 52. cikkben említett hatóságai által történő személyesadat-kezelés jogszerűségét.

73. cikk

Titoktartás

A tagállamok biztosítják, hogy az 52. cikkben említett hatóságokat a munkájuk során birtokukba jutott valamennyi információ vonatkozásában kötelezzék a nemzeti jog által meghatározott titoktartási szabályok.

([43]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

([44]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

74. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, beleértve a nemzeti joggal összhangban lévő közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat is, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

75. cikk

A határidők számítása

Az e rendeletben előírt időtartamokat a következőképpen kell kiszámítani:

a) a napokban, hetekben vagy hónapokban kifejezett időtartamot attól az időponttól kell számítani, amikor az esemény bekövetkezik, vagy a cselekmény megtörténik; az a nap, amikor az esemény bekövetkezik, vagy a cselekmény megtörténik, nem számít bele a szóban forgó időtartamba;

b) a hetekben vagy hónapokban kifejezett időtartam annak a napnak végén fejeződik be, amely az utolsó héten vagy hónapban a hét ugyanazon napja, illetve a hónap ugyanazon napjára esik, amelyen az esemény bekövetkezett vagy a cselekmény megtörtént, amelytől az időtartamot számítják;

c) amennyiben egy hónapokban kifejezett időtartam során az időtartam utolsó hónapjában nincs olyan nap, amikor az időtartamnak le kell járnia, az időtartam az említett utolsó hónapnak az utolsó napján éjfélkor ér véget;

d) a határidők magukban foglalják a szombatokat és a vasárnapokat, valamint az érintett tagállam hivatalos munkaszüneti napjait; amennyiben a határidő szombaton, vasárnap vagy hivatalos munkaszüneti napon ér véget, a következő munkanapot kell a határidő utolsó napjának tekinteni.

76. cikk

Területi hatály

A Francia Köztársaság tekintetében e rendeletet csak annak európai területeire kell alkalmazni.

77. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

78. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 25. cikk (6) bekezdésében és a 34. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2024. június 11-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 25. cikk (6) bekezdésében és a 34. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 25. cikk (6) bekezdése vagy a 34. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő négy hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

79. cikk

Nyomon követés és értékelés

A Bizottság 2028. február 1-jéig és attól kezdődően évente felülvizsgálja az e rendelet IV. részében meghatározott intézkedések működését, és jelentést tesz az e rendeletben meghatározott intézkedések végrehajtásáról. A jelentést továbbítani kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A Bizottság az általános migrációs helyzettel összevetve rendszeresen – legalább háromévenként – felülvizsgálja a 12. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott számok relevanciáját, valamint e rendelet III. részének általános működését, ideértve azt is, hogy a családtag fogalmának meghatározását, illetve az említett részben meghatározott határidők hosszát módosítani kell-e.

A Bizottság 2031. július 1-jéig, majd azt követően ötévente elvégzi e rendelet értékelését, különös tekintettel az szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának az EUMSZ 80. cikkében foglalt elvére. A Bizottság ezen értékelés főbb megállapításairól jelentéseket nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. A tagállamok legkésőbb hat hónappal az egyes jelentések benyújtására a Bizottság számára nyitva álló határidő lejárata előtt eljuttatnak a Bizottsághoz minden olyan információt, amely a jelentések elkészítéséhez szükséges.

80. cikk

Statisztika

A 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([45]) 4. cikkének (4) bekezdésével összhangban a tagállamok közlik a Bizottsággal (az Eurostattal) az e rendelet és az 1560/2003/EK rendelet alkalmazásával kapcsolatos statisztikákat.

VI. RÉSZ

EGYÉB UNIÓS JOGI AKTUSOK MÓDOSÍTÁSAI

81. cikk

Az (EU) 2021/1147 rendelet módosítása

Az (EU) 2021/1147 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

([45]) Az Európai Parlament és a Tanács 862/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 199., 2007.7.31., 23. o.).

a) az 1. és a 2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. »nemzetközi védelmet kérelmező személy«: az (EU) 2024/1351 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 2. cikkének 4. pontjában meghatározott kérelmező;

2. »nemzetközi védelemben részesülő személy«: az (EU) 2024/1351 rendelet 2. cikkének 7. pontjában meghatározott, nemzetközi védelemben részesülő személy;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1351 rendelete (2024. május 14.) a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1160 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1351, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).";

b) a 4. pont helyébe a következő szöveg lép:

„4. »családtag«: az (EU) 2024/1351 rendelet 2. cikkének 8. pontjában meghatározott családtag;"

c) a 11. és a 12. pont helyébe a következő szöveg lép:

„11. »harmadik országbeli állampolgár«: az (EU) 2024/1351 rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott, harmadik országbeli állampolgár;

12. »kísérő nélküli kiskorú«: az (EU) 2024/1351 rendelet 2. cikkének 11. pontjában meghatározott, kísérő nélküli kiskorú;"

d) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„15. »szolidaritási tevékenység«: az (EU) 2024/1351 rendelet 64. cikkének (1) bekezdésében említett, a tagállamok által nyújtott pénzügyi hozzájárulásokból finanszírozott olyan tevékenység, amelynek hatókörét az említett rendelet 56. cikke (2) bekezdésének b) pontja határozza meg."

2. A 15. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6a) Az uniós költségvetésből származó hozzájárulás az összes támogatható kiadás 100 %-ára növelhető szolidaritási tevékenységek esetében."

3. A 20. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„20. cikk

A nemzetközi védelmet kérelmező személyek vagy nemzetközi védelemben részesülő személyek átadására szolgáló források

(1) A tagállamok az e rendelet 13. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti allokációik mellett a következő összegekben részesülnek:

a) 10 000 EUR minden olyan nemzetközi védelmet kérelmező személy után, akiért az áthelyezés eredményeként az (EU) 2024/1351 rendelet 67. és 68. cikkével összhangban az említett tagállam válik felelőssé;

b) 10 000 EUR minden nemzetközi védelemben részesülő személy után, akinek az adott tagállamba történő áthelyezésére az (EU) 2024/1351 rendelet 67. és 68. cikkével összhangban került sor.

Az első albekezdés a) és b) pontjában említett összegek az (EU) 2024/1351 rendelet 67. és 68. cikkével összhangban az adott tagállamba áthelyezett minden egyes kísérő nélküli kiskorúnak minősülő, nemzetközi védelmet kérelmező személy vagy nemzetközi védelemben részesülő személy esetében 12 000 EUR összegre emelkednek.

(2) Az (1) bekezdésben említett átadások költségeit fedező tagállamok 500 EUR összegű hozzájárulást kapnak minden olyan, nemzetközi védelmet kérelmező személy vagy nemzetközi védelemben részesülő személy után, aki átadásra került egy másik tagállamba.

(3) Az (EU) 2024/1351 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett és az említett rendelet 46. cikkével összhangban végrehajtott átadások költségeit fedező tagállam 500 EUR összegű hozzájárulásban részesül minden egyes, egy másik tagállamba átadott, nemzetközi védelmet kérelmező személy után.

(4) Az e cikk (1)–(3) bekezdésében említett összegek a tagállam programjának részére kerülnek allokálásra, feltéve, hogy azt a személyt, akire tekintettel az összeget allokálják, az esettől függően ténylegesen átadták az említett tagállamnak, vagy a felelős tagállamban az (EU) 2024/1351 rendelettel összhangban kérelmezőként nyilvántartásba vették. Az említett összegek nem használhatók fel a tagállam programjának részét képező más intézkedésekre, kivéve kellően indokolt körülmények között, ha azt a Bizottság az említett program módosítása útján jóváhagyja.

(5) Az e cikkben említett összegek a költségvetési rendelet 125. cikkével összhangban költségfüggetlen finanszírozás formáját öltik.

(6) Kontroll és audit céljára a tagállamok megőrzik az átadott személyek megfelelő azonosításához, valamint az átadás időpontjának meghatározásához szükséges információkat.

(7) Az aktuális inflációs rátáknak, az áthelyezés terén bekövetkező releváns fejleményeknek, és egyéb olyan tényezőknek a figyelembevétele érdekében, amelyek optimálissá tehetik az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett összegek formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy amennyiben szükségesnek tekinti, valamint a rendelkezésre álló források keretein belül, kiigazítsa az említett összegeket.”

4. A 35. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„ha) a szolidaritási tevékenységek végrehajtása, beleértve a pénzügyi hozzájárulások tevékenységenkénti bontását és a finanszírozás eredményeként elért főbb eredmények leírását;”.

5. A II. melléklet 4. pontja a következő ponttal egészül ki:

„c) szolidaritási tevékenységek támogatása a III. mellékletben meghatározott támogatási körrel összhangban.”

6. A VI. melléklet 1. táblázatának IV. pontja a következő kóddal egészül ki:

„007 Szolidaritási tevékenységek”.

7. A VI. melléklet 3. táblázata a következő kódokkal egészül ki:

„006 Áttelepítés és humanitárius befogadás

007 Nemzetközi védelem (átvételek)

008 Nemzetközi védelem (átadások)

009 Szolidaritási tevékenységek”.

82. cikk

Az (EU) 2021/1060 rendelet módosítása

Az (EU) 2021/1060 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 36. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) E cikk (3) bekezdésétől eltérve nem nyújtható uniós hozzájárulás az MMIA-rendelet 2. cikkének 15. pontjában és a HAVE-rendelet 2. cikkének 11. pontjában meghatározott szolidaritási tevékenységek támogatására.”

2. A 63. cikk a következőképpen módosul:

a) a (6) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„E bekezdés első albekezdése nem alkalmazandó az MMIA-rendelet 2. cikkének 15. pontjában és a HAVE-rendelet 2. cikkének 11. pontjában meghatározott szolidaritási tevékenységek támogatására.”;

b) a (7) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Amennyiben egy programot az MMIA-rendelet 2. cikkének 15. pontjában és a HAVE-rendelet 2. cikkének 11. pontjában meghatározott szolidaritási tevékenységek pénzügyi támogatásának bevezetése érdekében módosítanak, a program előírhatja, hogy az ilyen módosításhoz kapcsolódó kiadások elszámolhatósága 2024. június 11-től kezdődik.”

VII. RÉSZ

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

83. cikk

A 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezése

A 604/2013/EU rendelet 2026. július 1-jétől hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat az e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni és a II. mellékletben található megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

Az 1560/2003/EK rendelet hatályban marad, hacsak és mindaddig, amíg az e rendelet értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusok nem módosítják.

84. cikk

Átmeneti intézkedések

(1) Amennyiben egy kérelmet 2026. július 1-jét követően vettek nyilvántartásba, figyelembe kell venni minden olyan eseményt, amely valószínűleg maga után vonja egy tagállam e rendelet szerinti felelősségét még akkor is, ha azok az említett időpontot megelőzik.

(2) A 2026. július 1. előtt nyilvántartásba vett nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot a 604/2013/EU rendeletben megállapított feltételekkel összhangban kell meghatározni.

(3) A Bizottság 2024. szeptember 12-ig a releváns uniós szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel és a tagállamokkal szoros együttműködésben közös végrehajtási tervet terjeszt a Tanács elé annak biztosítása céljából, hogy a tagállamok megfelelően felkészültek legyenek arra, hogy e rendeletet 2026. július 1-jéig végrehajtsák, és e tervben értékeli a hiányosságokat és a szükséges operatív lépéseket, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet.

Az említett közös végrehajtási terv alapján 2024. december 12-ig minden tagállam – a Bizottság és a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek támogatásával – nemzeti végrehajtási tervet dolgoz ki, amelyben rögzíti az intézkedéseket és azok végrehajtásának ütemtervét. 2026. július 1-jéig minden tagállam befejezi tervének végrehajtását.

E cikk végrehajtása céljából a tagállamok igénybe vehetik a releváns uniós szervek, hivatalok és ügynökségek támogatását, és az uniós alapokból pénzügyi támogatás nyújtható a tagállamok számára, az említett szervekre, hivatalokra, ügynökségekre és alapokra irányadó jogi aktusokkal összhangban.

A Bizottság szorosan nyomon követi a második albekezdésben említett nemzeti végrehajtási tervek végrehajtását.

A Bizottság a 9. cikkben említett első két jelentésben ismerteti az e bekezdésben említett közös végrehajtási terv és nemzeti végrehajtási tervek végrehajtásának aktuális állását.

Az e bekezdés ötödik albekezdésében említett jelentések elkészültéig a Bizottság hathavonta tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az e bekezdésben említett közös végrehajtási terv és nemzeti végrehajtási tervek végrehajtásának állásáról.

85. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2026. július 1-jétől kell alkalmazni.

Azonban a 7–15. cikket, a 22. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdését, a 23. cikk (7) bekezdését, a 25. cikk (6) és (7) bekezdését, a 34. cikk (3) és (4) bekezdését, a 39. cikk (3) bekezdésének második albekezdését, a 40. cikk (4) bekezdését és (8) bekezdésének második albekezdését, a 41. cikk (5) bekezdését, a 46. cikk (1) bekezdésének ötödik albekezdését, a 46. cikk (4) bekezdését, a 48. cikk (4) bekezdését, az 50. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az 50. cikk (5) bekezdését, az 52. cikk (4) bekezdését, az 56. és az 57. cikket, a 64. cikk (3) bekezdését, a 67. cikk (14) bekezdését, valamint a 78. és a 84. cikket 2024. június 11-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, 2024. május 14-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	H. LAHBIB

I. MELLÉKLET

A 66. cikk szerinti referenciakulcs képlete:

$$\text{Lakosság-hatás}_{\text{TÁ}} = \frac{\textbf{Lakosság}_{\textbf{TÁ}}}{\sum_{\textbf{i=1}}^{\textbf{n}} \textbf{Lakosság}_{\textbf{TÁ}}}$$

$$\text{GDP-hatás}_{\text{TÁ}} = \frac{\textbf{GDP}_{\textbf{TÁ}}}{\sum_{\textbf{i=1}}^{\textbf{n}} \textbf{GDP}_{\textbf{TÁ}}}$$

$\text{Részesedés}_{\text{TÁ}}$ =50 % $\text{Lakosság-hatás}_{\text{TÁ}}$ + 50 % $\text{GDP-hatás}_{\text{TÁ}}$

n: a tagállamok teljes száma

II. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

A 604/2013/EU rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk, a) pont	2. cikk, 1. pont
2. cikk, b) pont	2. cikk, 3. pont
2. cikk, c) pont	2. cikk, 4. pont
2. cikk, d) pont	2. cikk, 5. pont
2. cikk, e) pont	2. cikk, 6. pont
2. cikk, f) pont	2. cikk, 7. pont
2. cikk, g) pont	2. cikk, 8. pont
2. cikk, h) pont	2. cikk, 9. pont
2. cikk, i. pont	2. cikk, 10. pont
2. cikk, j) pont	2. cikk, 11. pont
2. cikk, k) pont	2. cikk, 12. pont
2. cikk, l) pont	2. cikk, 13. pont
2. cikk, m) pont	2. cikk, 14. pont
2. cikk, n) pont	2. cikk, 18. pont
3. cikk	16. cikk
4. cikk	19. cikk
5. cikk	22. cikk
6. cikk	23. cikk
7. cikk	24. cikk
8. cikk	25. cikk
9. cikk	26. cikk
10. cikk	27. cikk
11. cikk	28. cikk
12. cikk	29. cikk
14. cikk	31. cikk
15. cikk	32. cikk
13. cikk	33. cikk
16. cikk	34. cikk
17. cikk	35. cikk
18. cikk	36. cikk
19. cikk	37. cikk
20. cikk	38. cikk
21. cikk	39. cikk
22. cikk	40. cikk

A 604/2013/EU rendelet	Ez a rendelet
23. cikk	41. cikk
24. cikk	41. cikk
25. cikk	41. cikk
26. cikk	42. cikk
27. cikk	43. cikk
28. cikk	44. cikk
29. cikk	46. cikk
30. cikk	47. cikk
31. cikk	48. cikk
32. cikk	50. cikk
34. cikk	51. cikk
35. cikk	52. cikk
36. cikk	53. cikk
37. cikk	55. cikk